

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Чернігівська політехніка»

Технологія конструкційних матеріалів

Частина 1

Методичні вказівки (слайди)
до лекцій
з дисципліни “Технологія конструкційних матеріалів”
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 133 “Галузеве машинобудування”
освітньо-професійної програми “Галузеве машинобудування”

Затверджено
на засіданні кафедри
“Автомобільного транспорту та галузевого машинобудування”
Протокол № 4
від 4.04.2023 р.

Чернігів 2023

Технологія конструкційних матеріалів. Частина 1. Методичні вказівки (слайди) до лекцій з дисципліни “Технологія конструкційних матеріалів” для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 133 “Галузеве машинобудування” освітньо-професійної програми “Галузеве машинобудування”/ Укл.: Кальченко В.В., Пасов Г.В., Венжега В.І. – Чернігів: НУ “Чернігівська політехніка”, 2023. – 116 с.

Укладачі:

Кальченко Володимир Віталійович
доктор технічних наук, професор
Пасов Геннадій Володимирович
кандидат технічних наук, доцент
Венжега Володимир Іванович
кандидат технічних наук, доцент

Відповідальний за випуск:

Кальченко В.І., завідувач кафедри,
доктор технічних наук, професор

Рецензент:

Кологойда А.В., кандидат технічних наук, доцент кафедри
“Автомобільний транспорт та галузеве машинобудування”
Національного університету “Чернігівська політехніка”

ВИРОБНИЦТВО ЧОРНИХ І КОЛЬОРОВИХ МЕТАЛІВ
ВИРОБНИЦТВО ЧАВУНУ

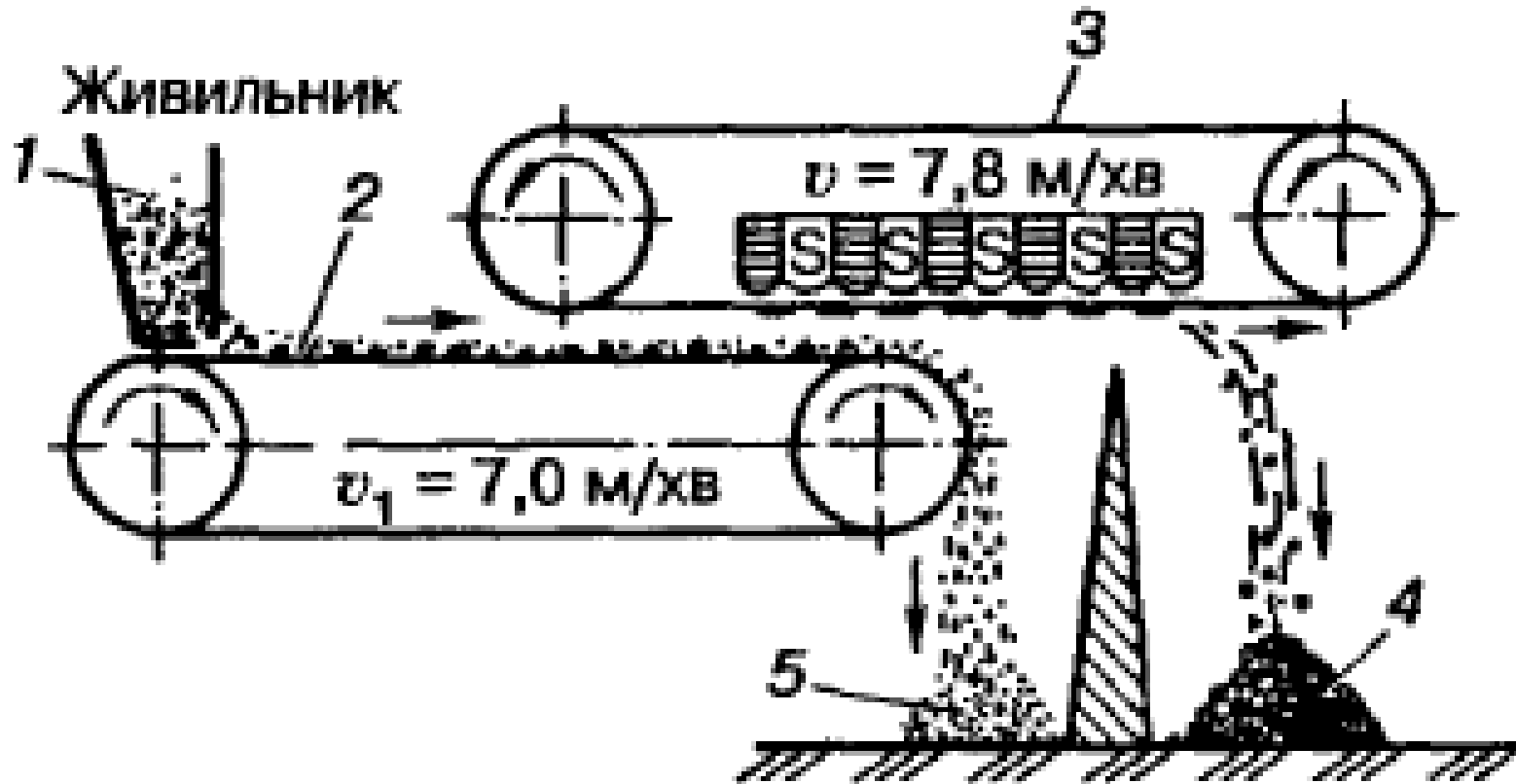

Рисунок 1 – Схема магнітного сепаратора шкірного типу

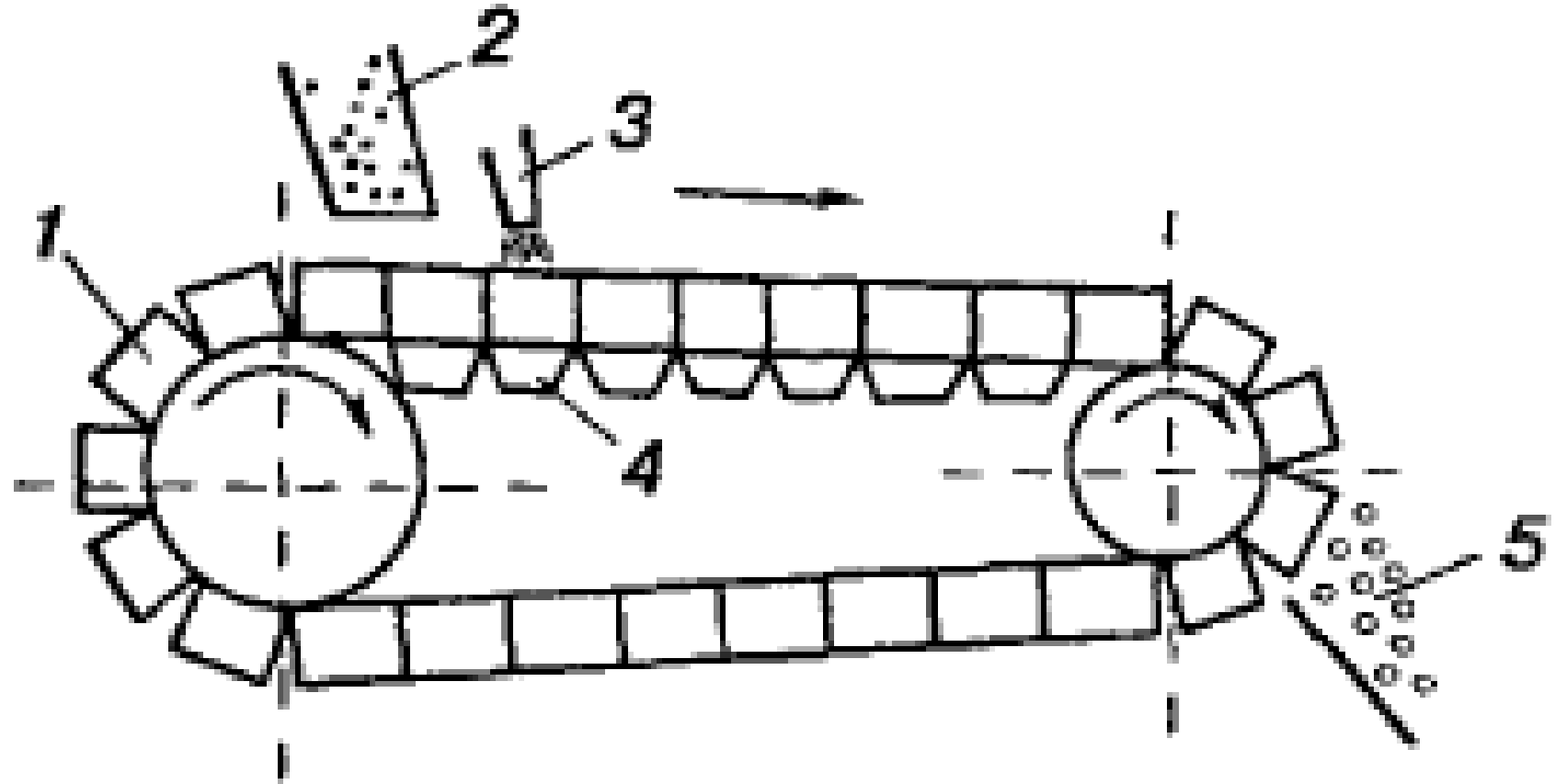

Рисунок 2 – Схема агломераційної машини:

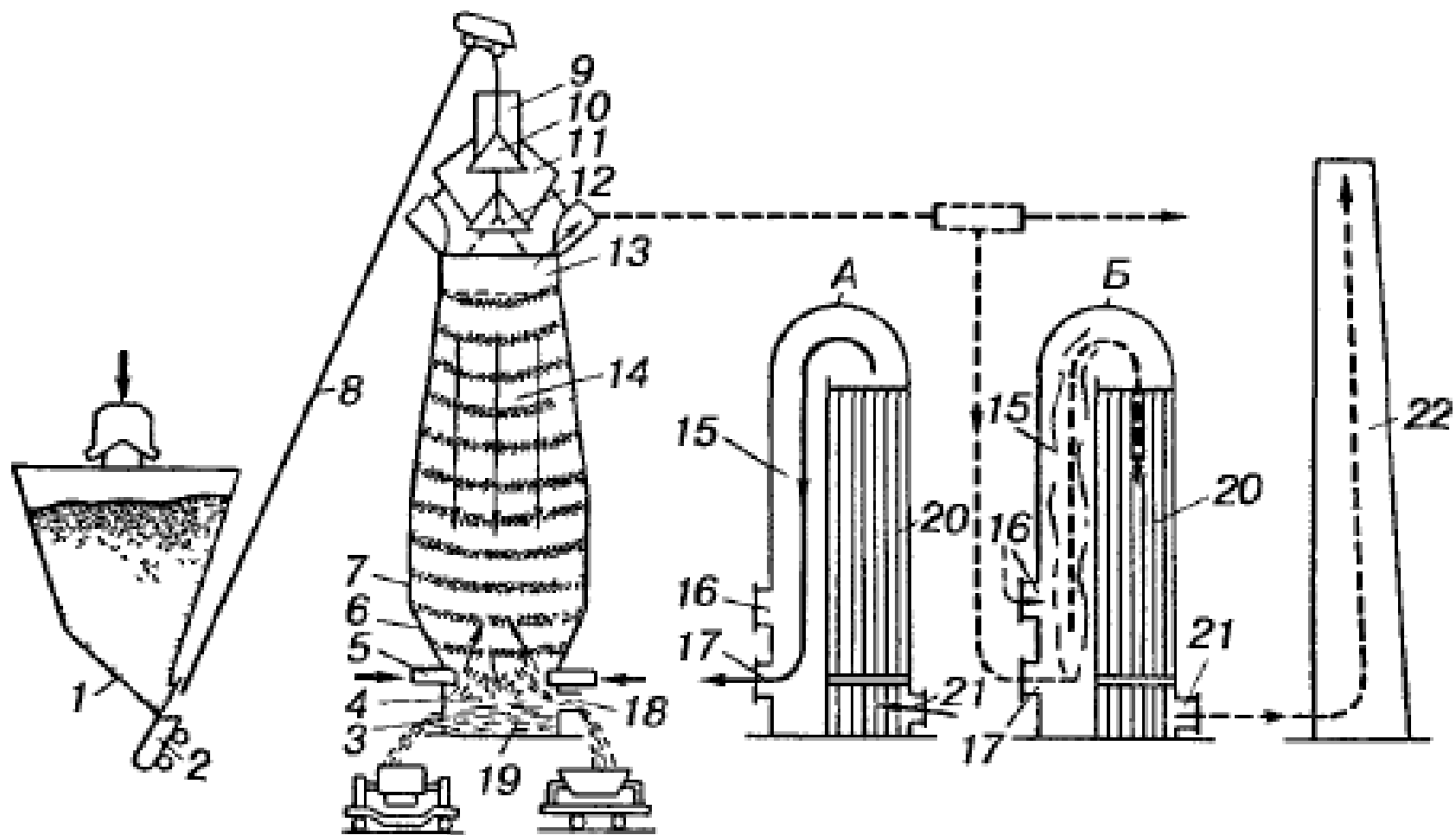

Рисунок 3 – Схема роботи доменної печі

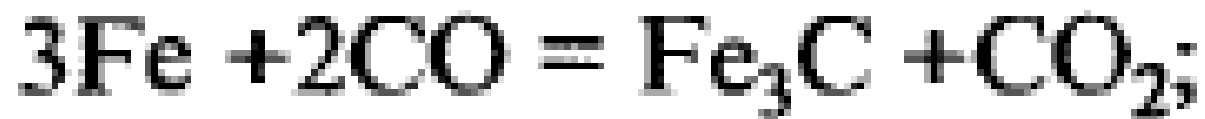
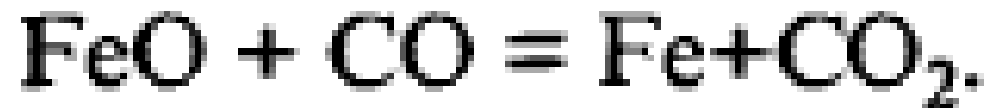

Рисунок 4 – Хімічні реакції виробництва чавуну

ВИРОБНИЦТВО СТАЛІ

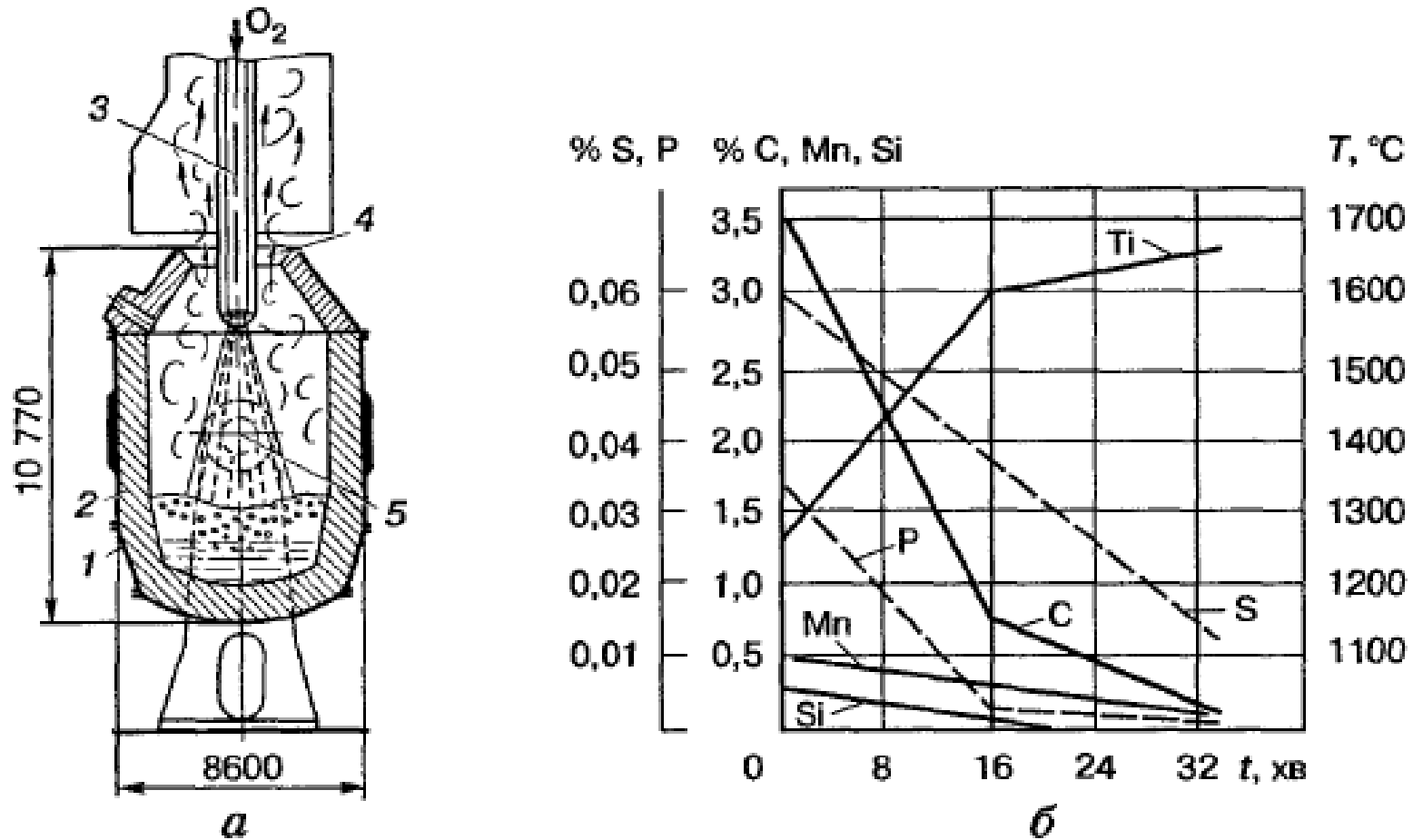

Рисунок 5 – Схема будови конвертера (а) і зміна складу металу (б) при пробуванні киснем

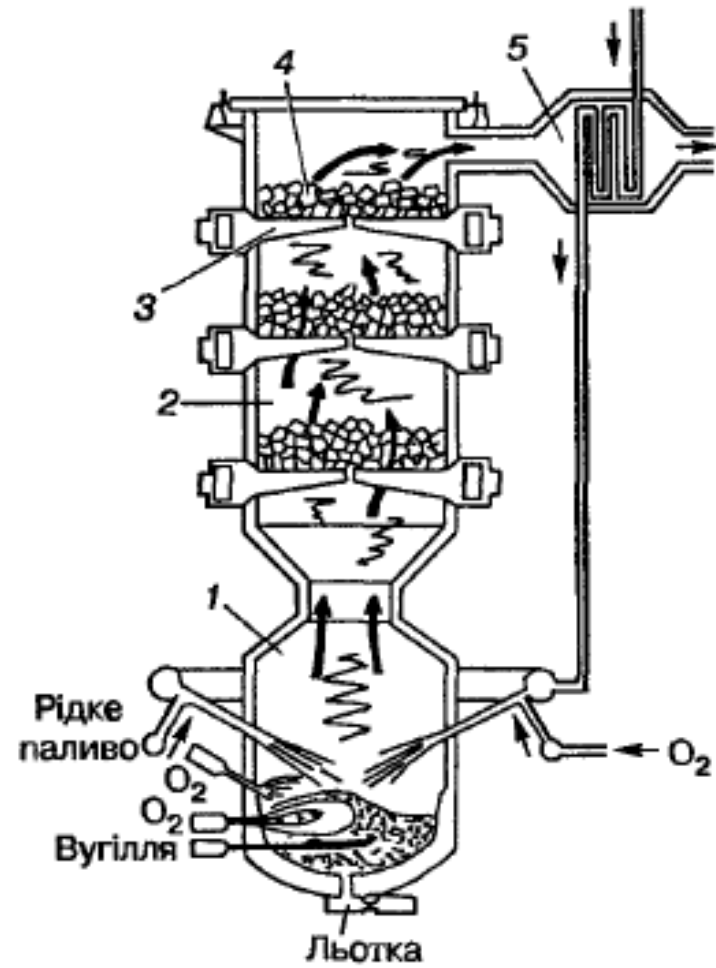

Рисунок 6 – Схема роботи енергетичного оптимізованої печі

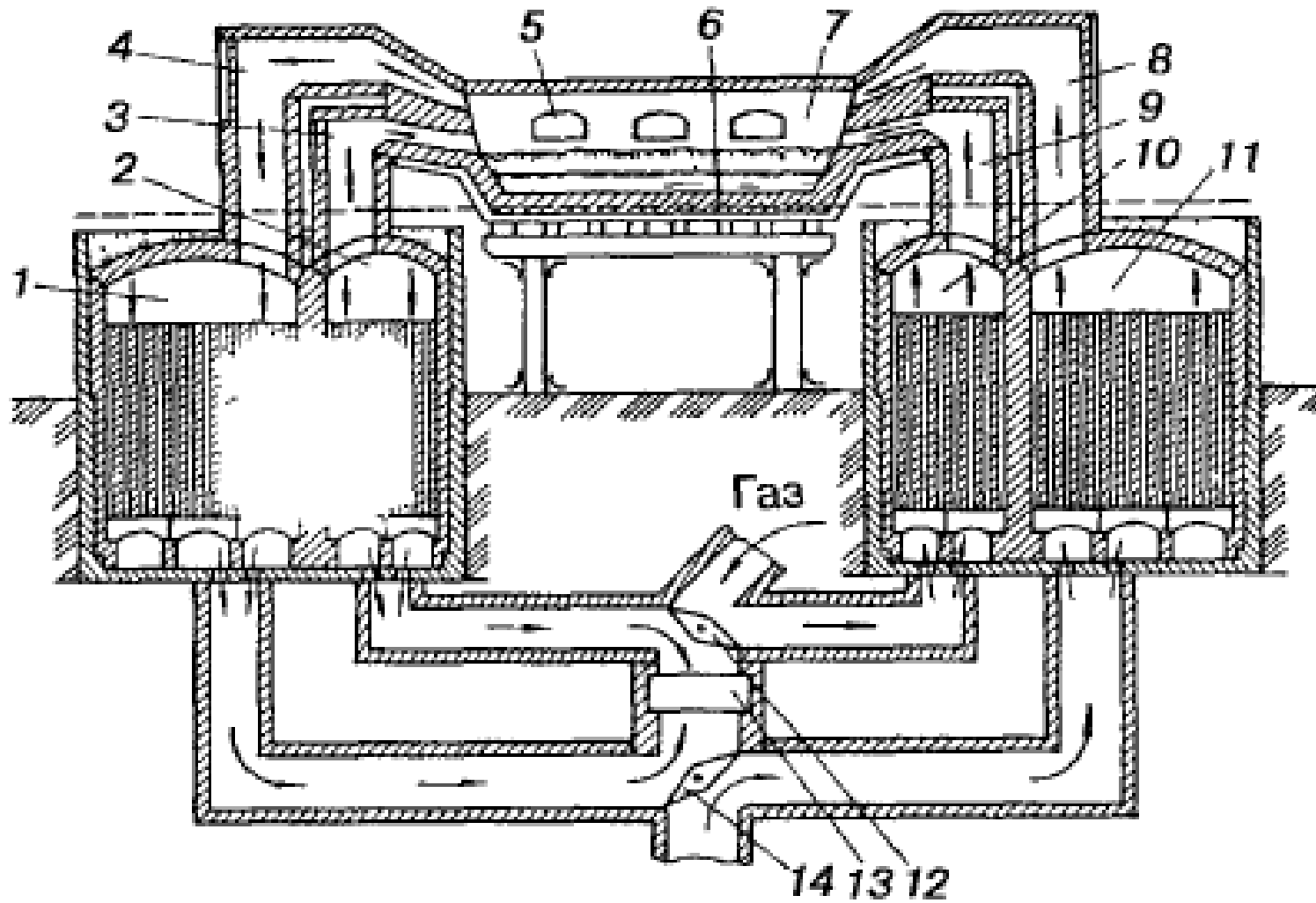

Рисунок 7 – Схема роботи мартенівської печі

Рисунок 8 – Хімічні реакції отримання сталі

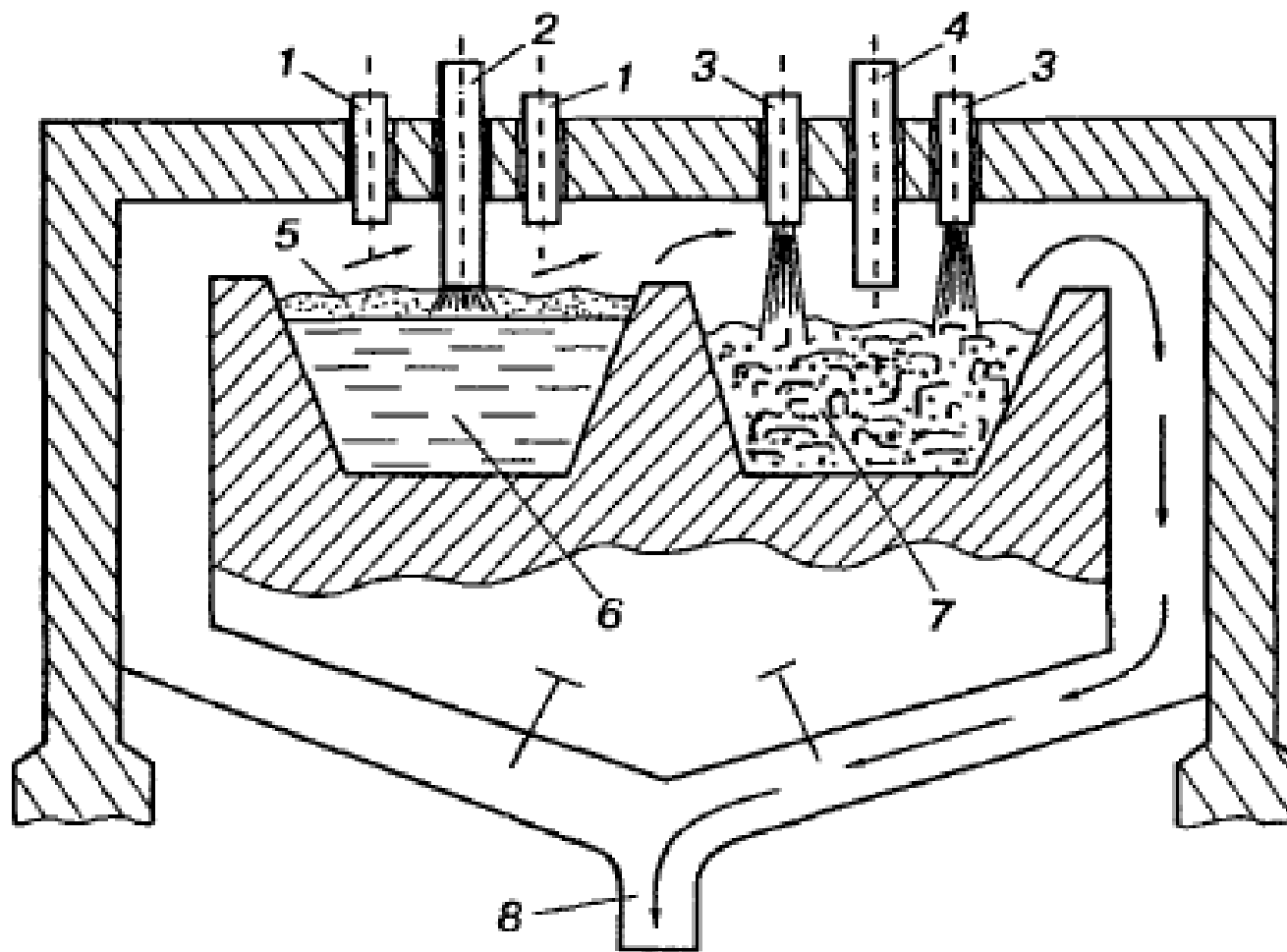

Рисунок 9 – Схема роботи двованної сталеплавильної печі

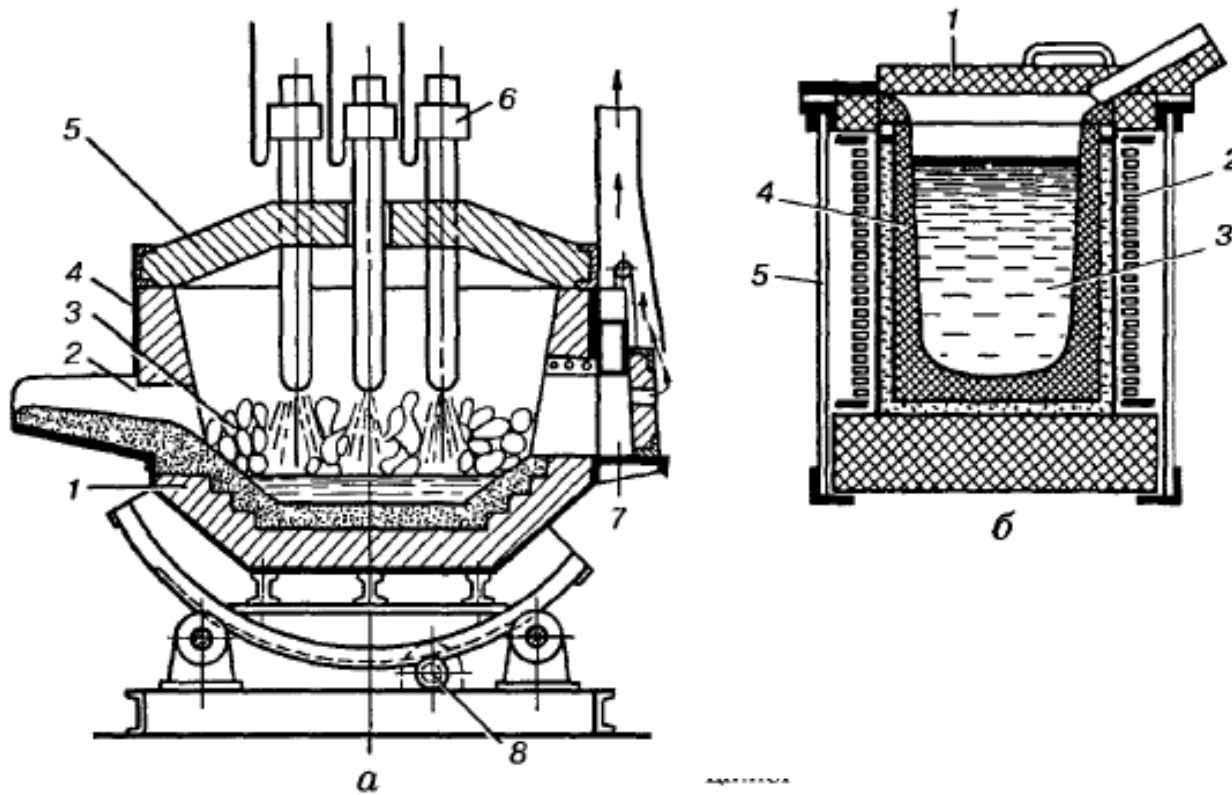

Рисунок 10 – Схема будови електродугової (а) та електроіндукційної (б) печі

Рисунок 11 – Хімічні реакції виробництва сталі в електропечах

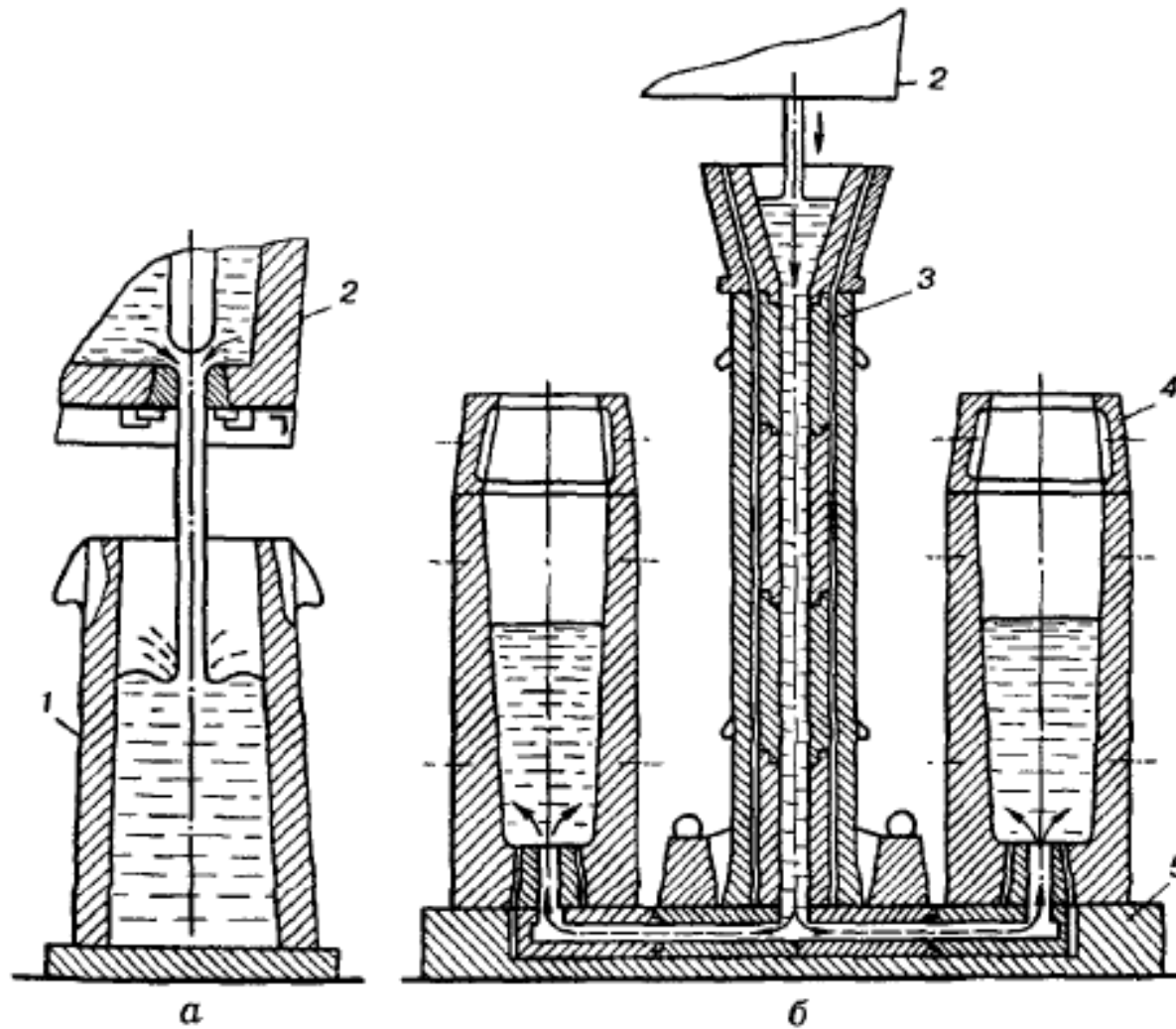

Рисунок 12 – Схема розливання сталі зверху (а) та сифоном у виливниці

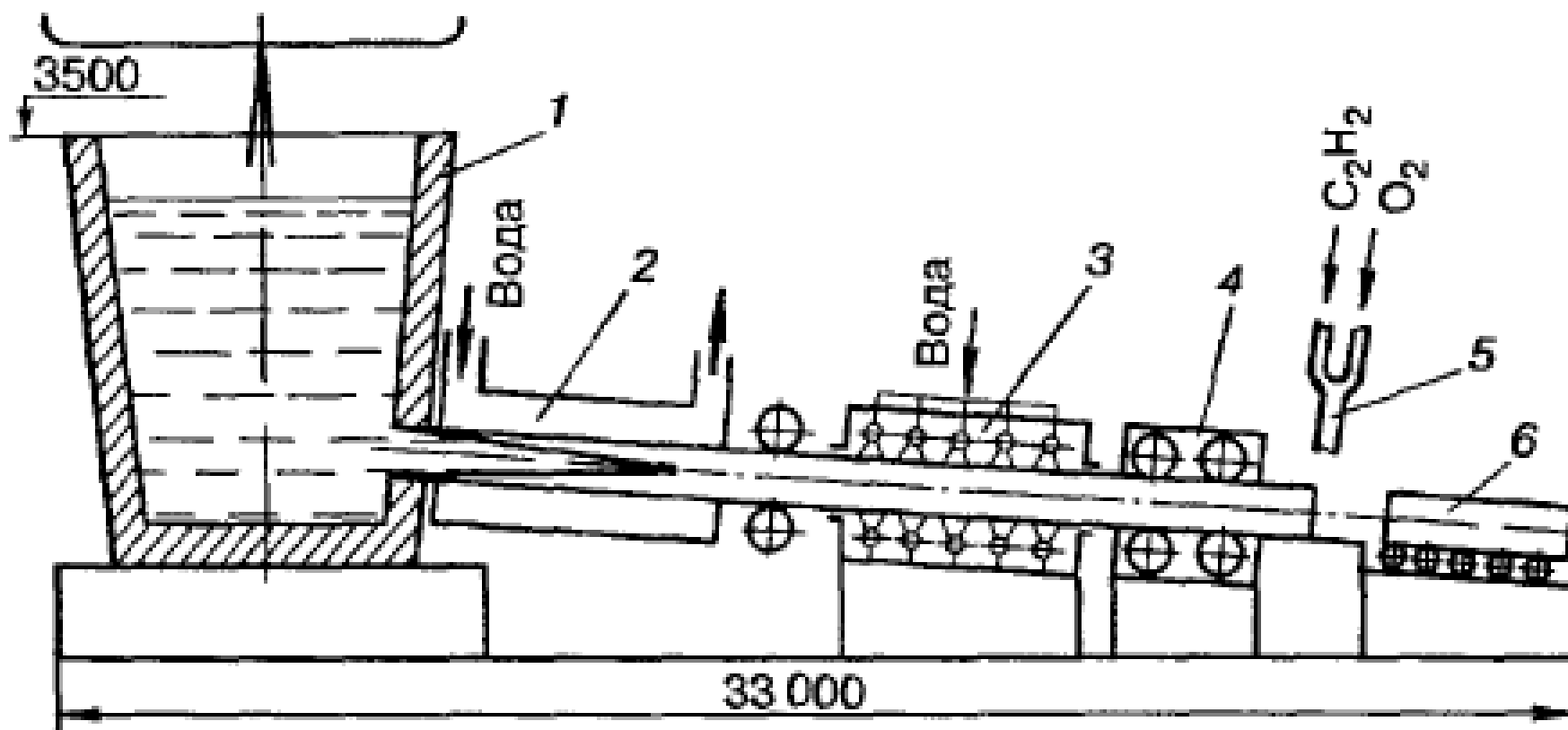

Рисунок 13 – Схема машины непрерывного лиття заготовок горизонтального типа

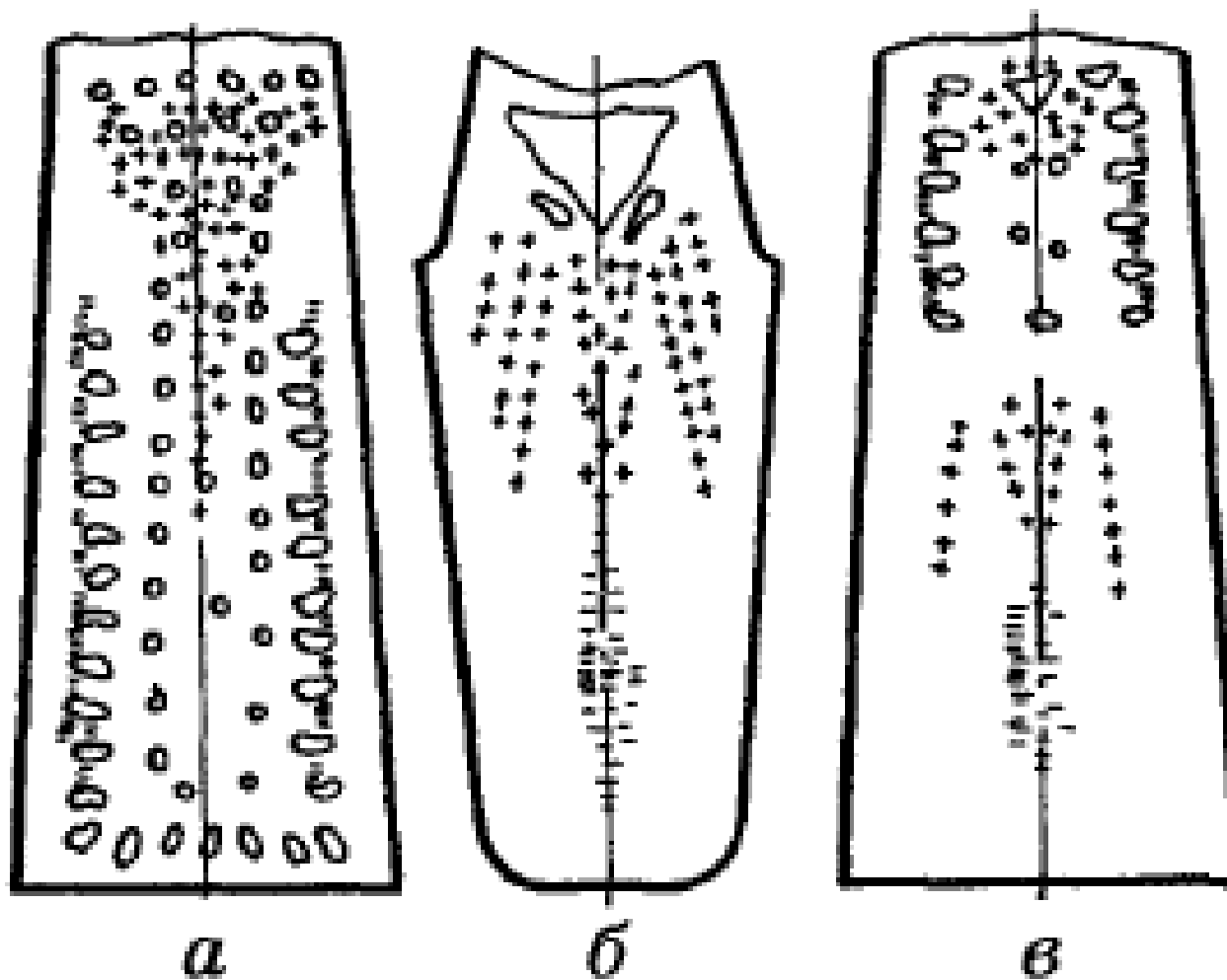

Рисунок 14 – Схема будови сталевих зливків

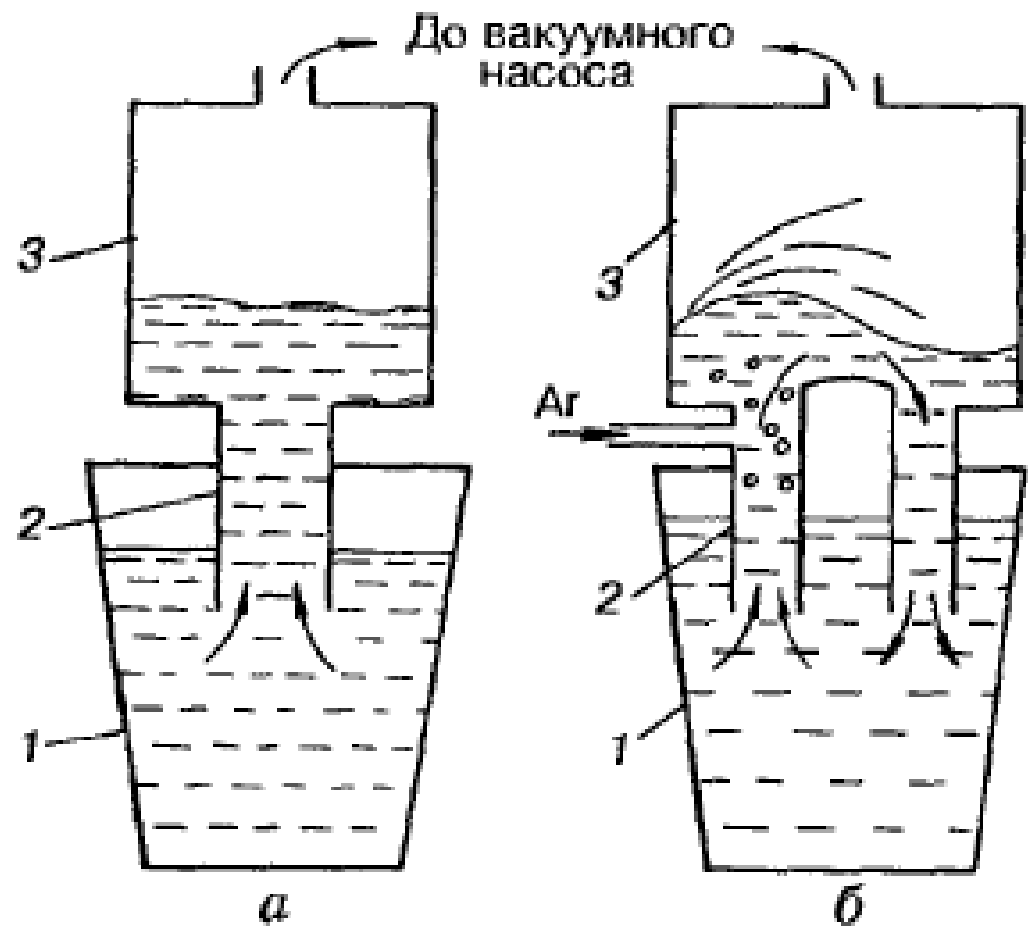

Рисунок 15 – Схема установок для вакуумування сталі

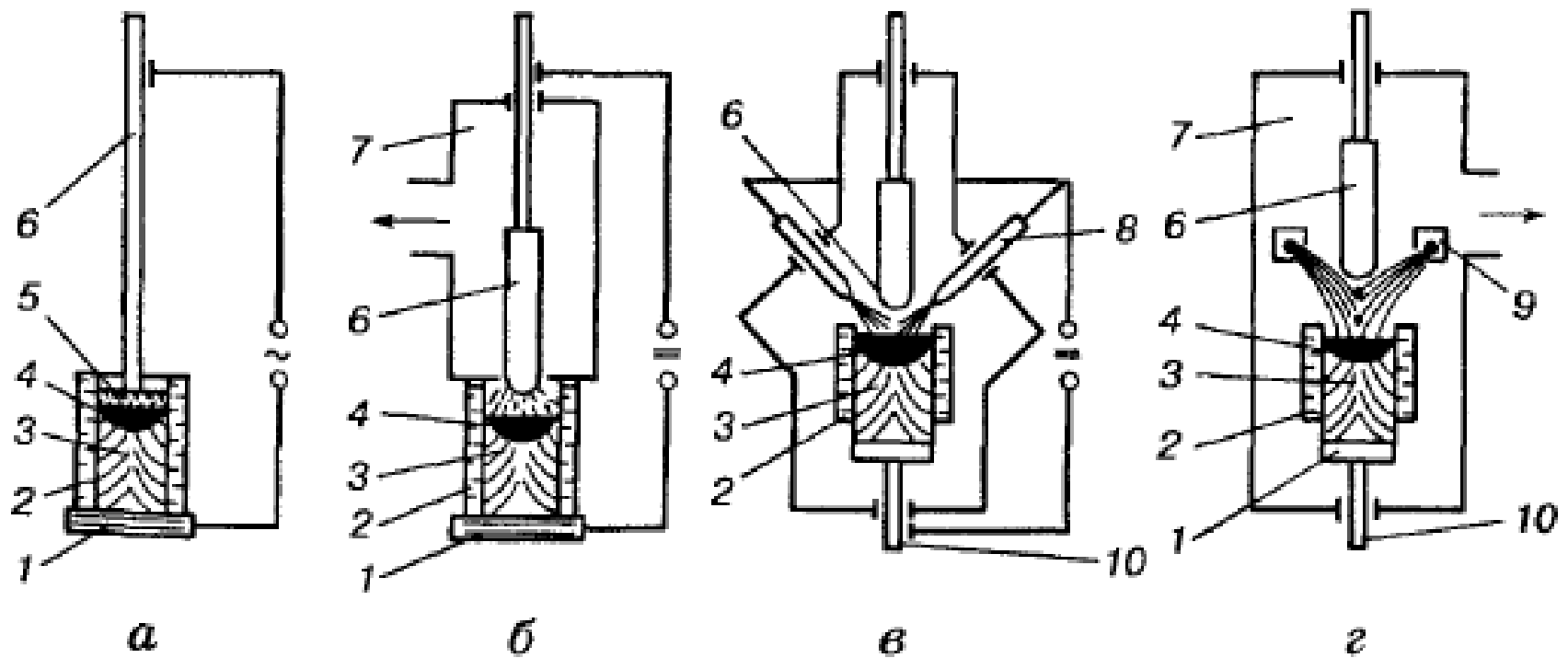

Рисунок 16 – Схема рафінувальних переплавок:

а – електрошлакової; *б* – вакуумно-дугової; *в* – плазмо дугової; *г* – електронно-променевої

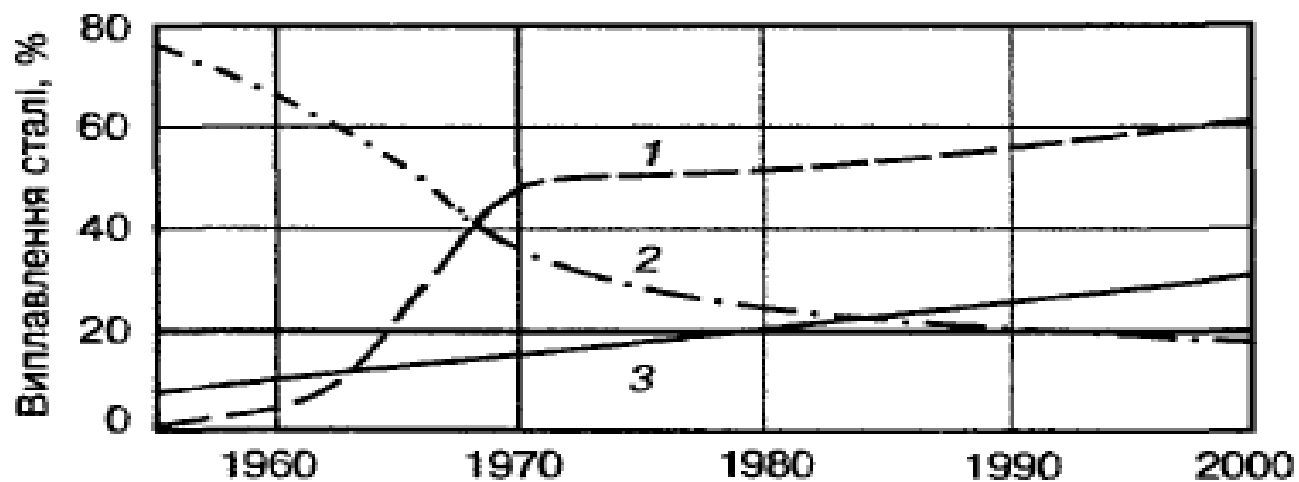

Рисунок 17 – Світове виробництво сталі

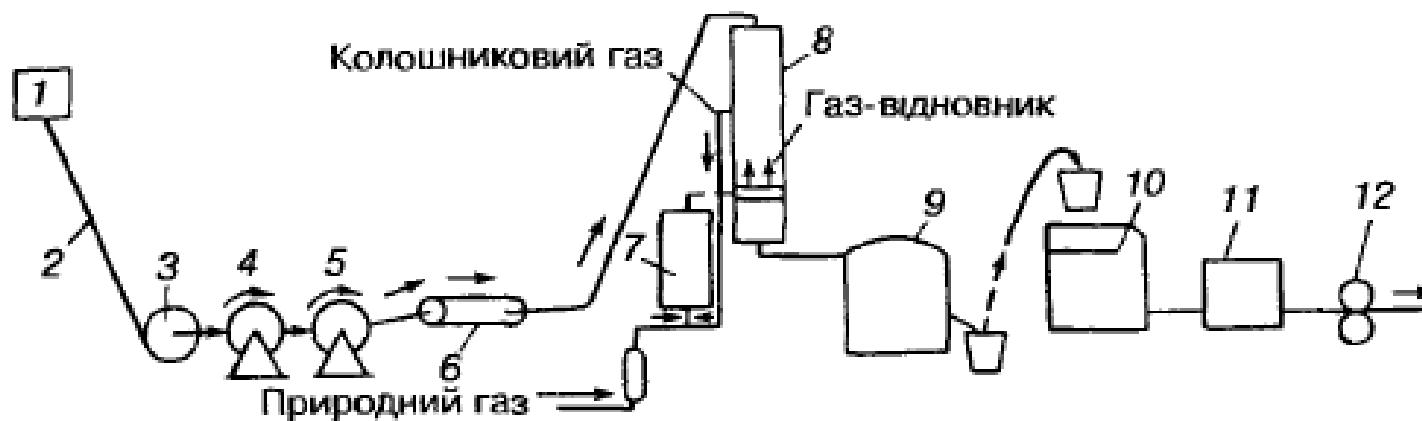

Рисунок 18 – Схема процесу бездоменного виробництва сталі

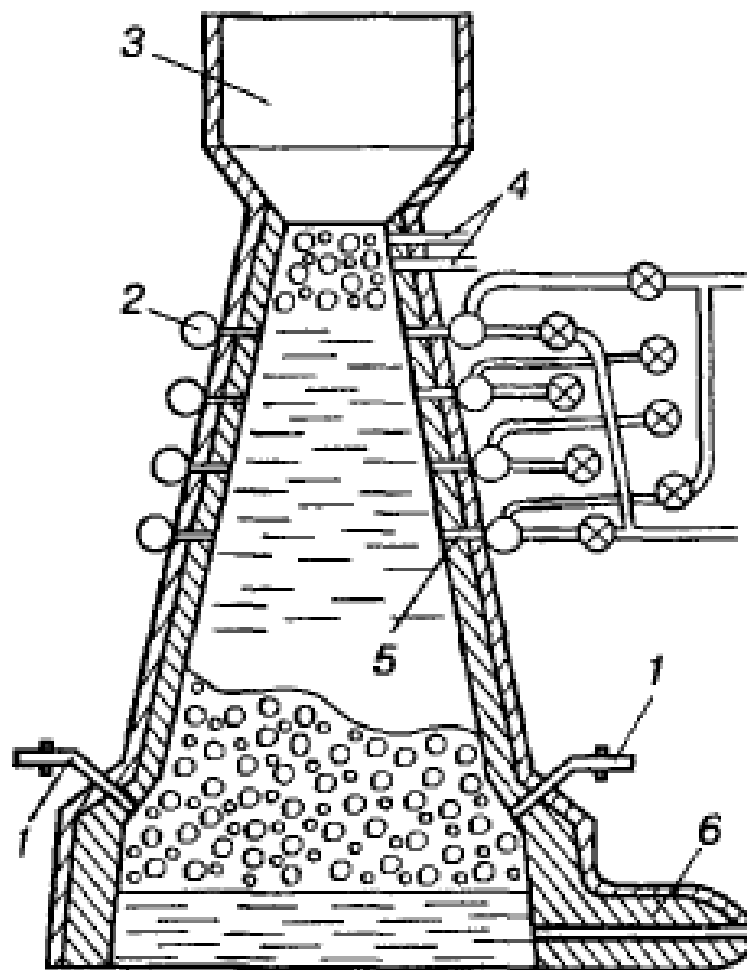

Рисунок 19 – Схема високотемпературного процесу добування заліза

ВИРОБНИЦТВО КОЛЬОРОВИХ МЕТАЛІВ

Рисунок 20 – Хімічні реакції виробництва алюмінію

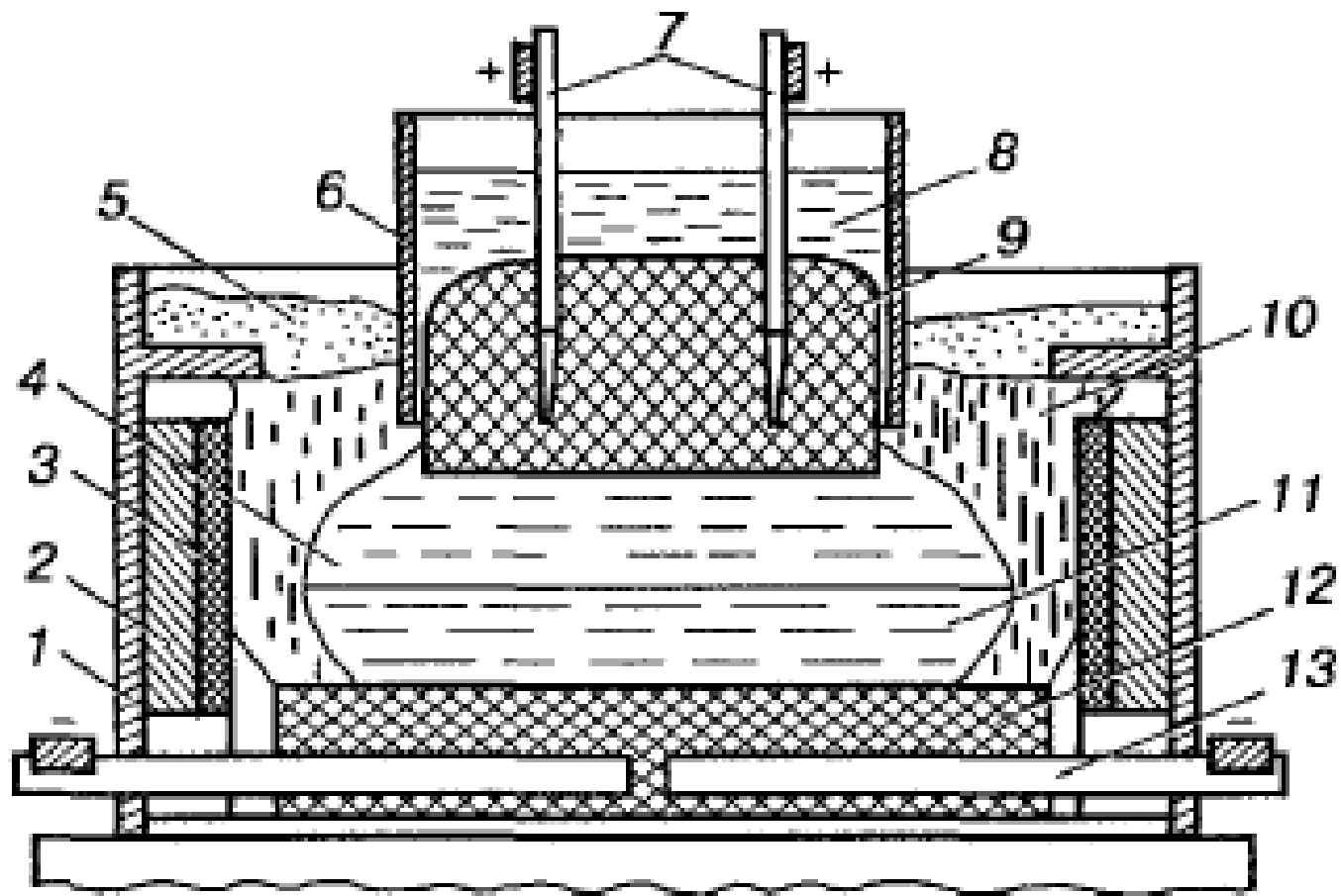

Рисунок 21 – Схема електролізера для добування алюмінію

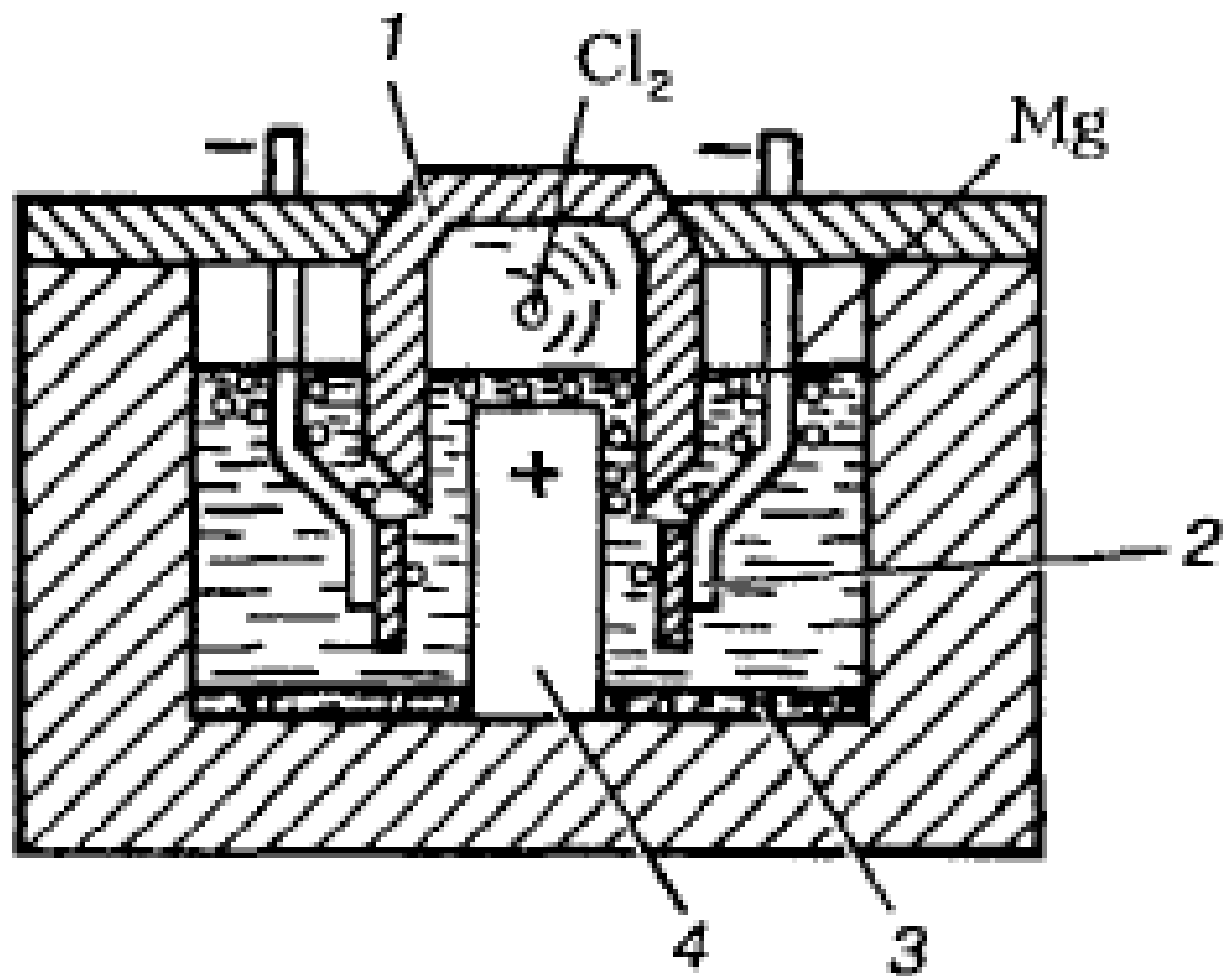

Рисунок 22 – Схема електролізера для добування магнію

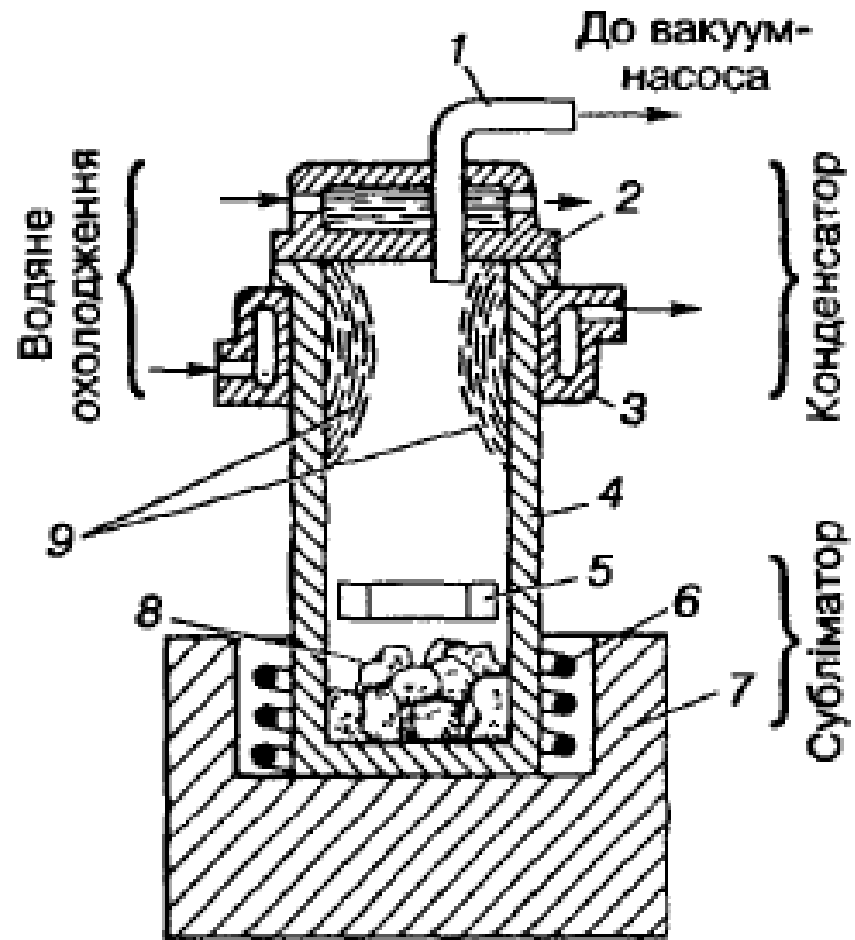

Рисунок 23 – Схема установки для рафінування магнію сублімацією

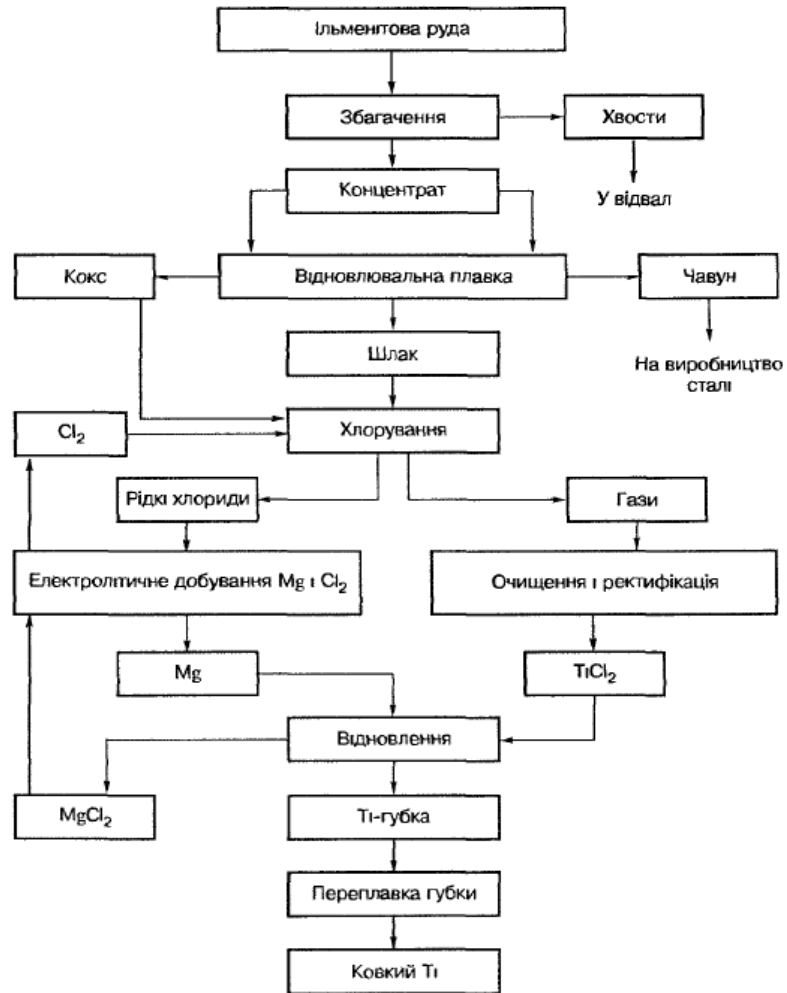

Рисунок 24 – Схема виробництва титану

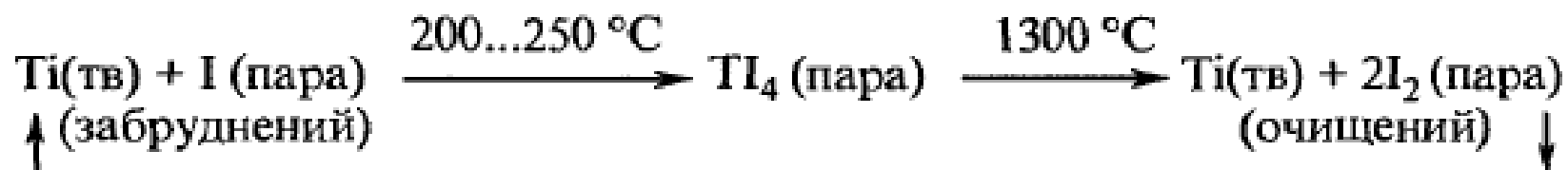

Рисунок 25 – Хімічні реакції виробництва титану

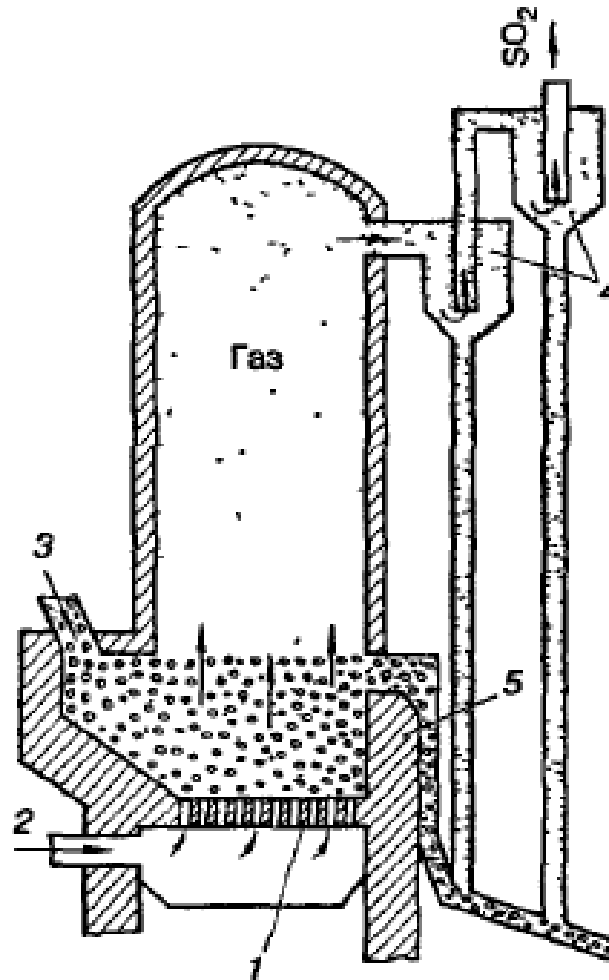

Рисунок 26 – Схема печі для обпалювання концентрату в “киплячому” шару

Рисунок 27 – Хімічні реакції виробництва міді

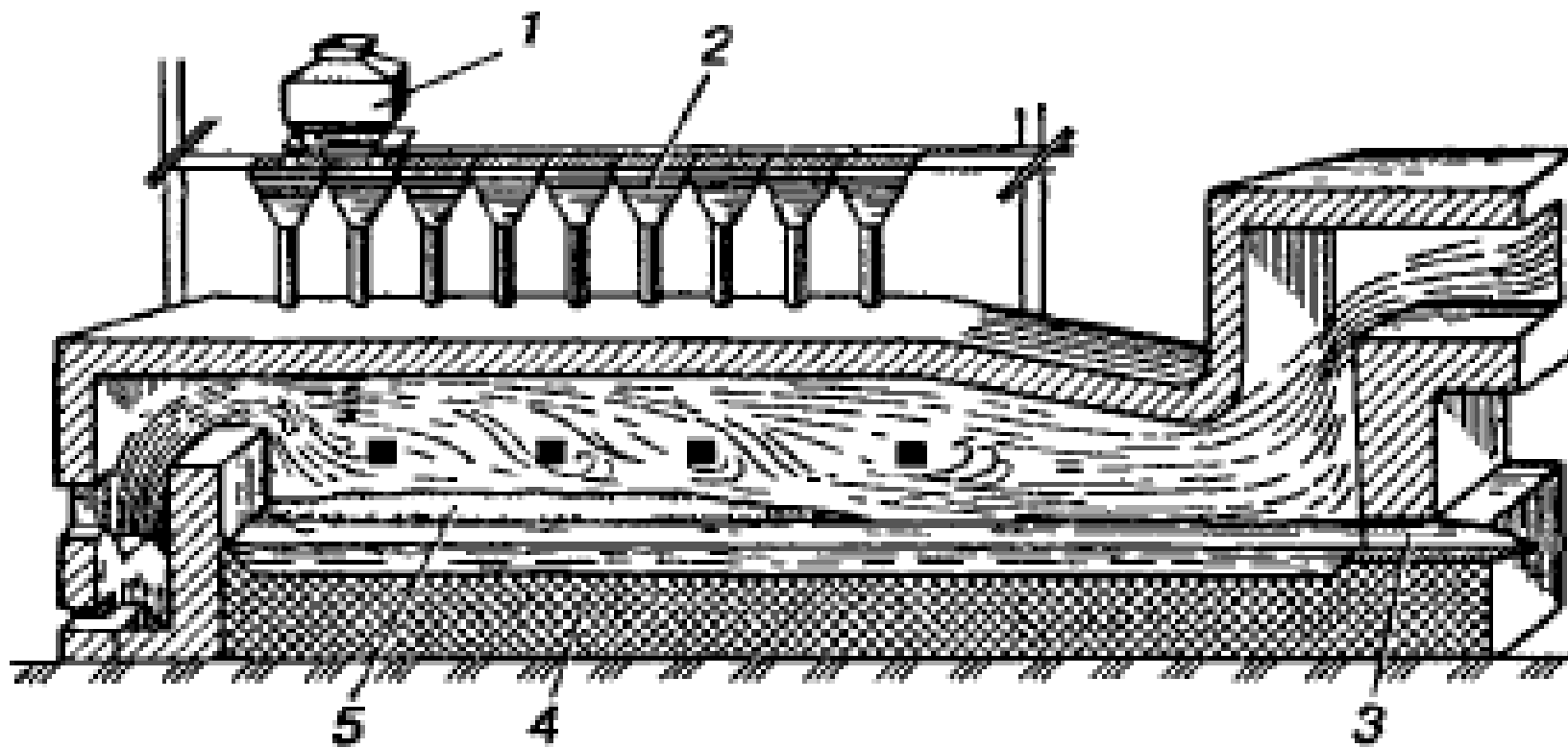

Рисунок 28 – Схема полуменевої відбивної печі для плавлення мідних концентратів

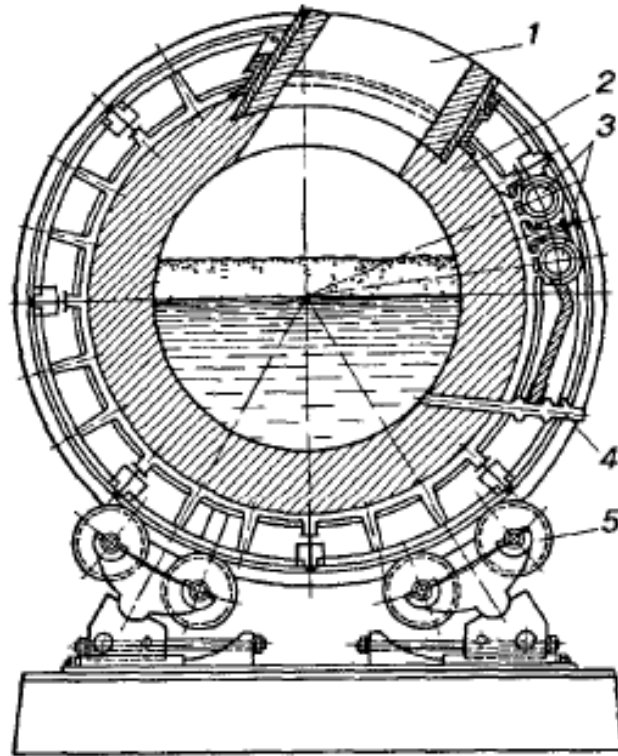

Рисунок 29 – Схема конвертера для одержання чорнової міді

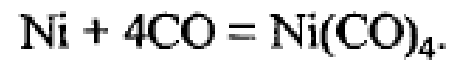

Рисунок 30 – Хімічні реакції виробництва нікелю

ОСНОВИ ПОРОШКОВОЇ МЕТАЛУРГІЇ

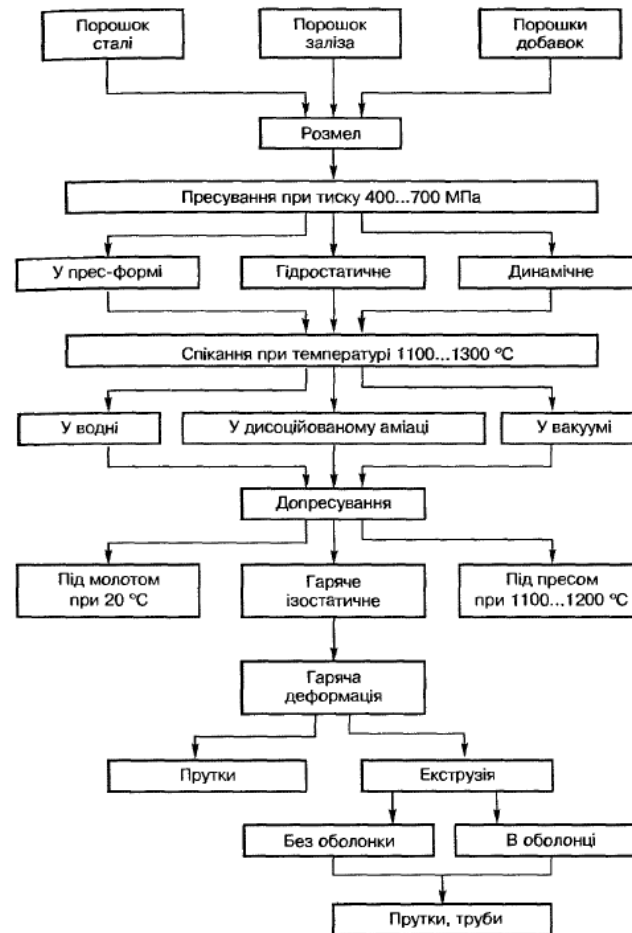

Рисунок 31 – Узагальнена технологічна схема виробництва сталевих порошків напівфабрикатів і виробів

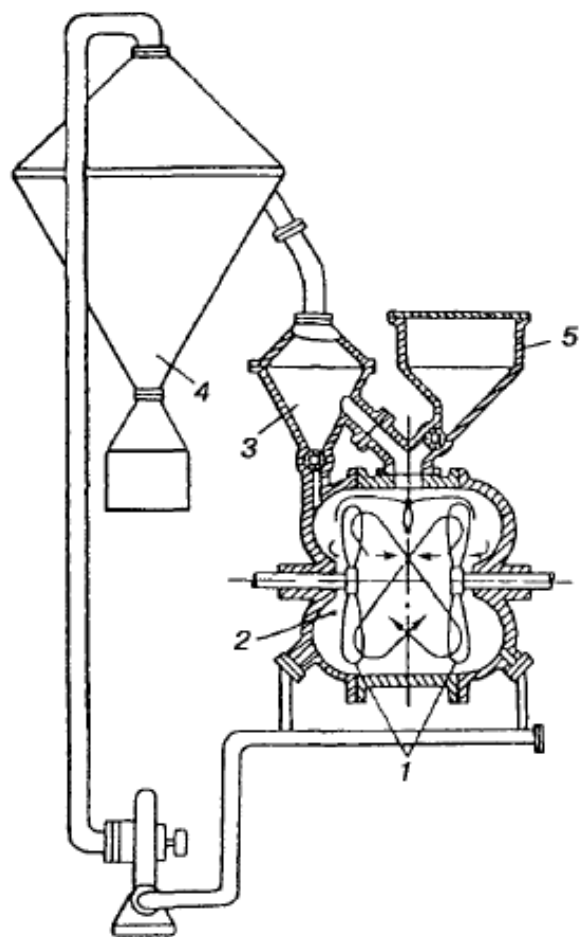

Рисунок 32 – Схема роботи вихрового млина

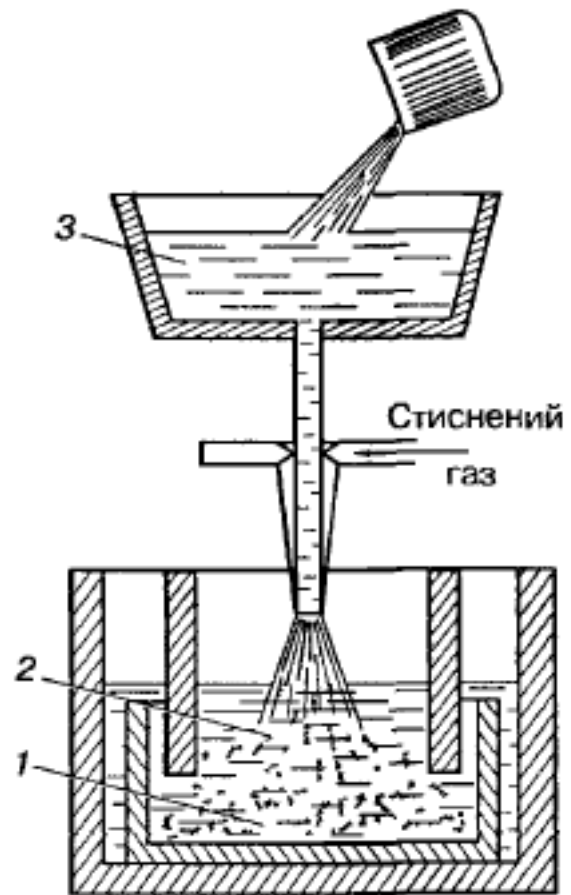

Рисунок 33 – Схема одержання порошку розпиленням металу

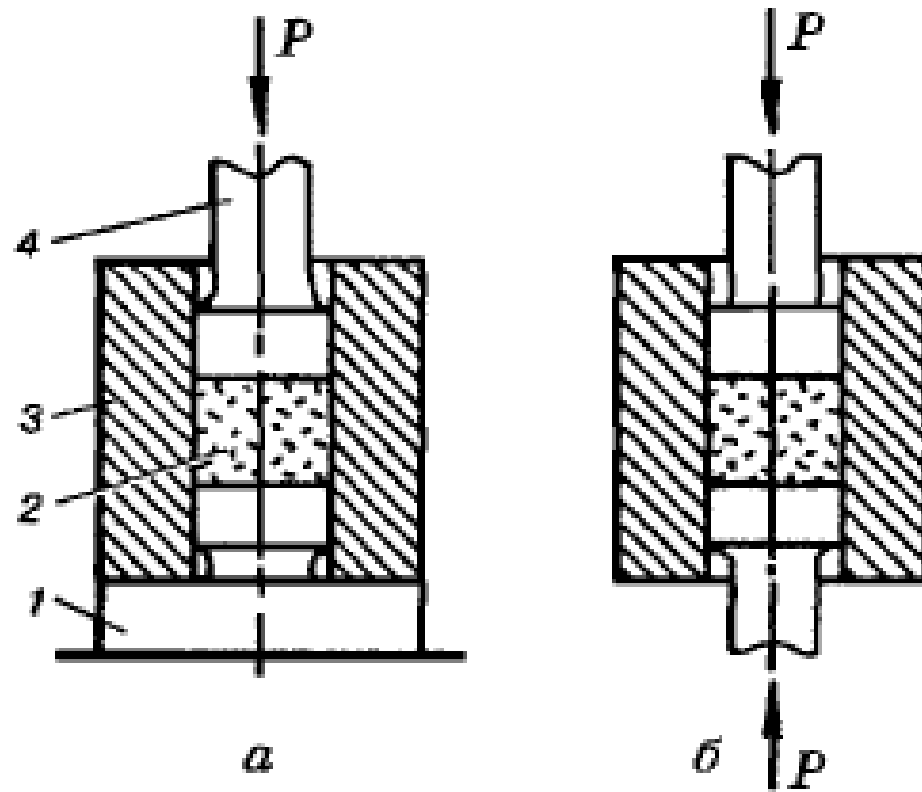

Рисунок 34 – Схема холодного пресования

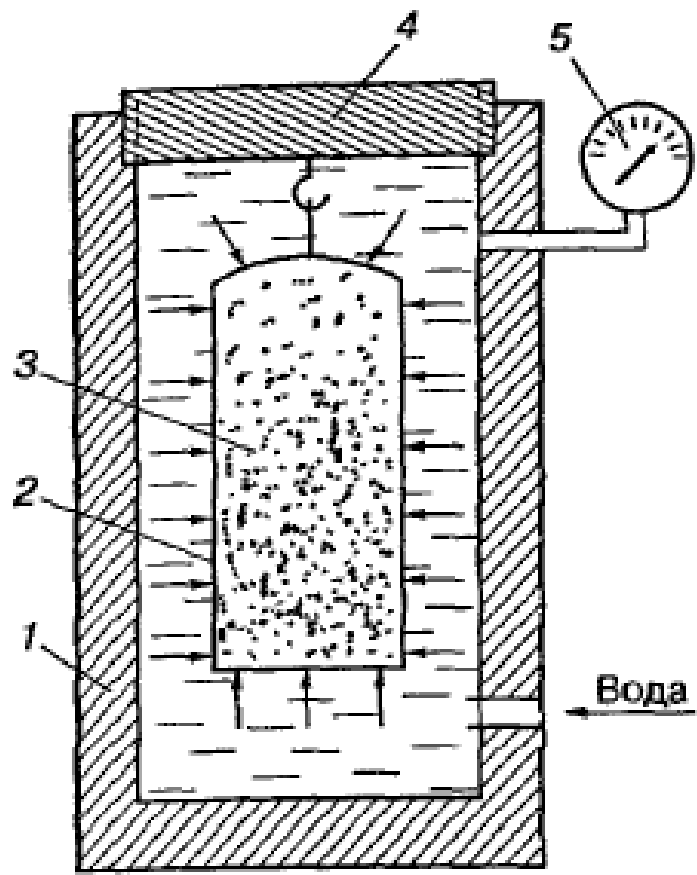

Рисунок 35 – Схема установки для гідростатичного пресування порошків

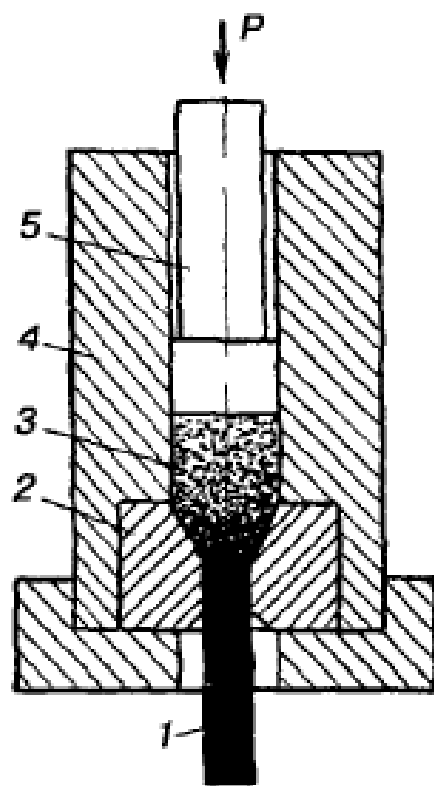

Рисунок 36 – Схема формування порошків екструзією

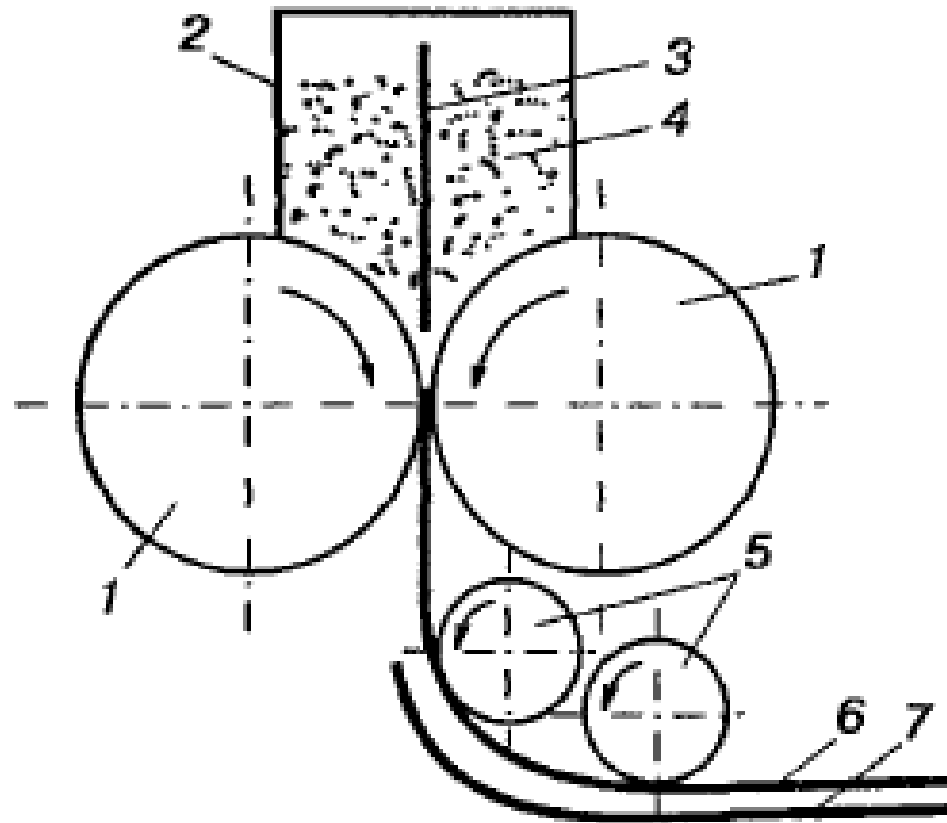

Рисунок 37 – Схема листового прокатування порошків

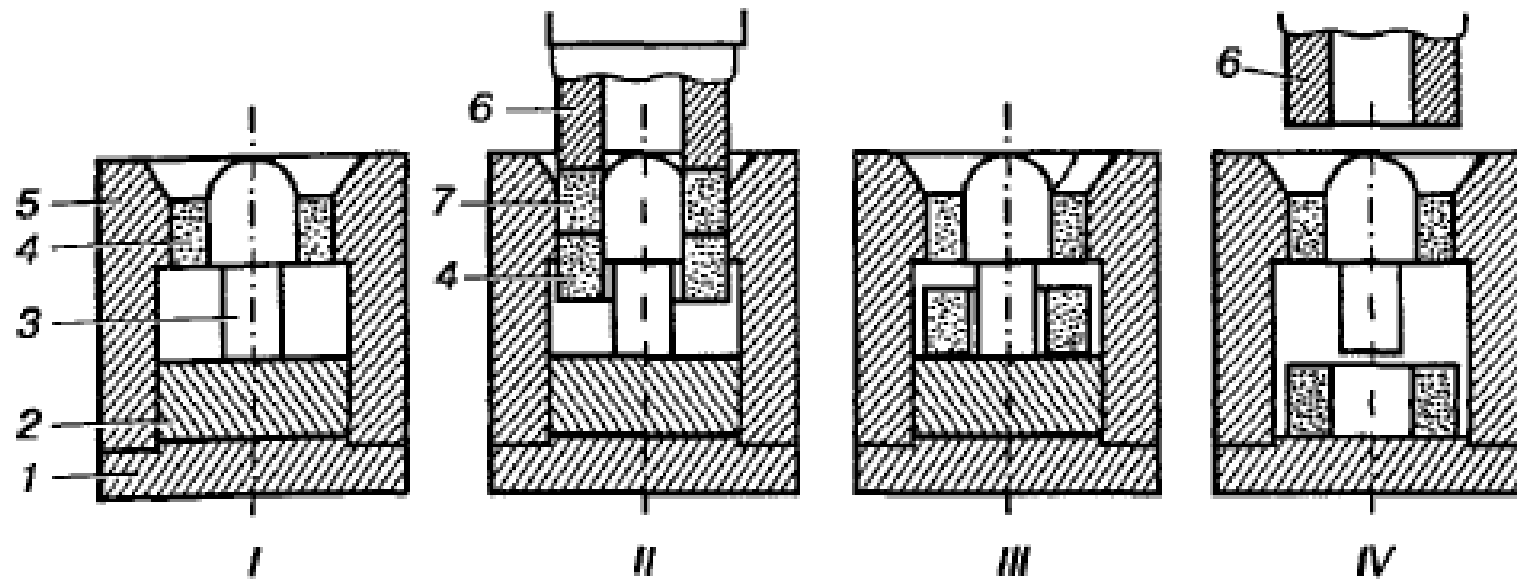

Рисунок 38 – Схема калібрування втулки

ТЕХНОЛОГІЯ ЛИВАРНОГО ВИРОБНИЦТВА

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЛИВАРНОГО ВИРОБНИЦТВА

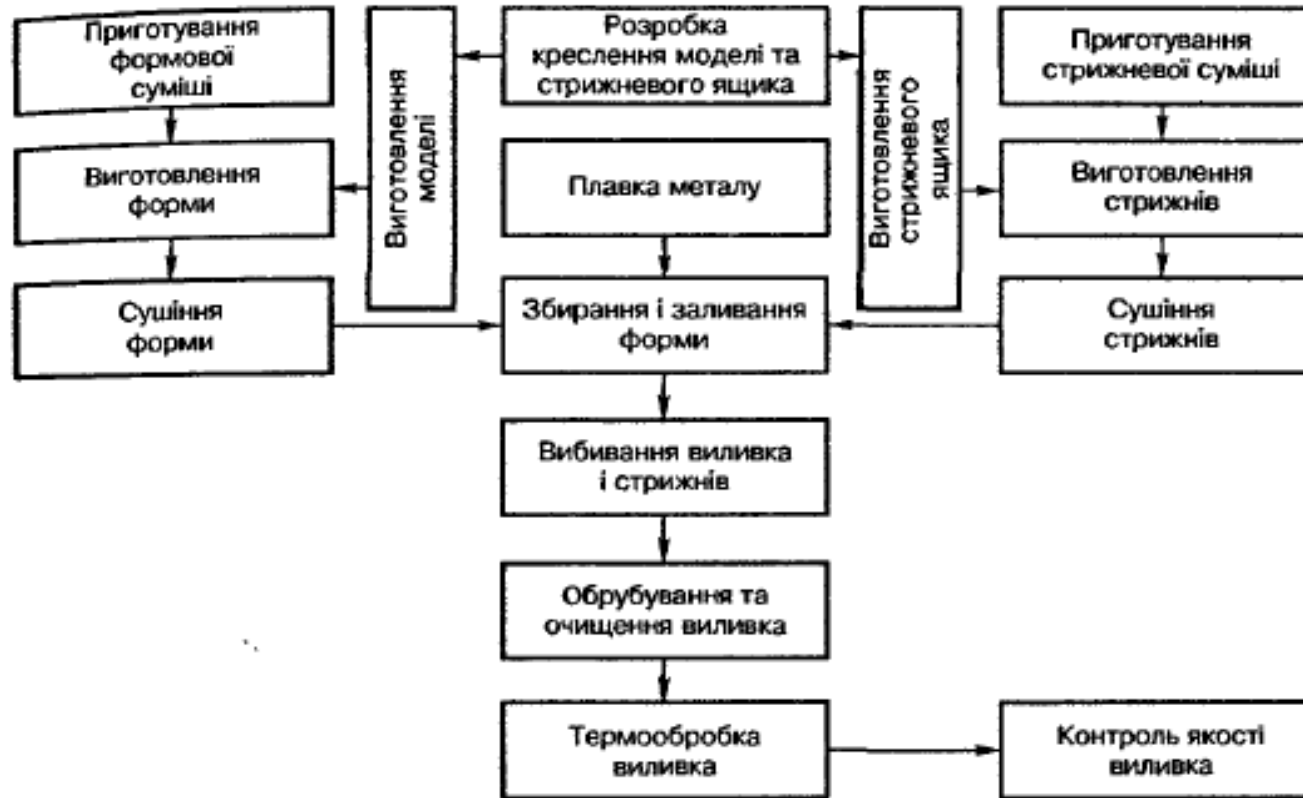

Рисунок 39 – Технологічна схема виготовлення виливка

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИРОБНИЦТВА ВИЛИВКІВ

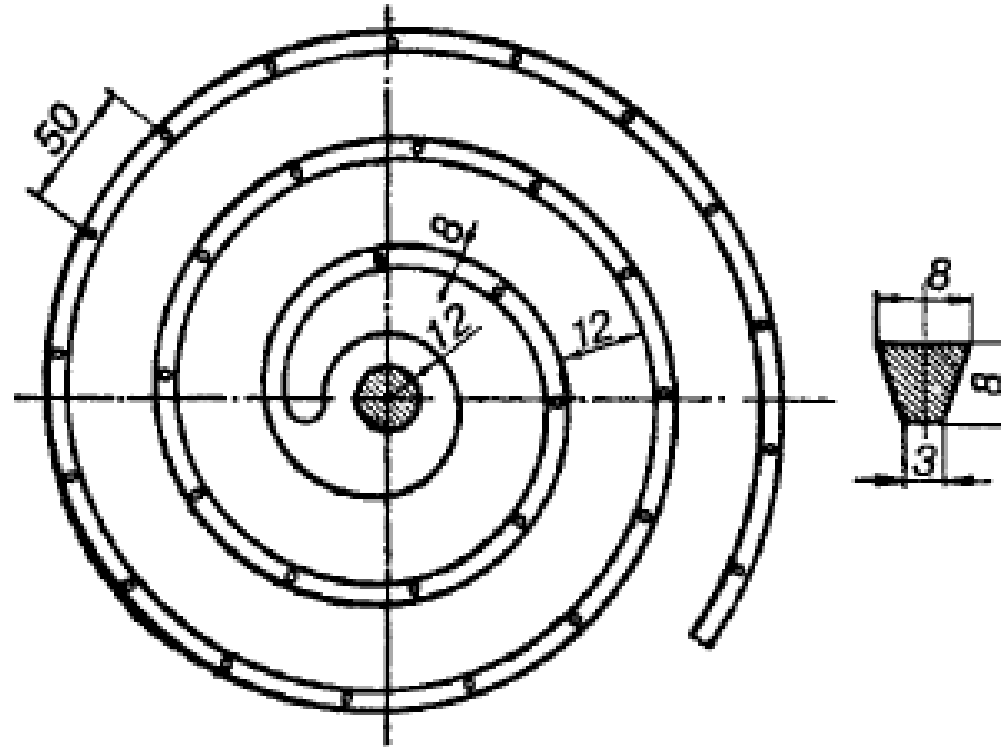

Рисунок 40 – Технологічна проба для визначення рідко текучості сплаву

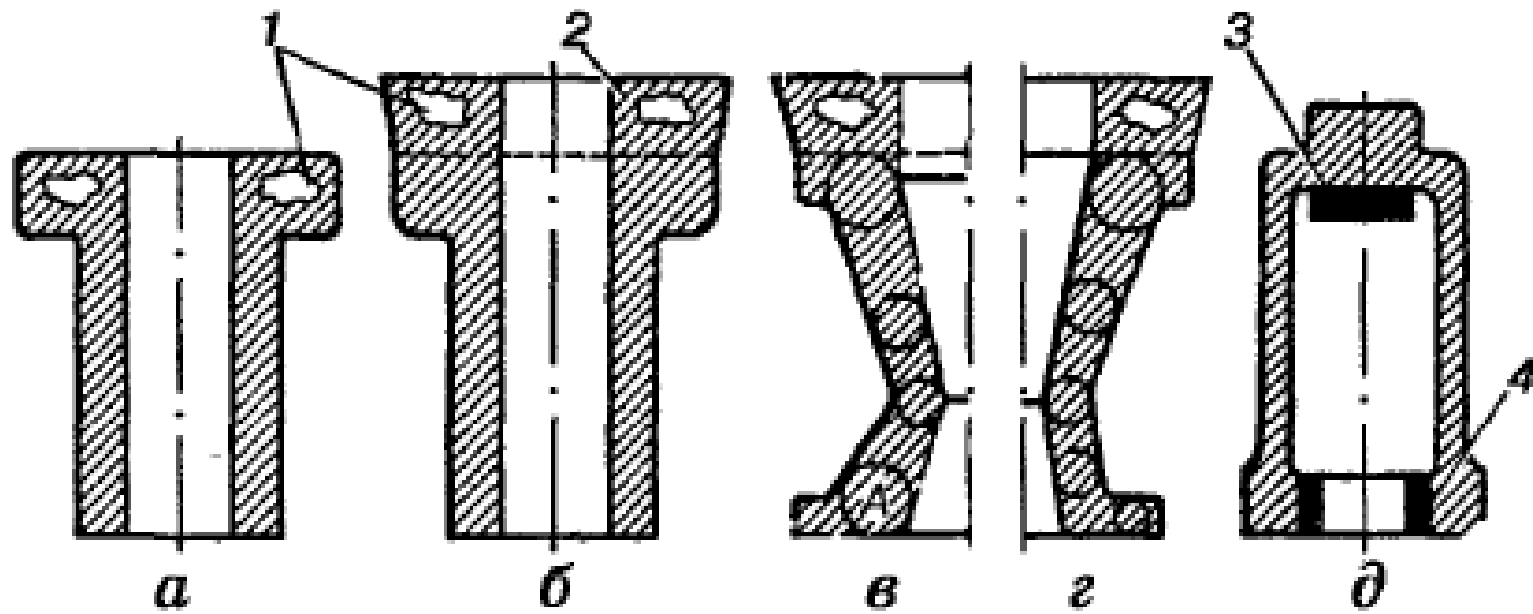

Рисунок 41 – Схема встановлення додатків та холодильників

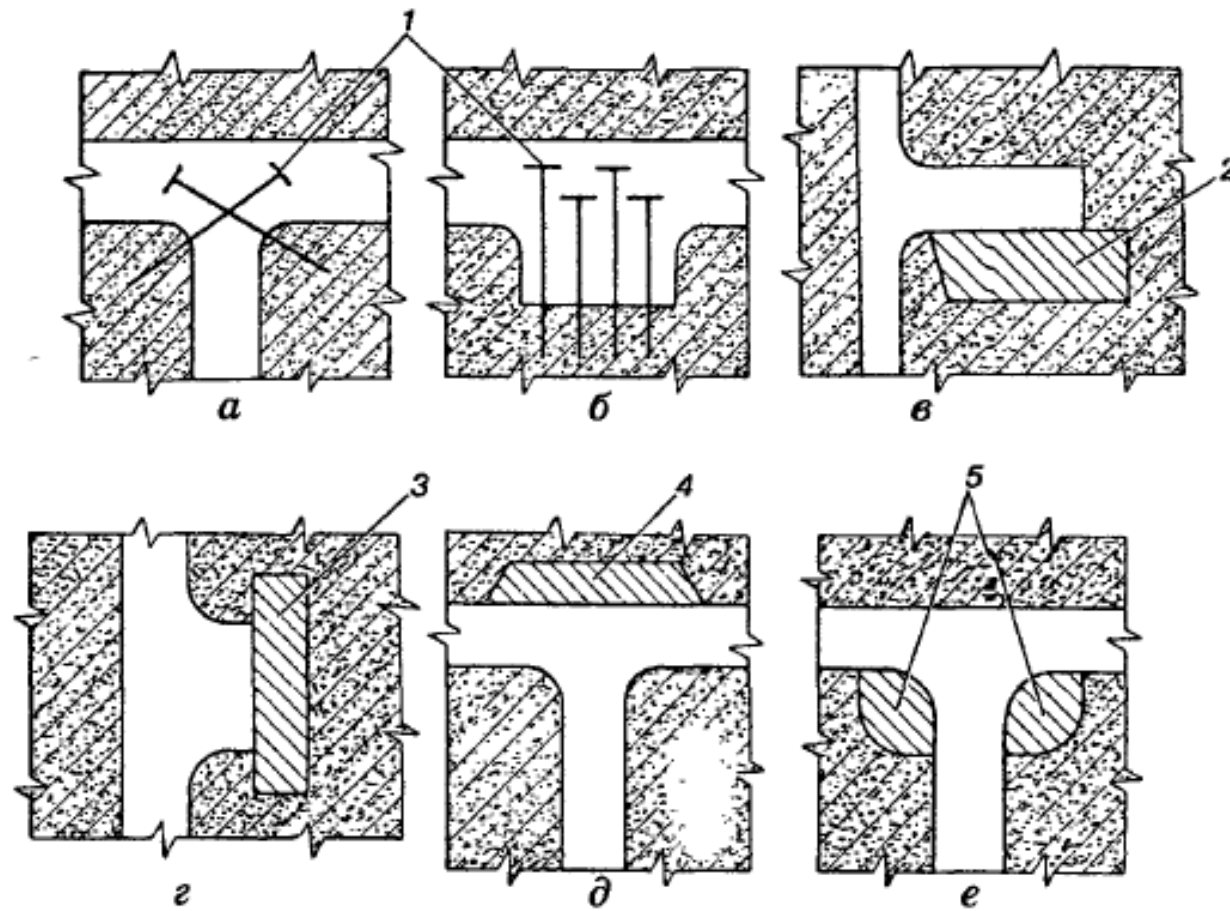

Рисунок 42 – Внутрішні та зовнішні холодильники

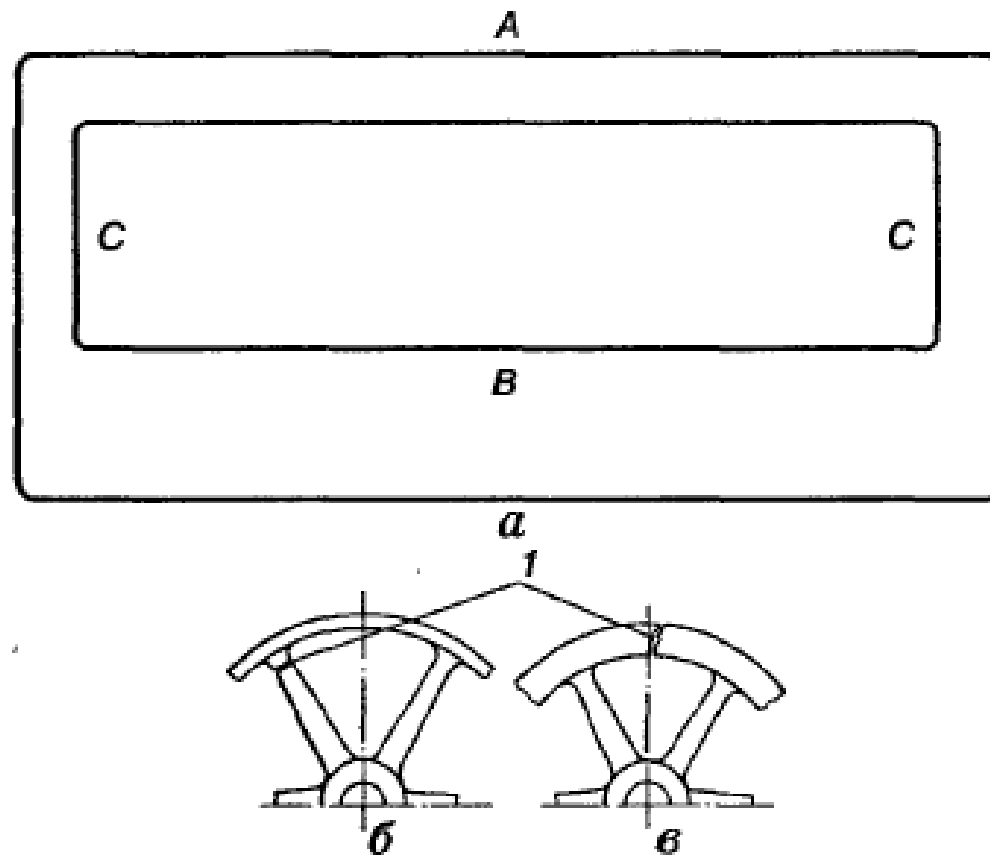

Рисунок 43 – Різностінна рамка та тріщини у швах і маховиках

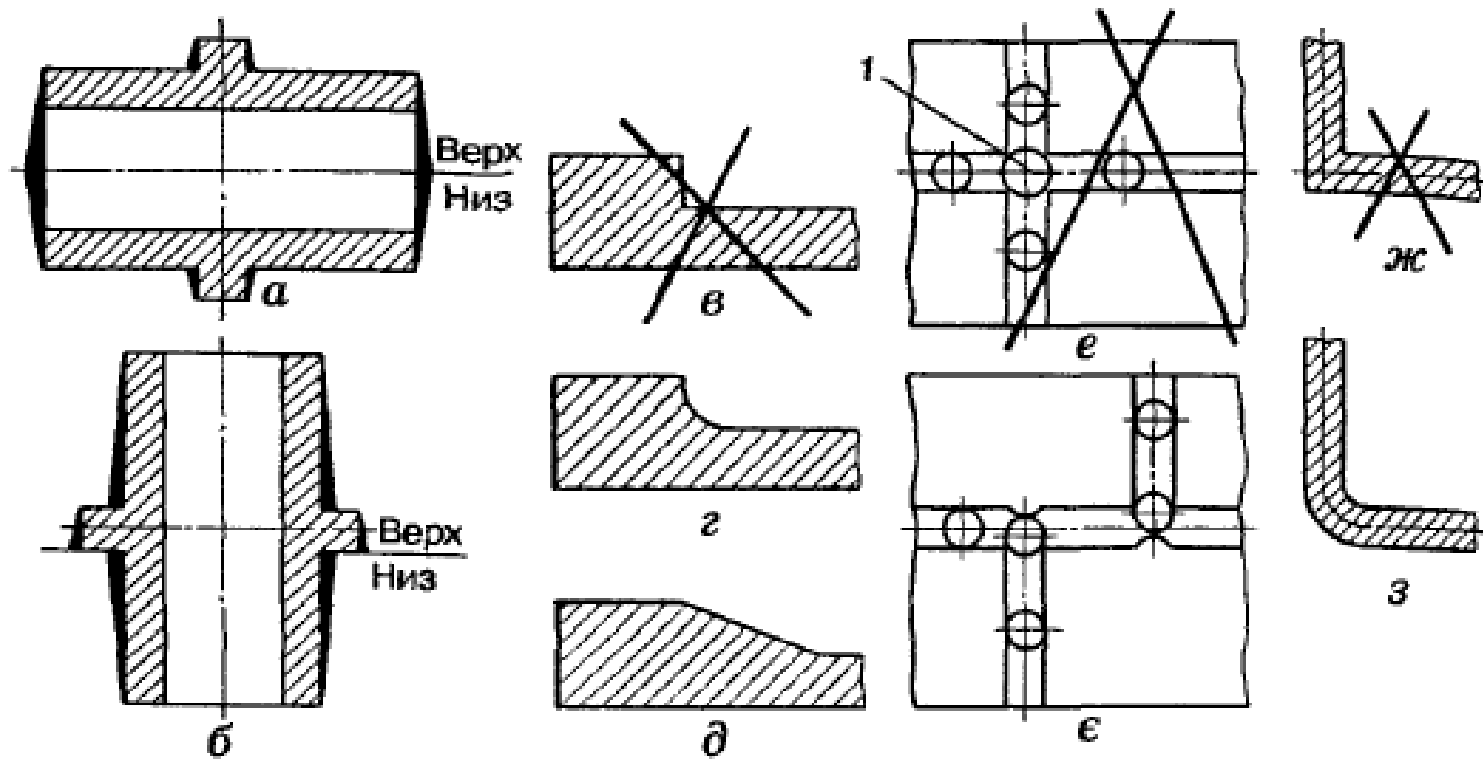

Рисунок 44 – Формувальні уклони та спряження стінок виливка

СПОСОБИ ВИГОТОВЛЕННЯ ВИЛИВКІВ

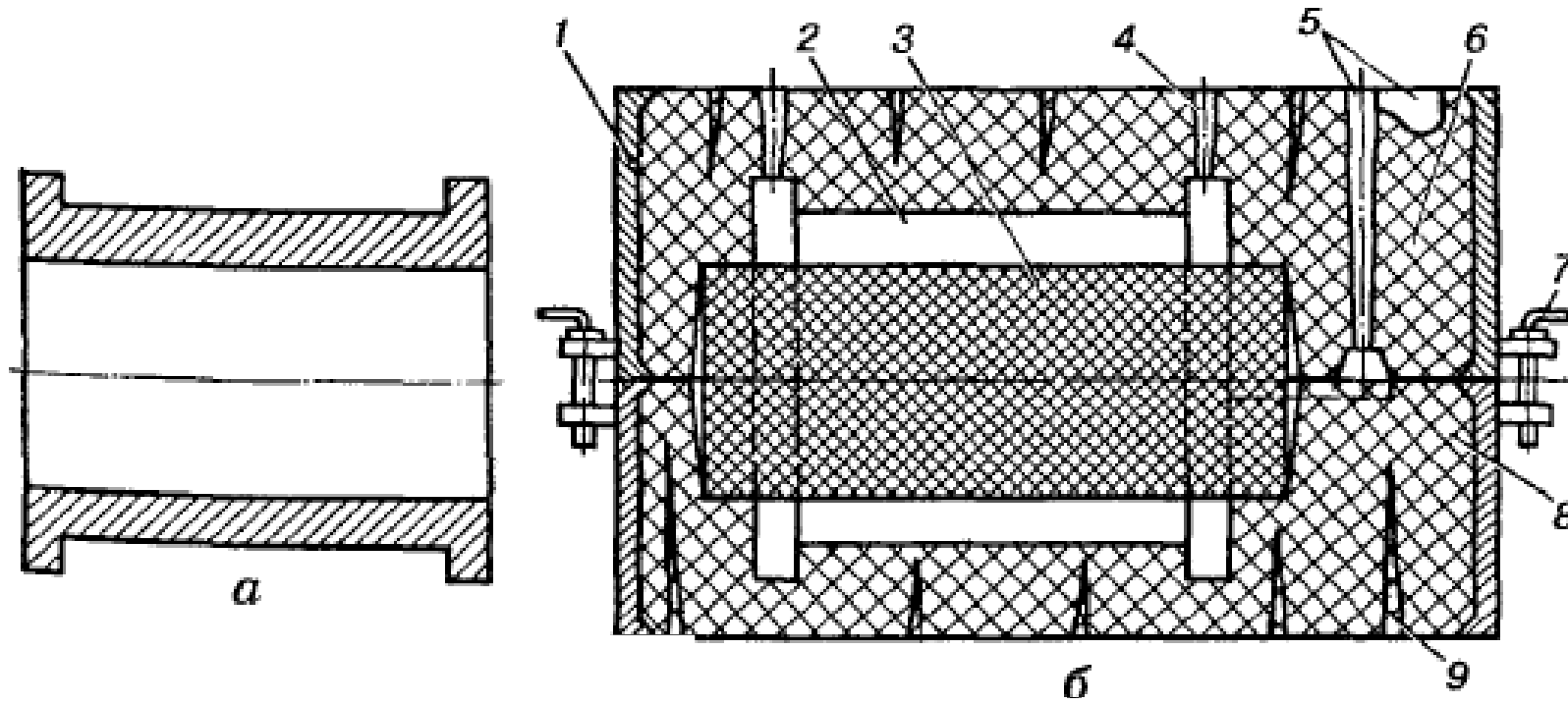

Рисунок 45 – Виливок і складена форма

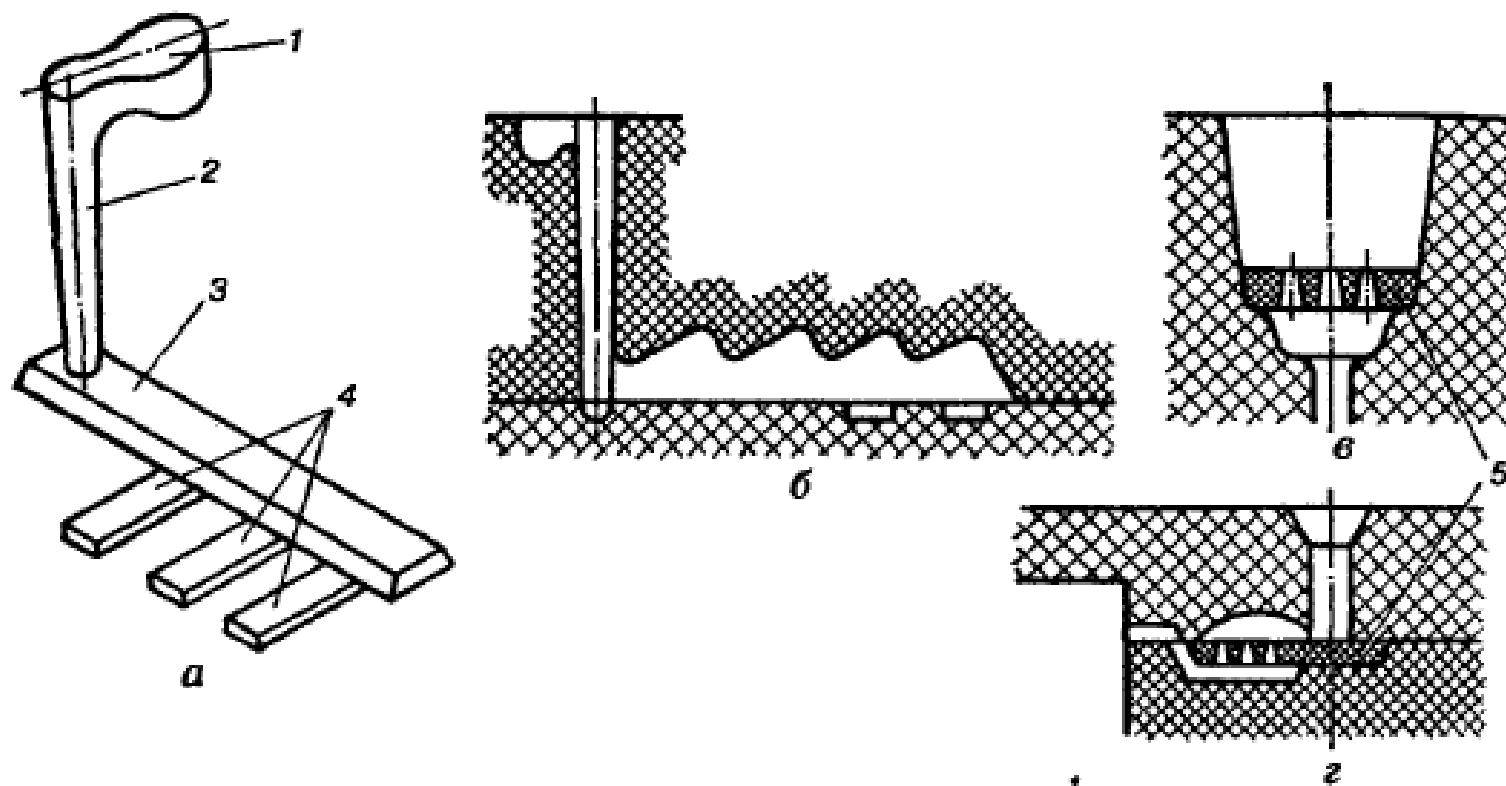

Рисунок 46 – Варіанти ливникової системи

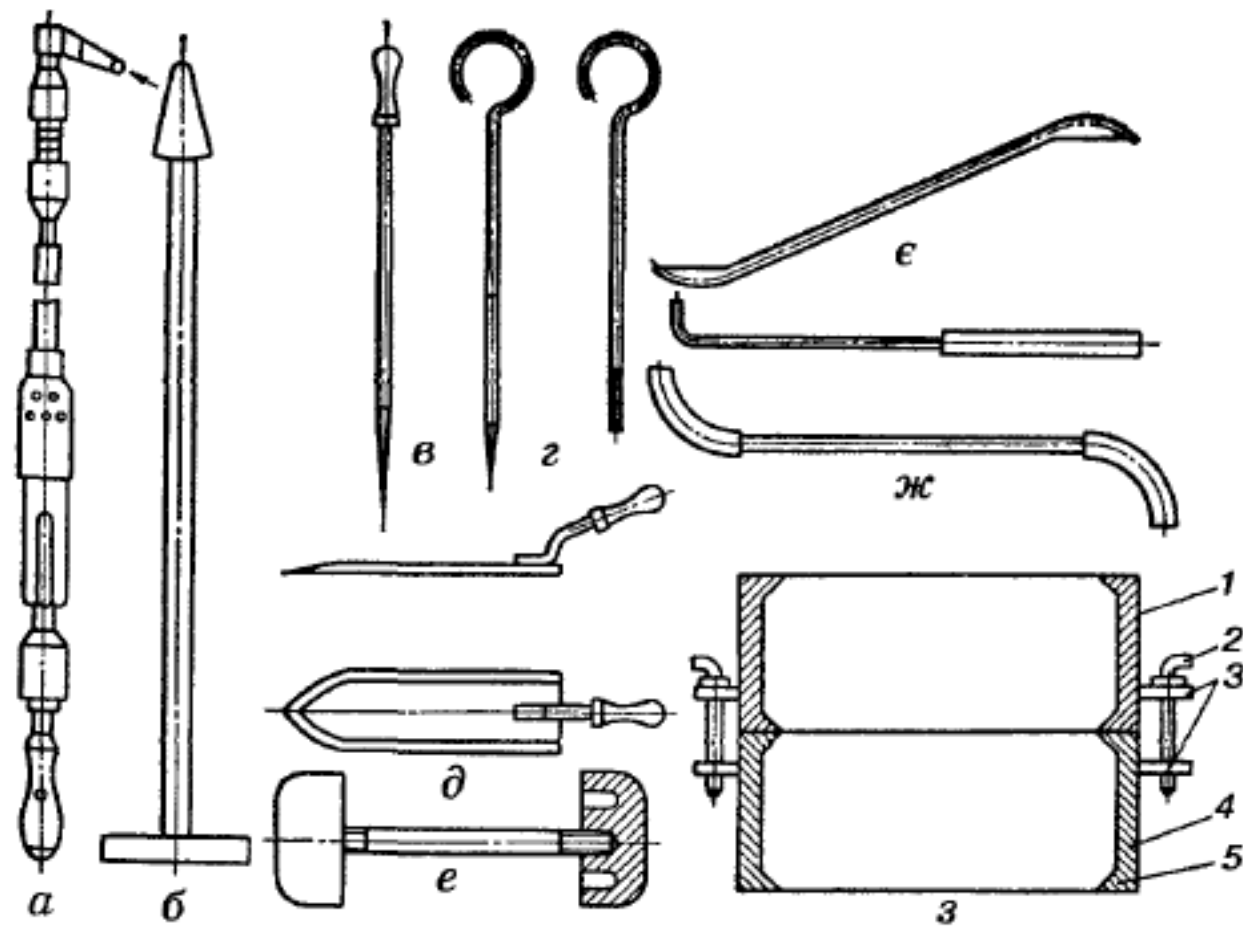

Рисунок 47 – Варіанти ливникової системи

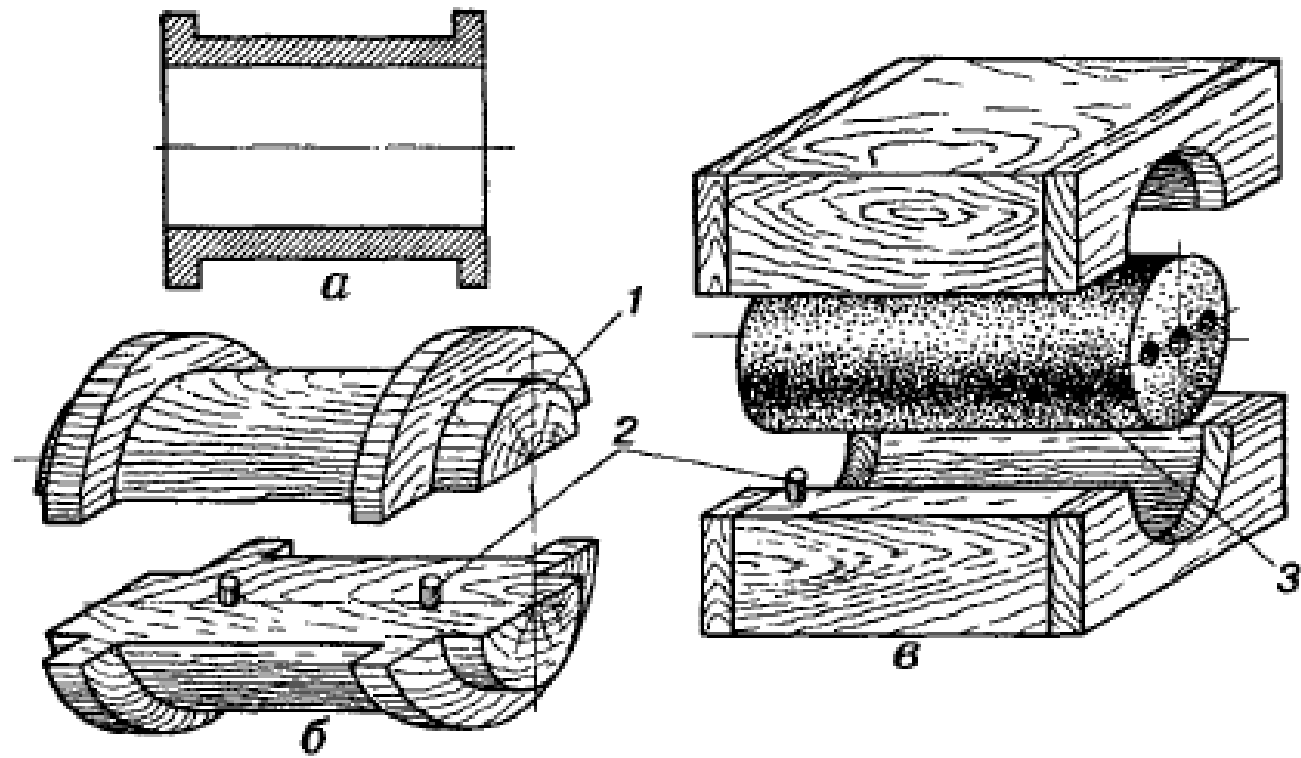

Рисунок 48 – Виливок, рознімна модель і стрижневий ящик із стрижнем

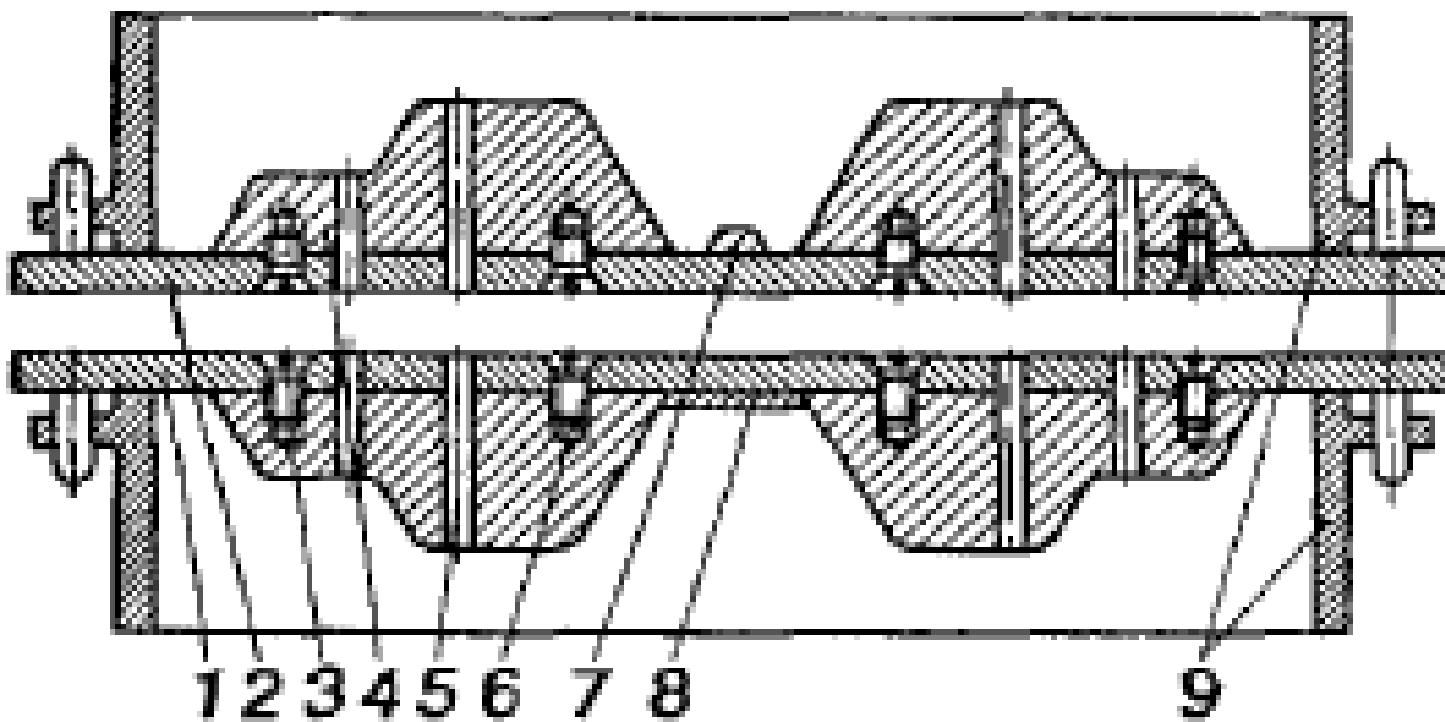

Рисунок 49 – Модельна плита

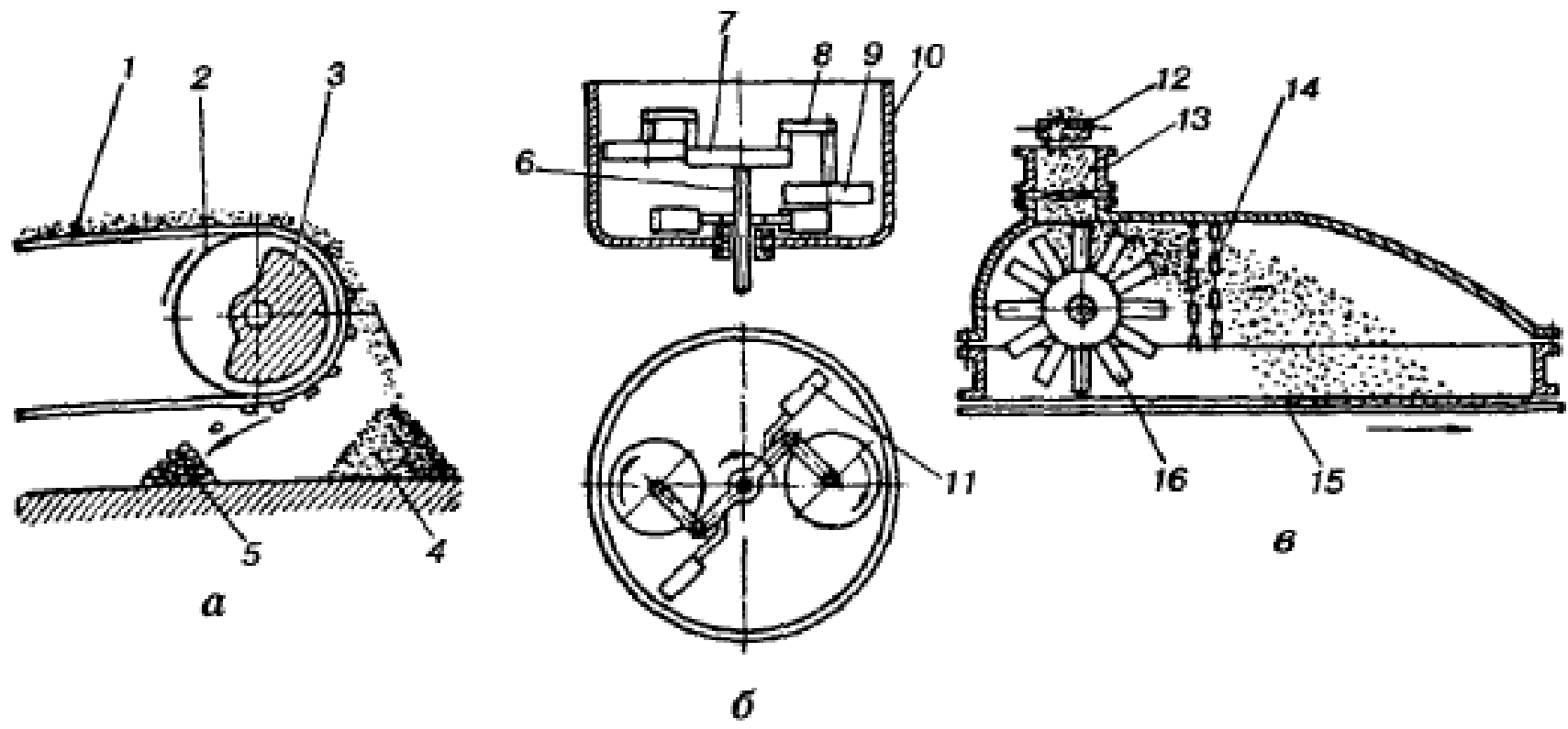

Рисунок 50 – Устаткування землі підготовчого відділення

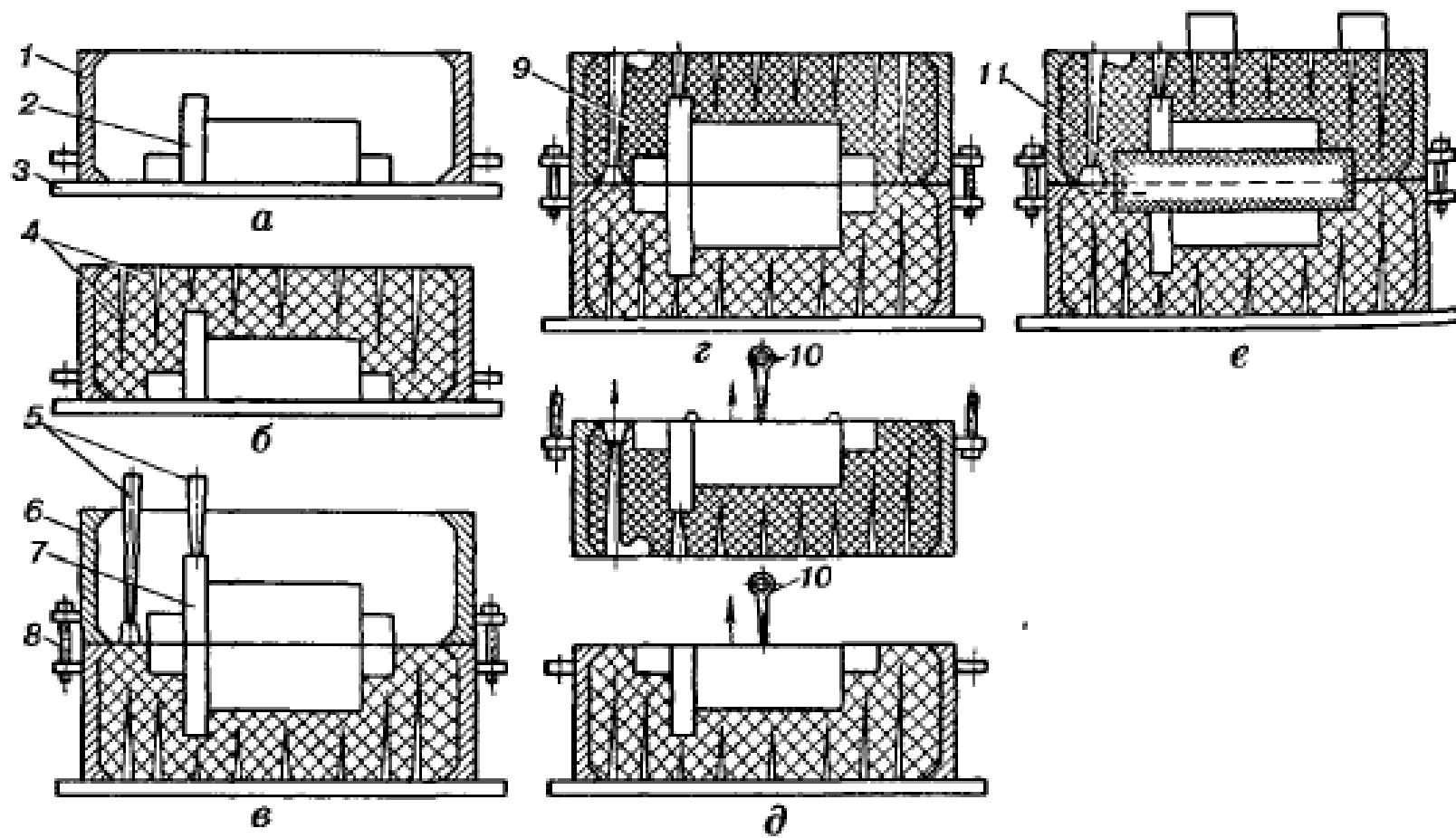

Рисунок 51 – Формування у двох опоках за різнімою моделлю

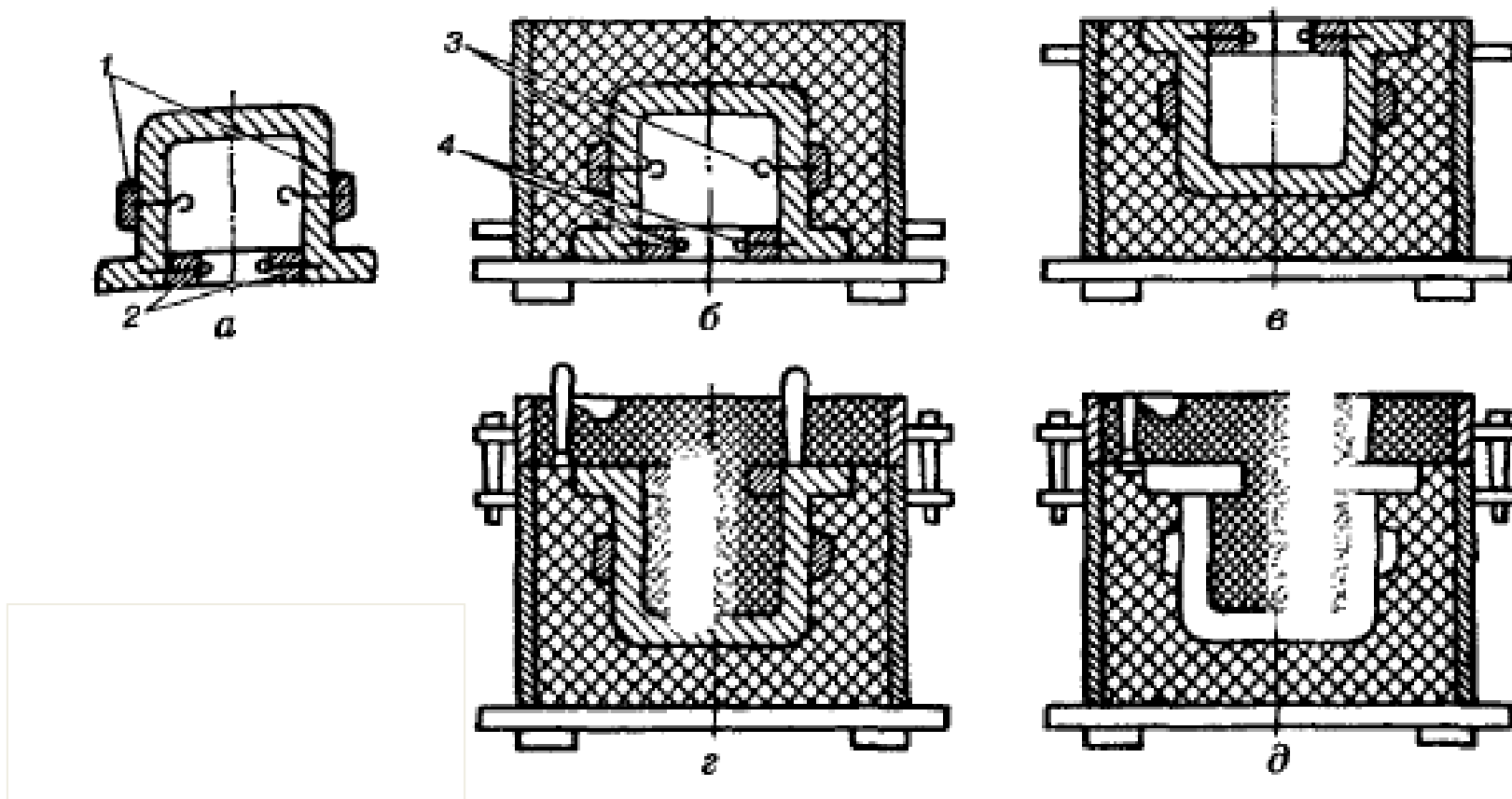

Рисунок 52 – Формування за моделлю з відокремлюваними частинами

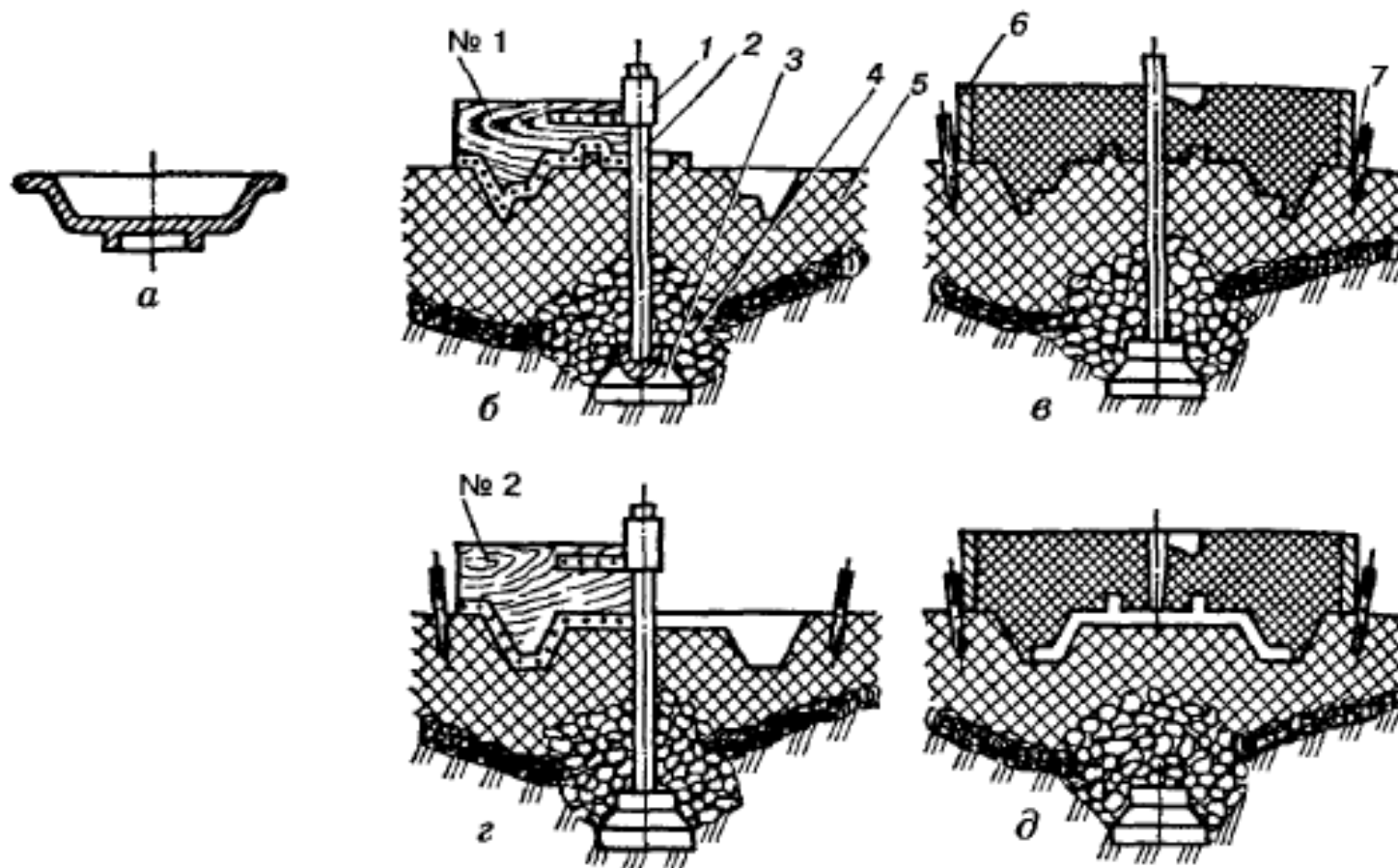

Рисунок 53 – Формування за шаблонами

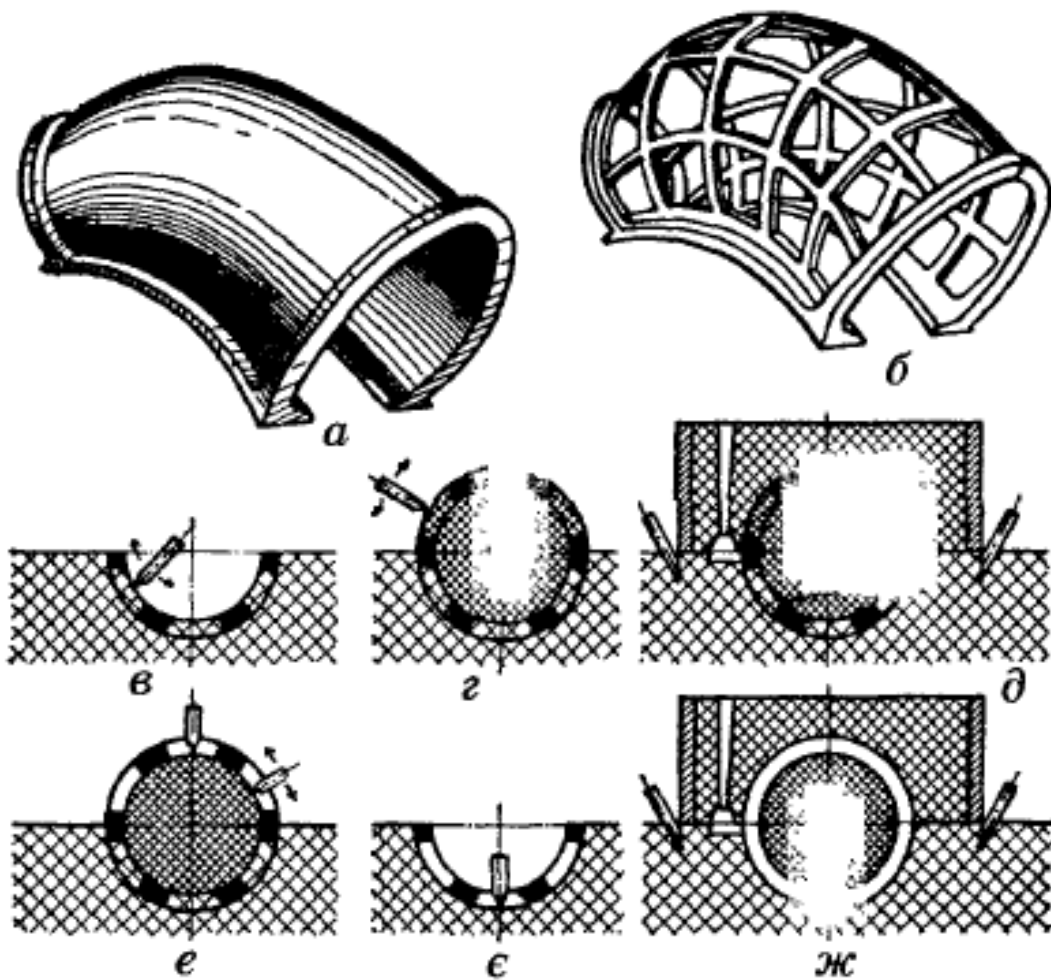

Рисунок 54 – Формування за скелетними моделями

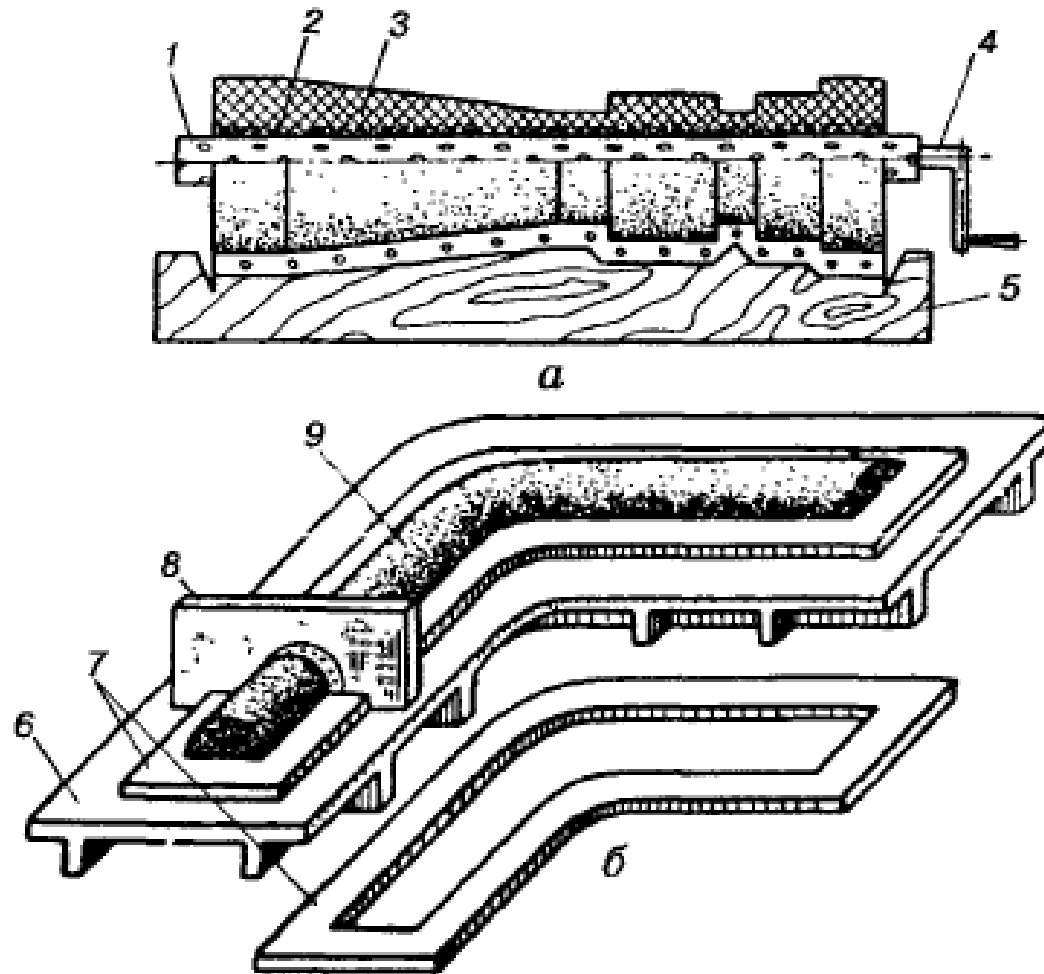

Рисунок 55 – Виготовлення стрижнів за шаблонами

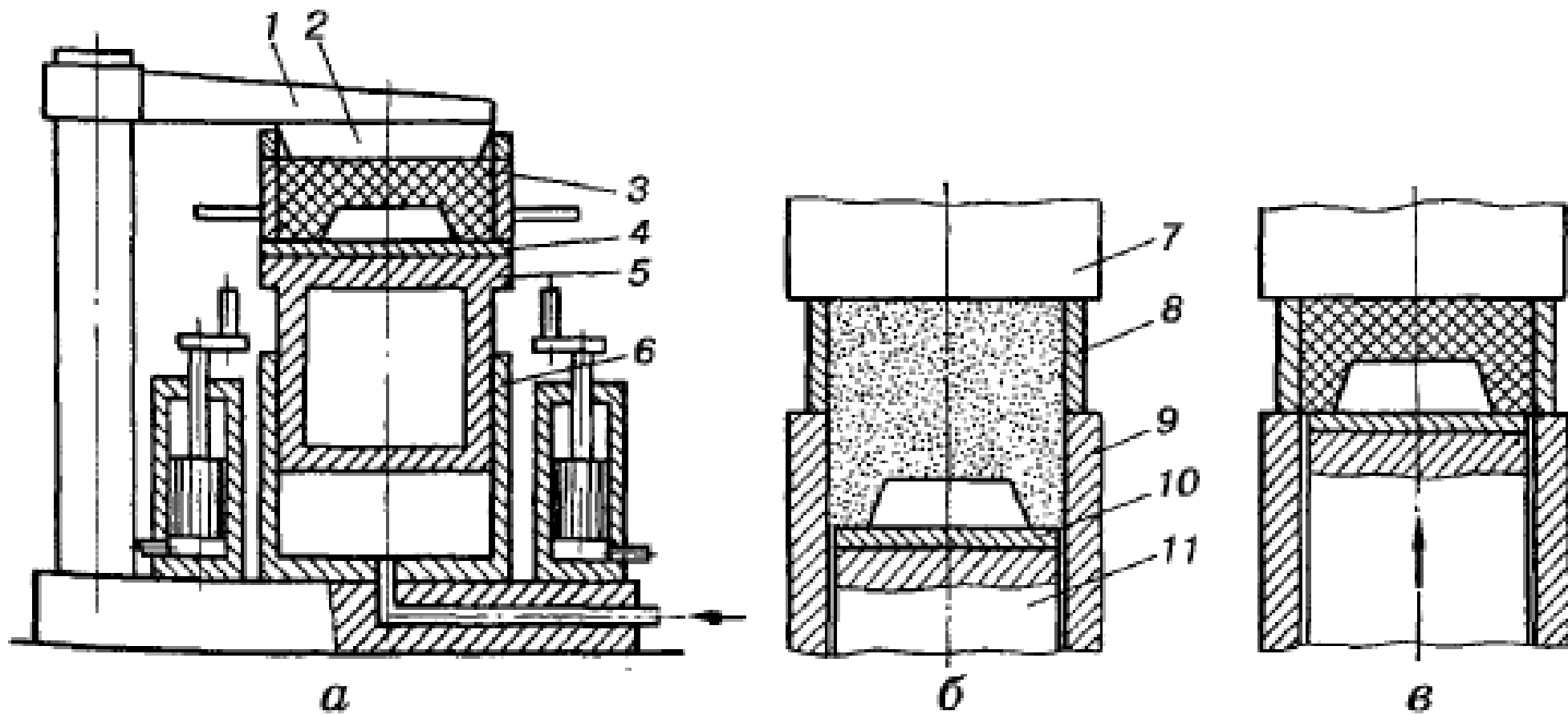

Рисунок 56 – Схема пресової машини

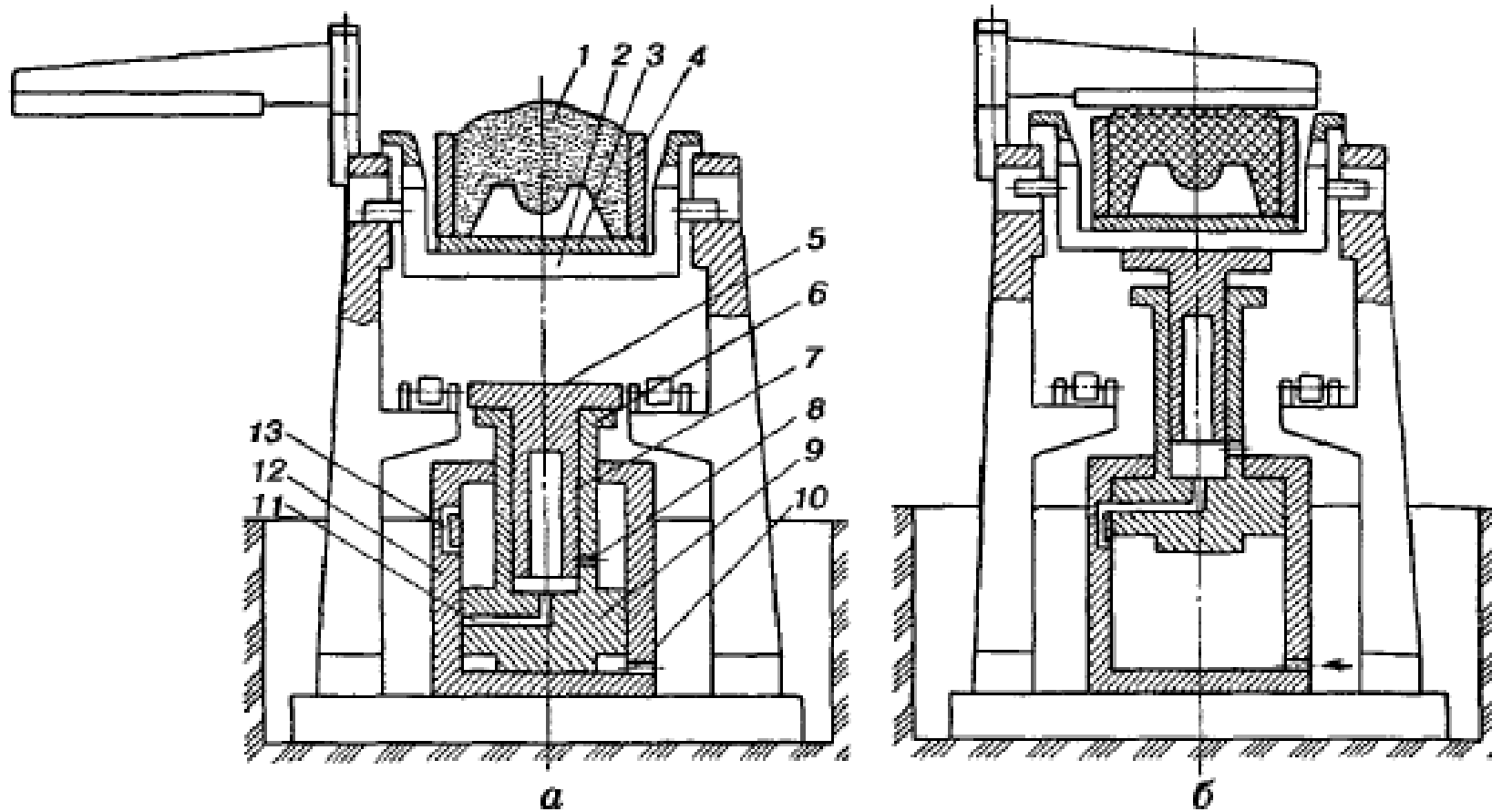

Рисунок 57 – Схеми струшу вальної машини

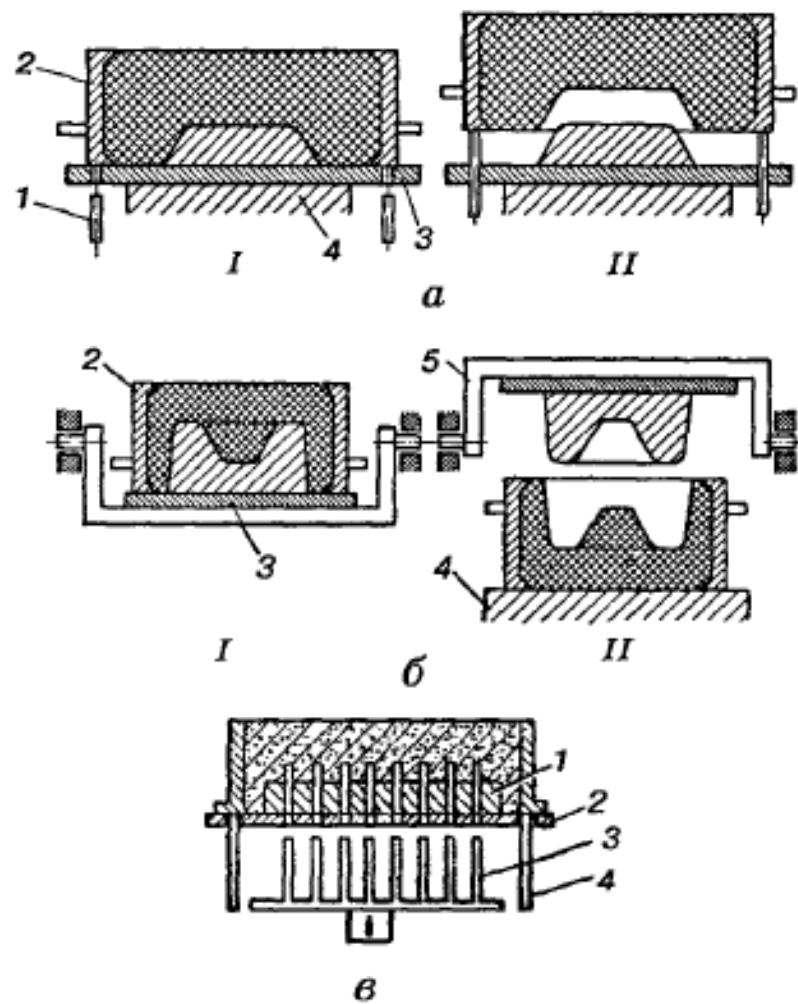

Рисунок 58 – Схеми видалення моделей з форми

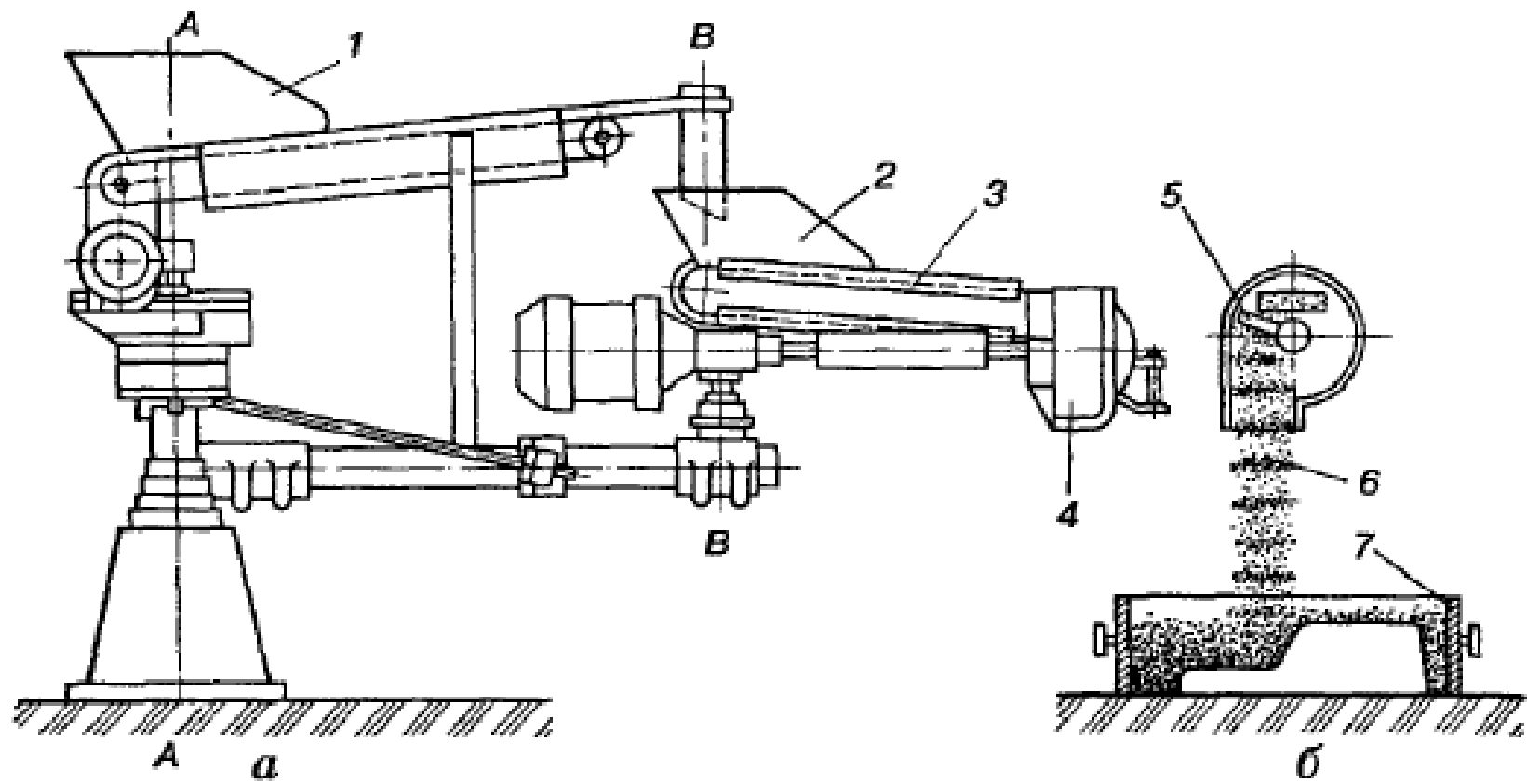

Рисунок 59 – Схеми піскомета

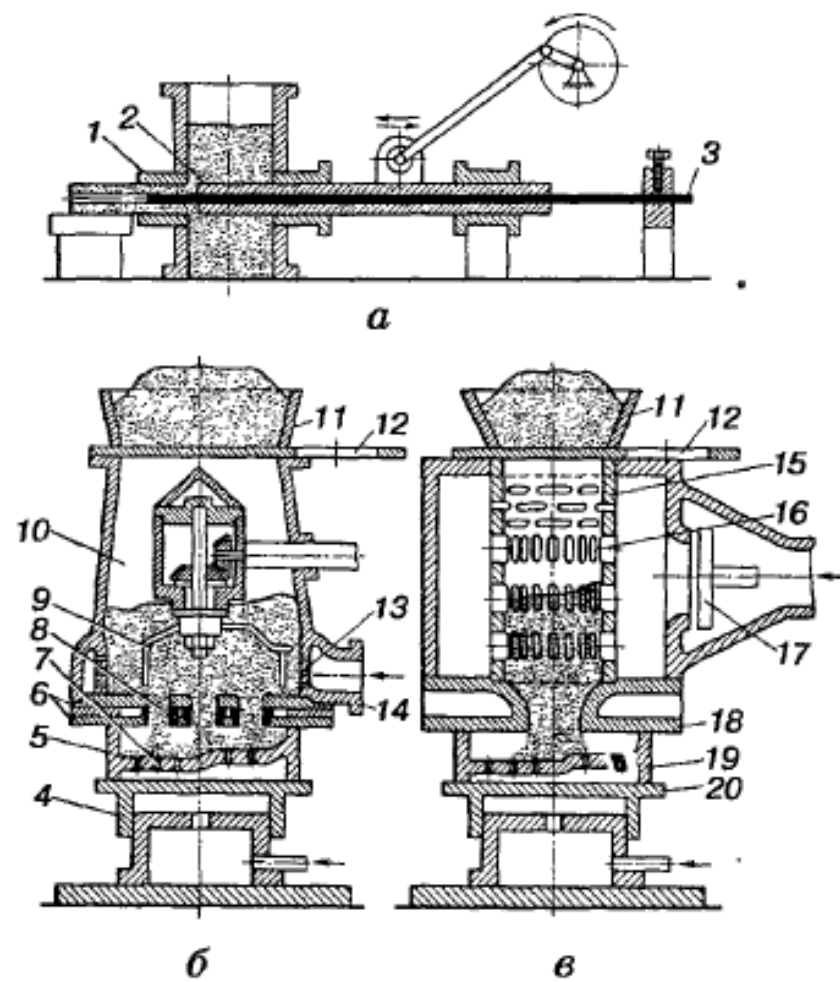

Рисунок 60 – Схеми машинного виготовлення стрижнів

ЗАЛИВАННЯ, ВИБИВАННЯ ФОРМ І СТРИЖНІВ, ОЧИЩЕННЯ Й ОБРУБУВАННЯ ВИЛИВКІВ

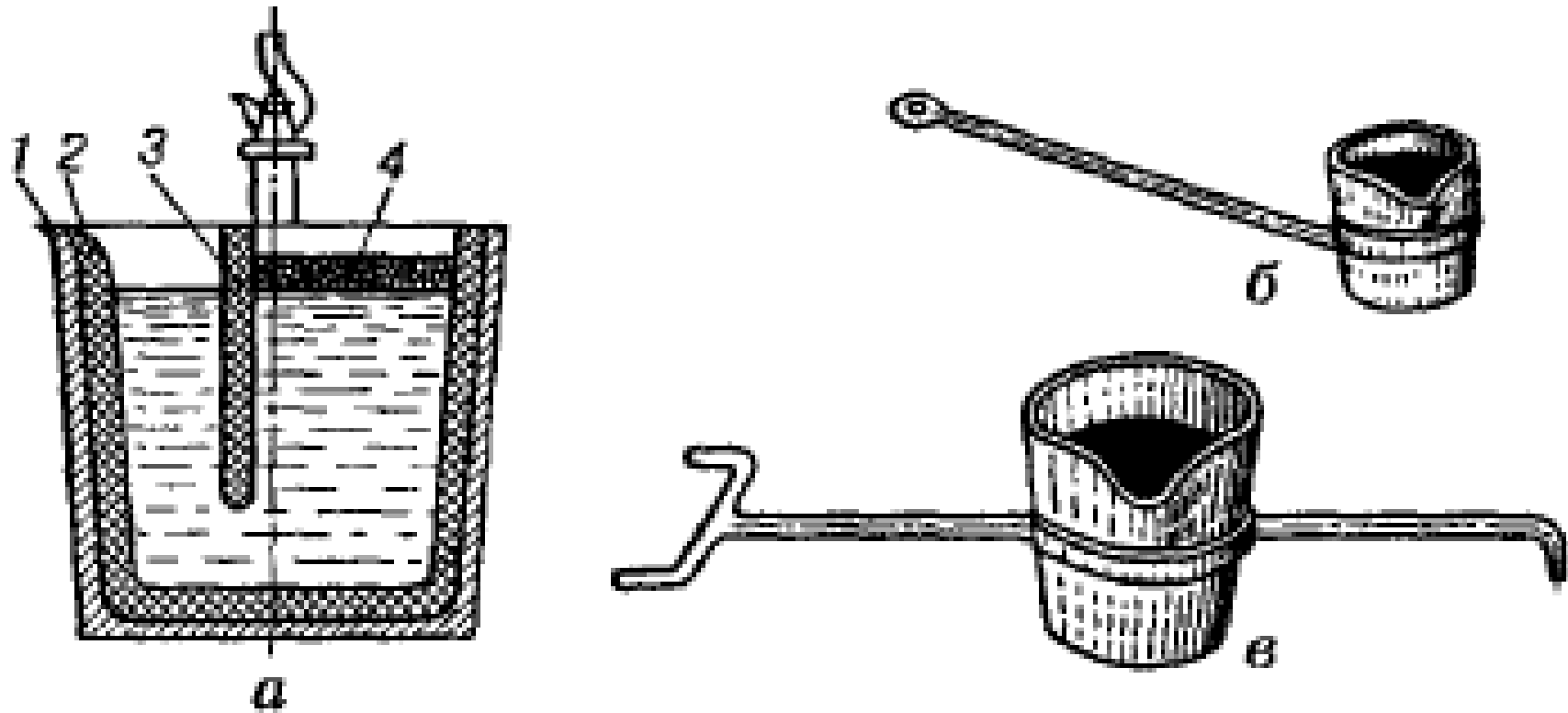

Рисунок 61 – Ковші для заливання форм

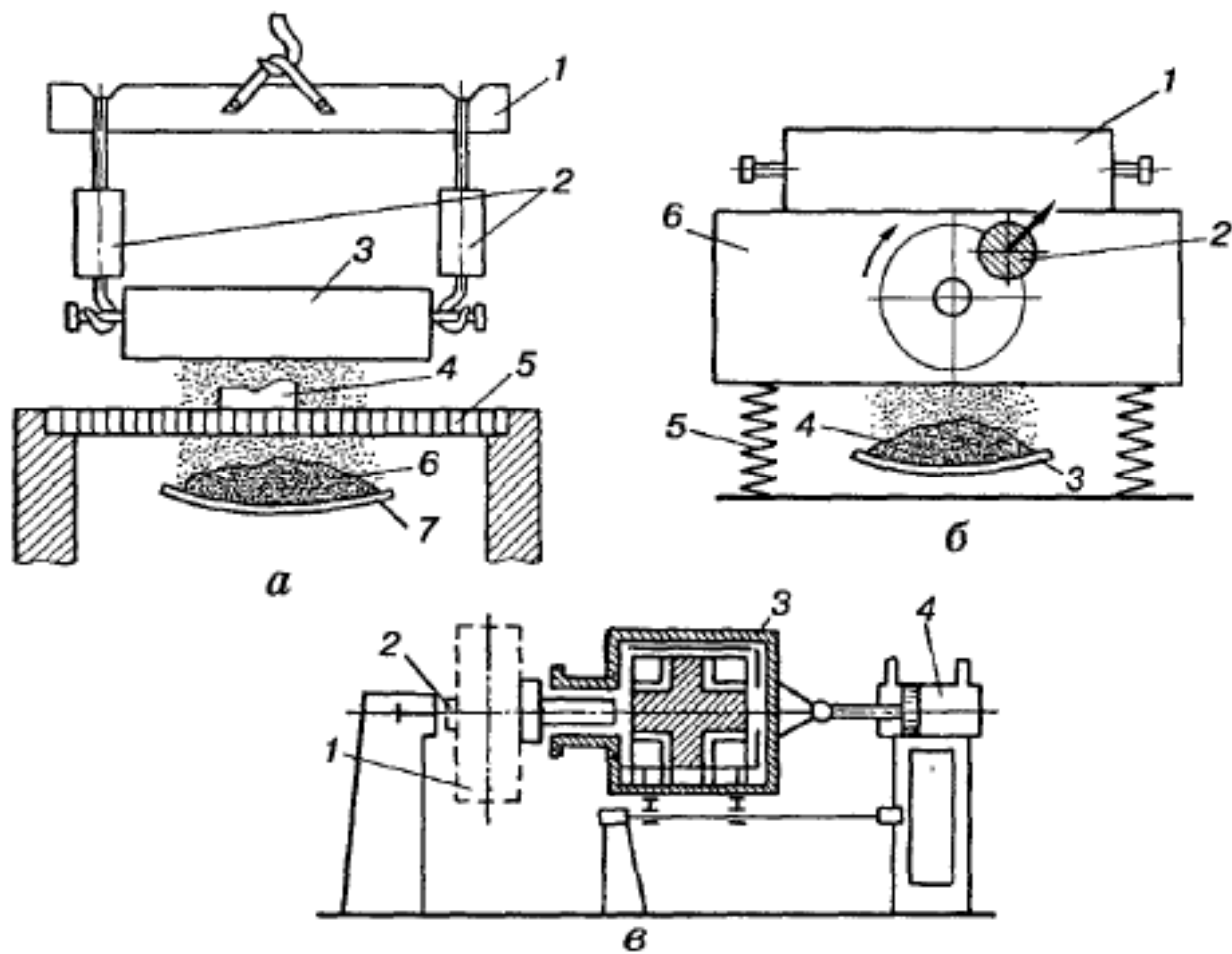

Рисунок 62 – Схеми пристроїв для вибивання форм і стрижнів

СПЕЦІАЛЬНІ СПОСОБИ ВИГОТОВЛЕННЯ ВИЛИВКІВ

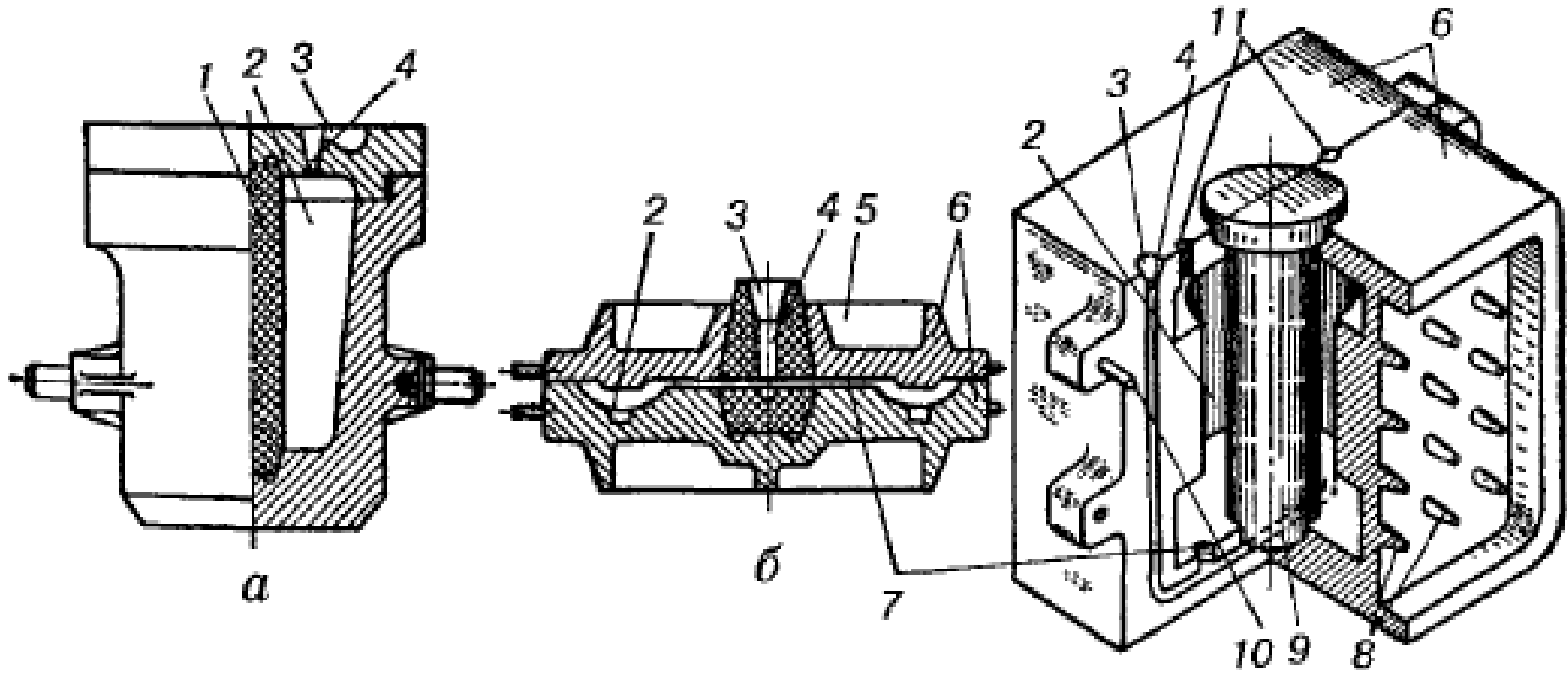

Рисунок 63 – Кокілі

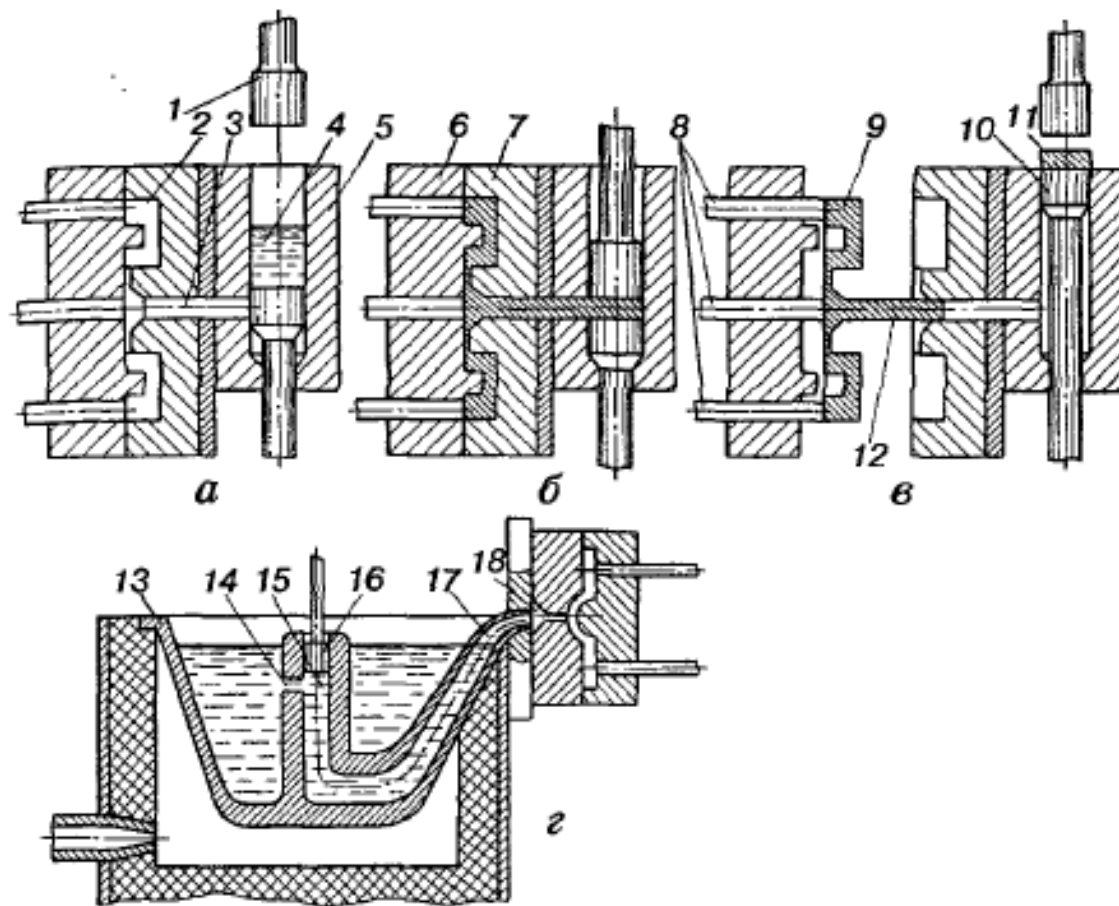

Рисунок 64 – Схеми поршневих машин для виливання під тиском

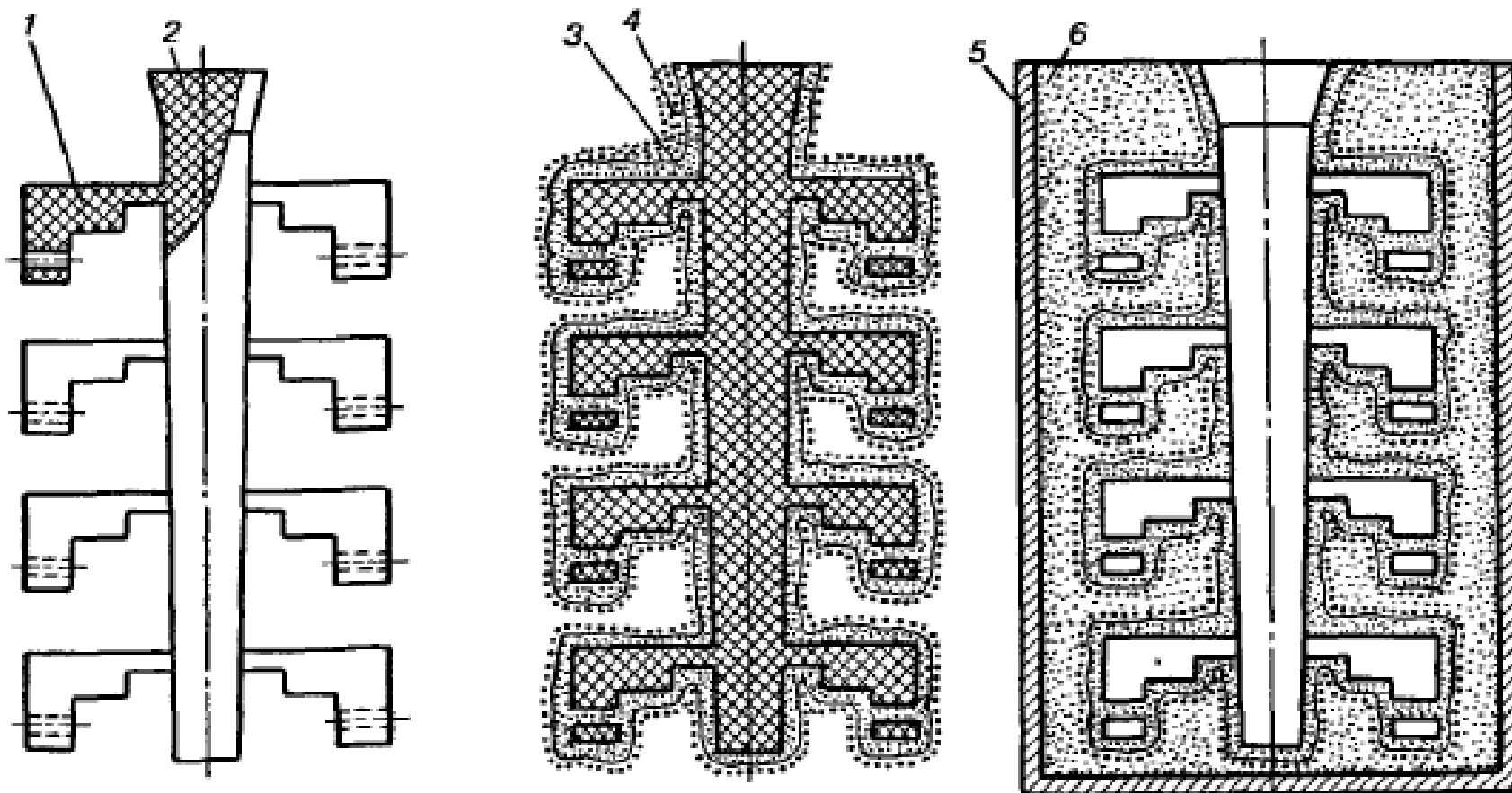

Рисунок 65 – Схеми виготовлення форми за витоплюваними моделями

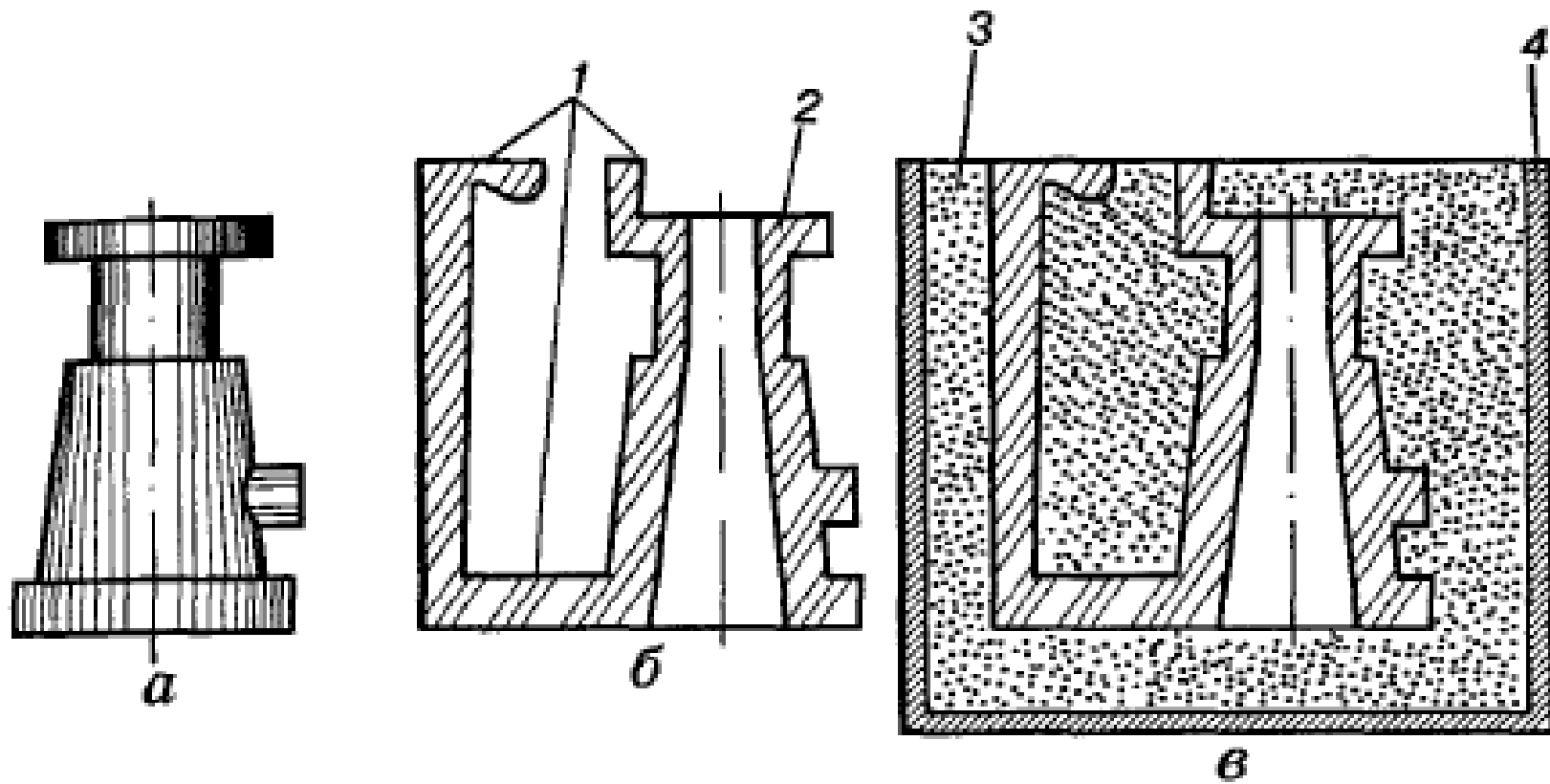

Рисунок 66 – Схеми виготовлення форми за випалюваними моделями

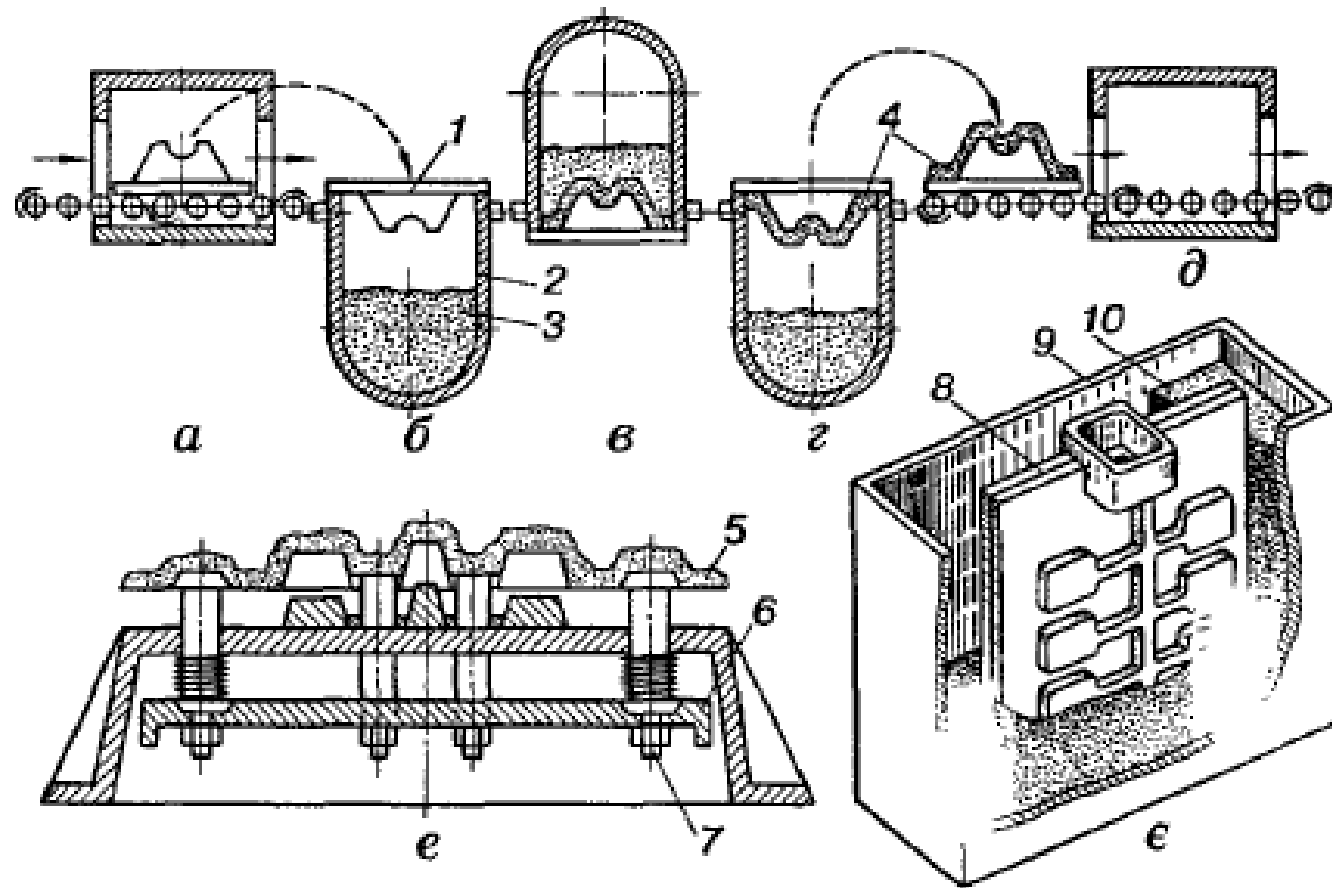

Рисунок 67 – Схеми виготовлення оболонкової форми

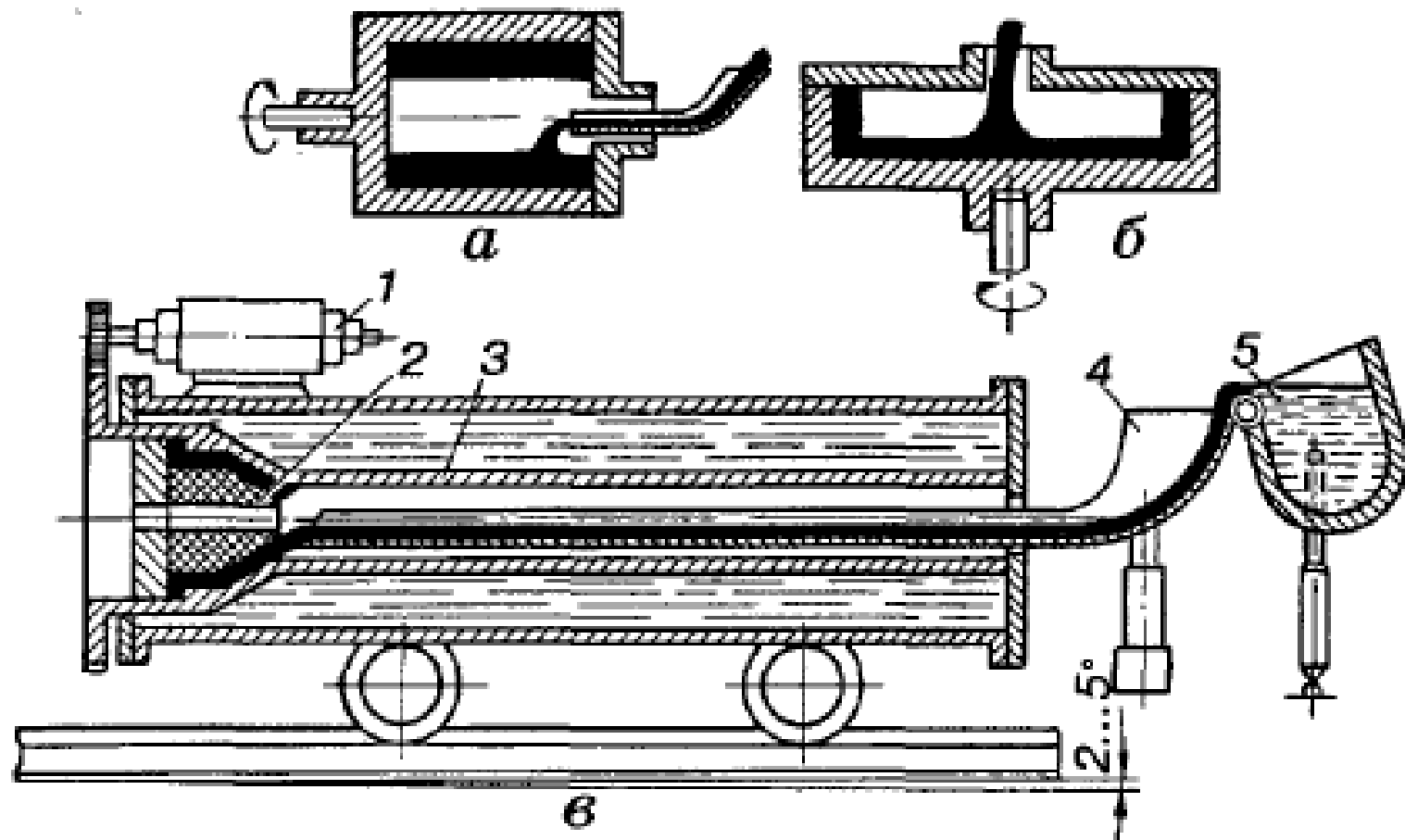

Рисунок 68 – Схеми відцентрового виливання

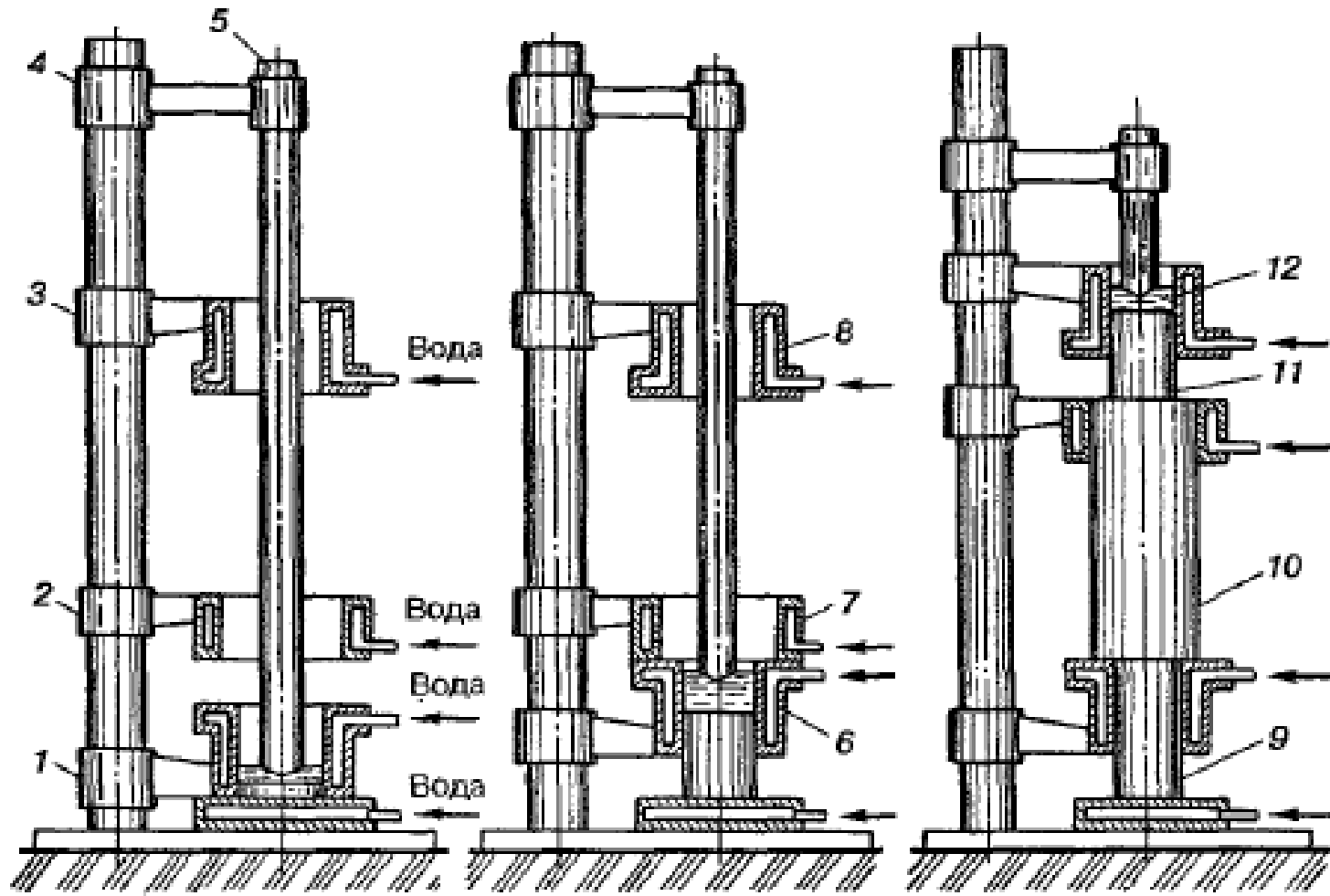

Рисунок 69 – Схеми виготовлення вилівка прокатного валка електрошлаковим виливанням

ТЕХНОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИГОТОВЛЕННЯ ВИЛИВКІВ ІЗ РІЗНИХ СПЛАВІВ

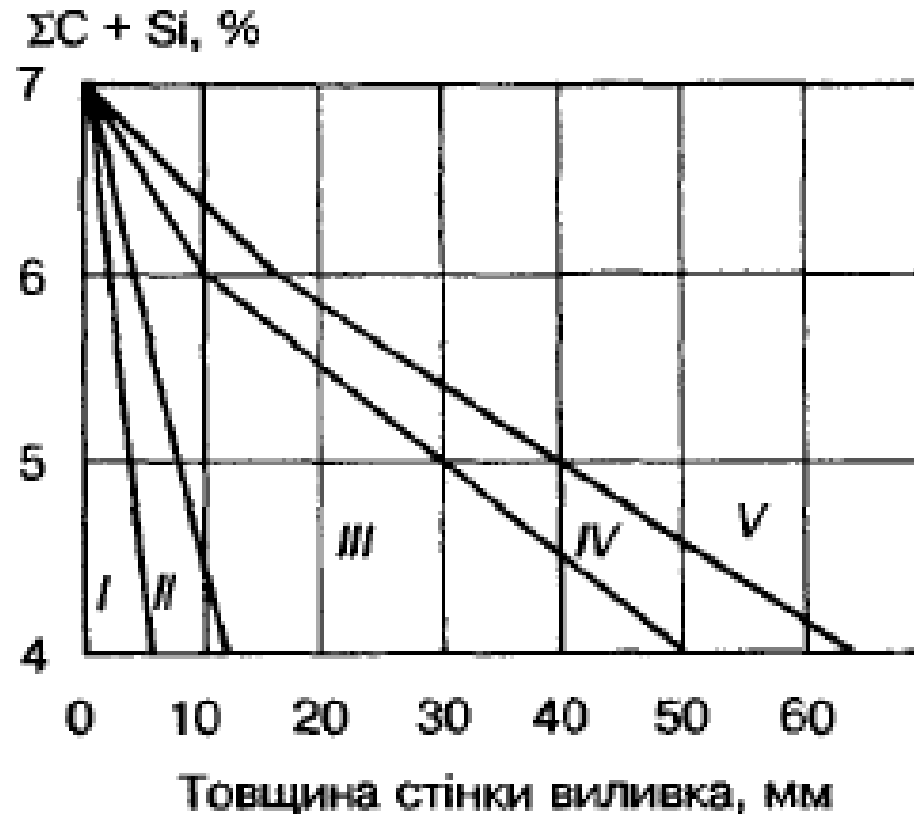

Рисунок 70 – Сумісний вплив вуглецю, силіцію та товщини стінки виливка на структуру чавуну

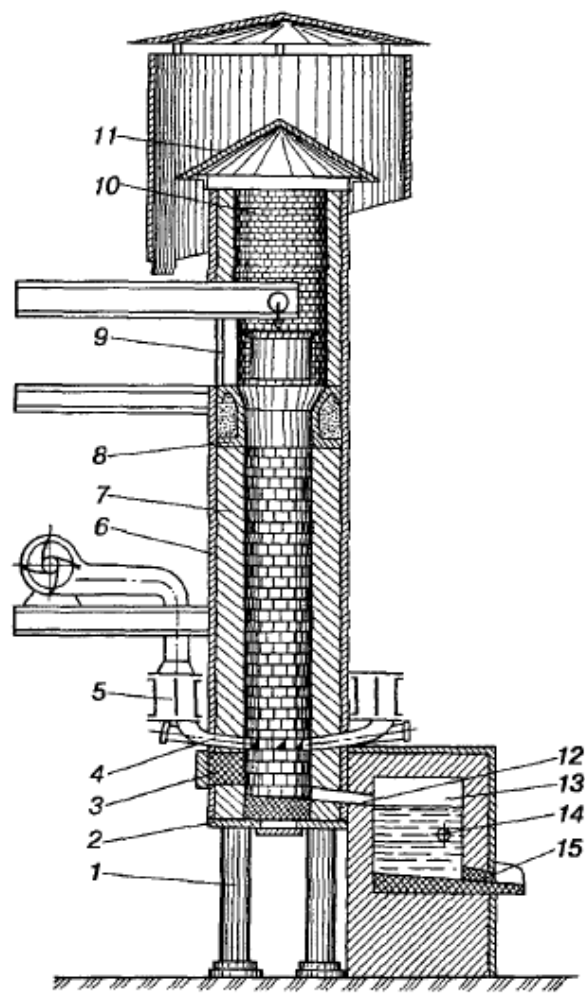

Рисунок 71 – Схема вагранки

ОБРОБКА МЕТАЛІВ ТИСКОМ

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

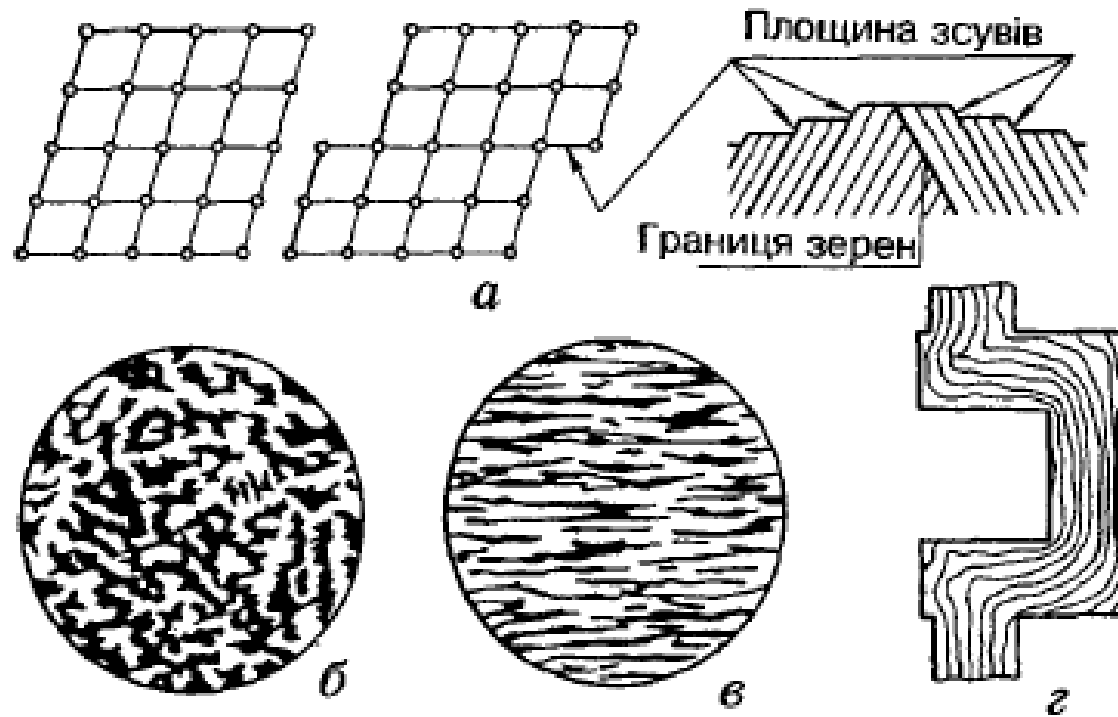

Рисунок 72– Схеми ковзання і зміни макроструктури металу при його деформуванні

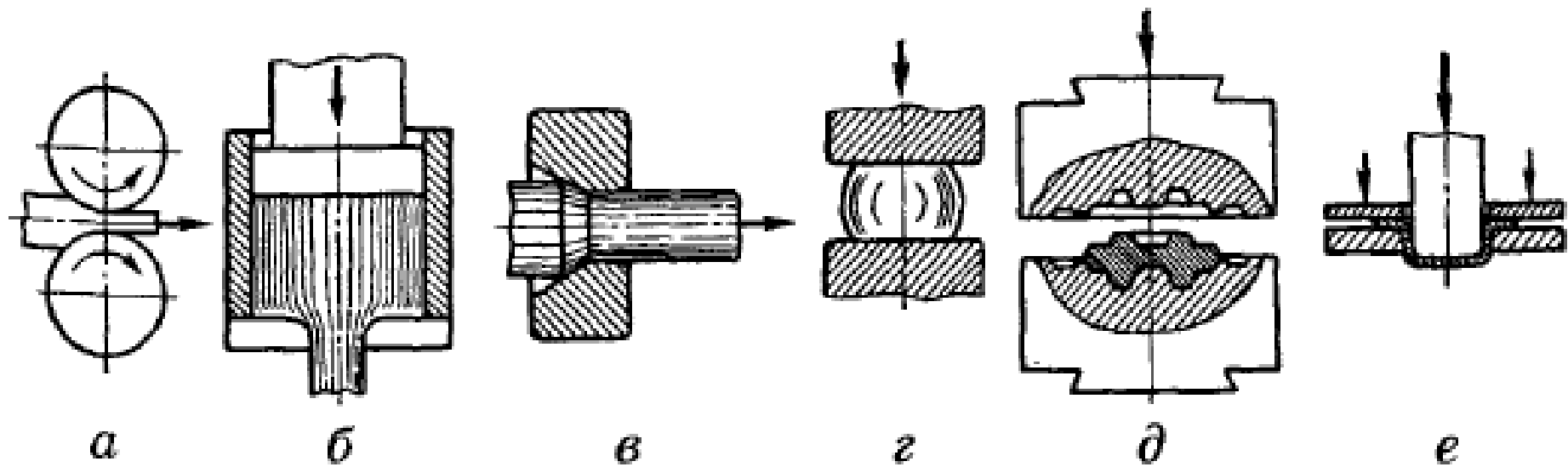

Рисунок 73 – Схеми основних видів обробки металів тиском

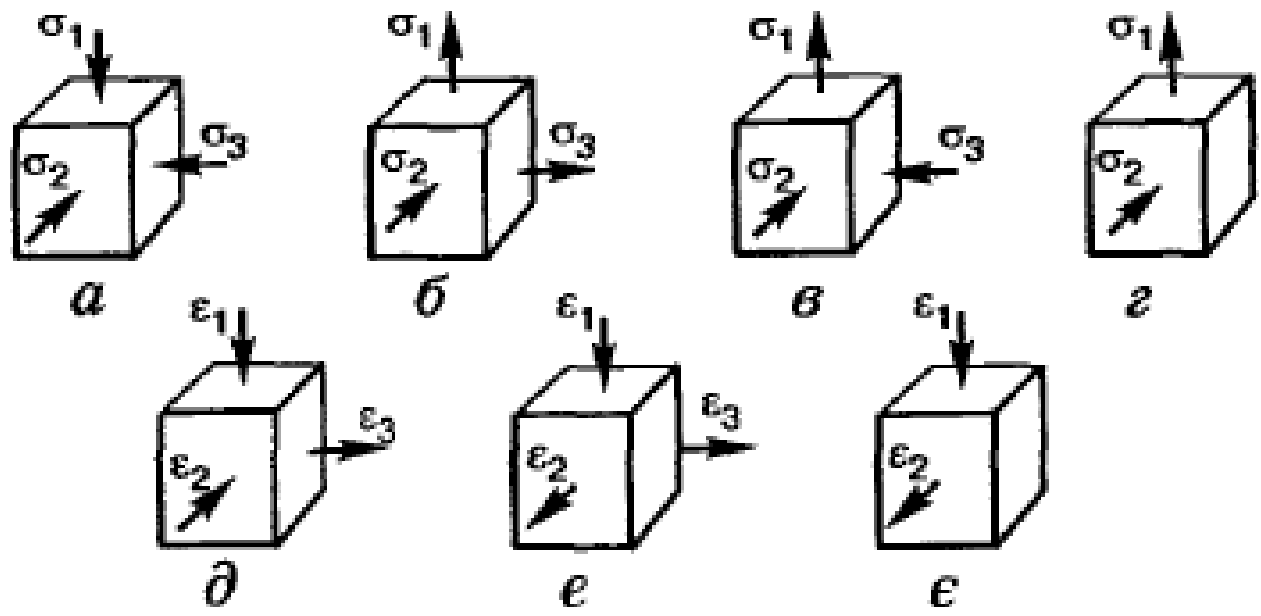

Рисунок 74 – Схеми головних напружень і деформацій

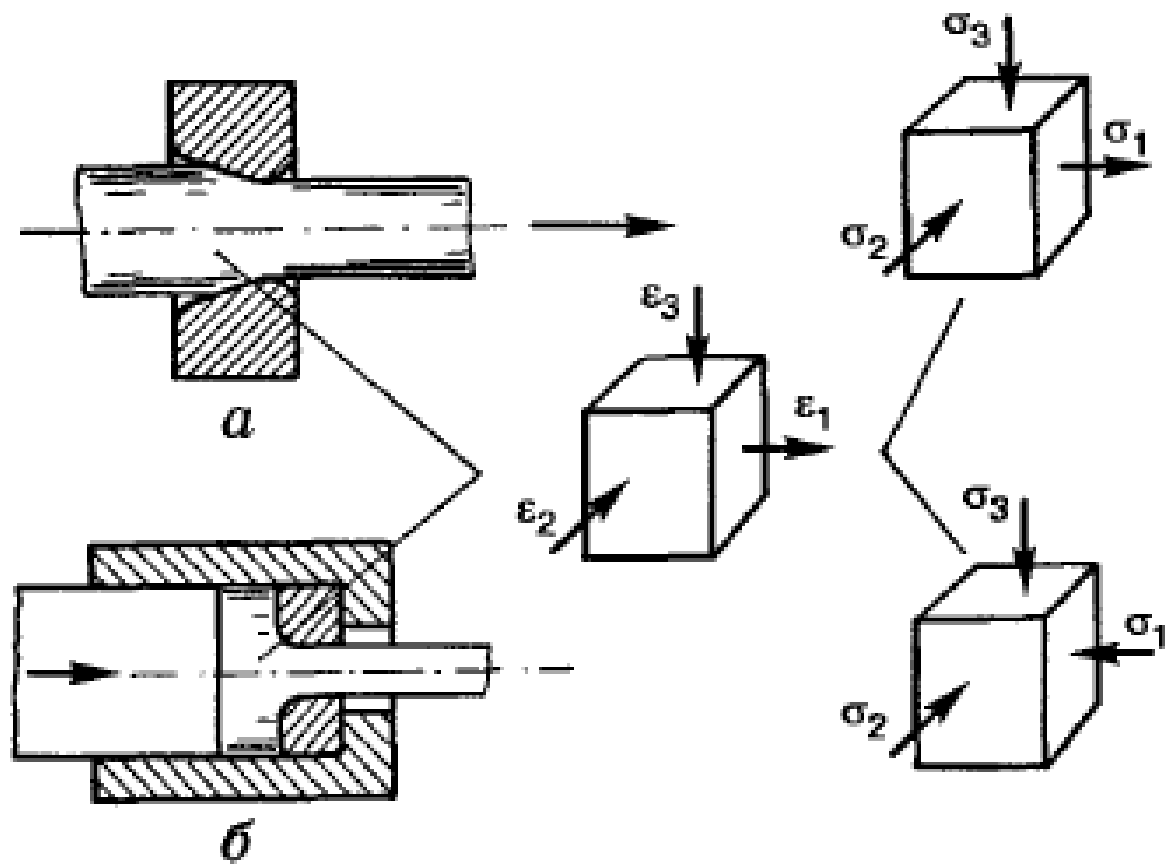

Рисунок 75 – Механічна схема деформації

НАГРІВАННЯ МЕТАЛІВ ПЕРЕД ОБРОБКОЮ ТИСКОМ

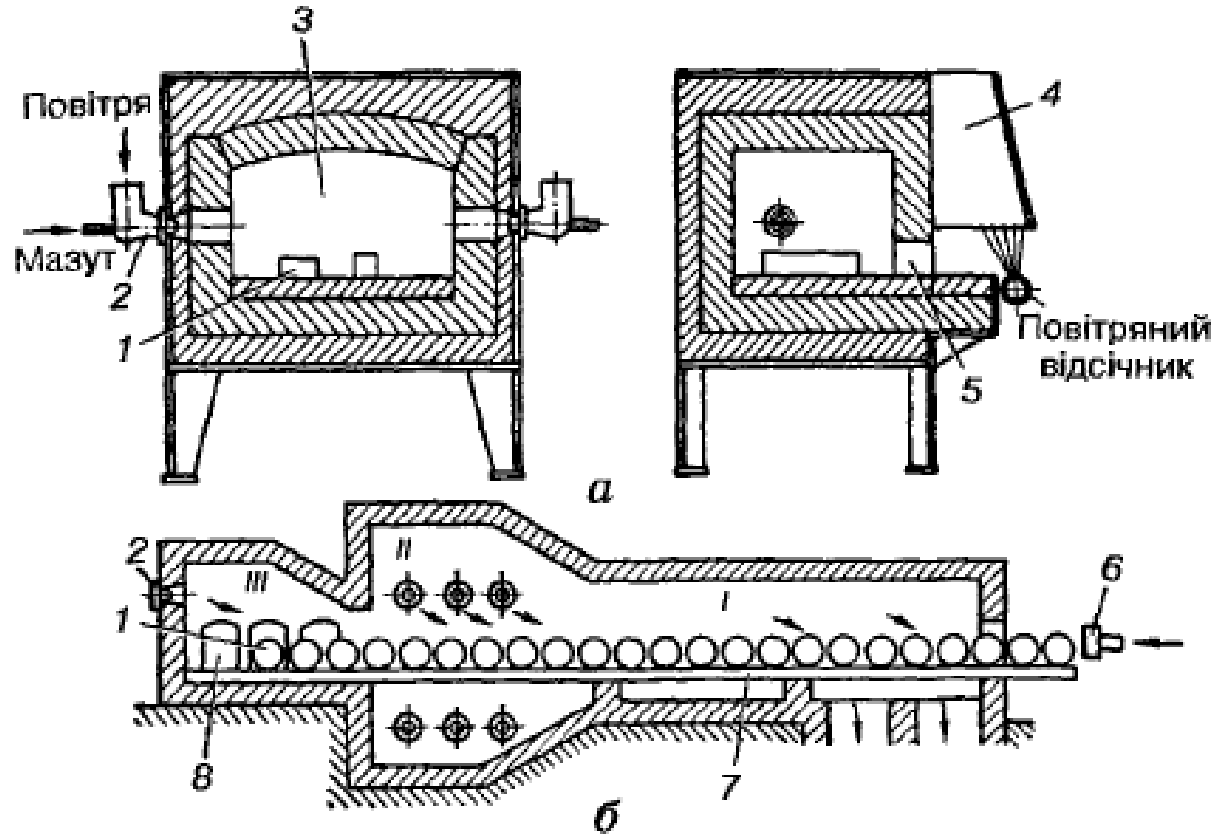

Рисунок 76 – Полуменеві печі для нагрівання заготовок

ПРОКАТНЕ ВИРОБНИЦТВО

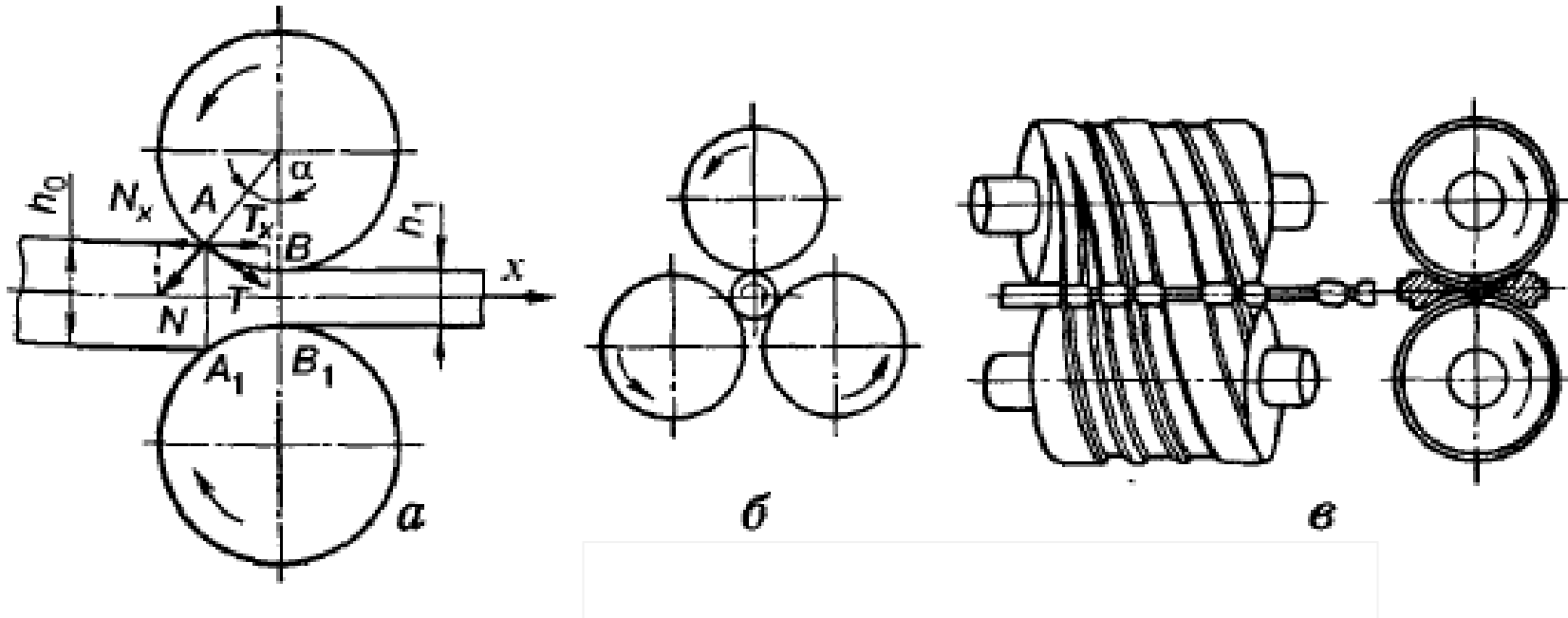

Рисунок 77 – Основні схеми прокатування

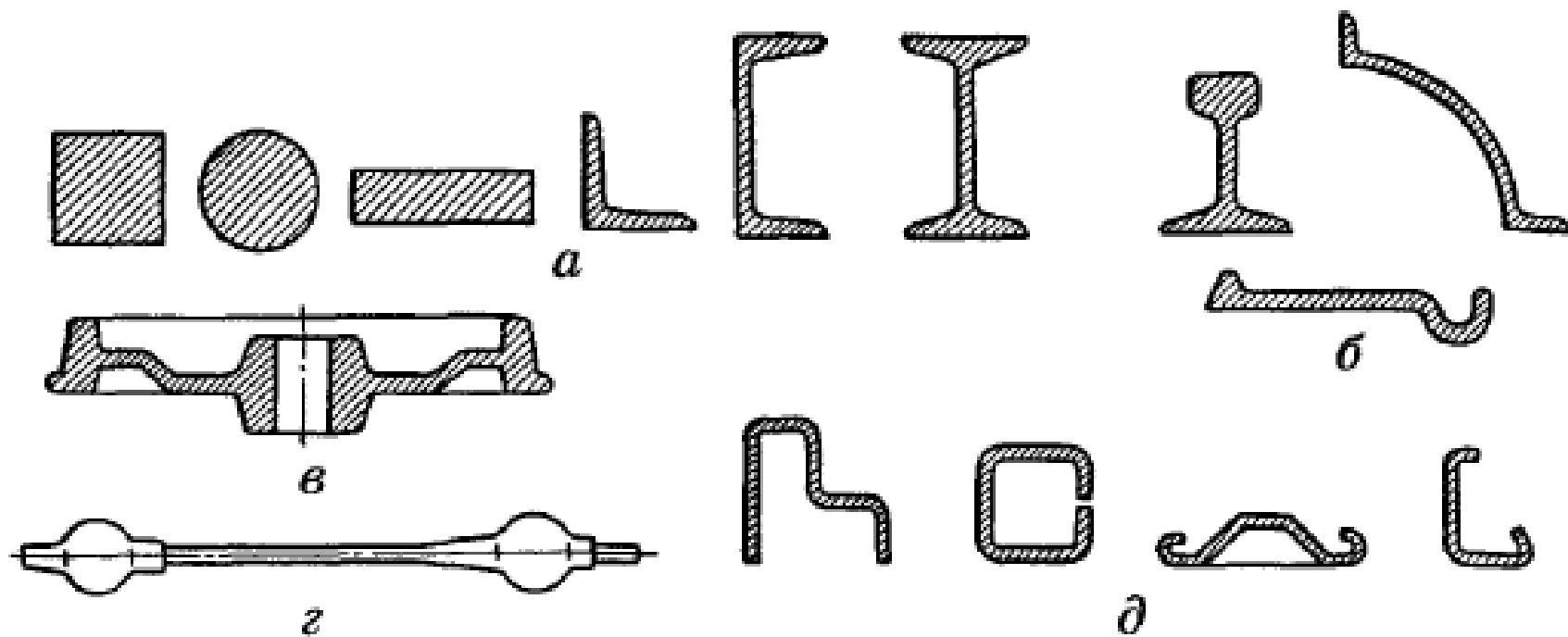

Рисунок 78 – Основні профілі прокату

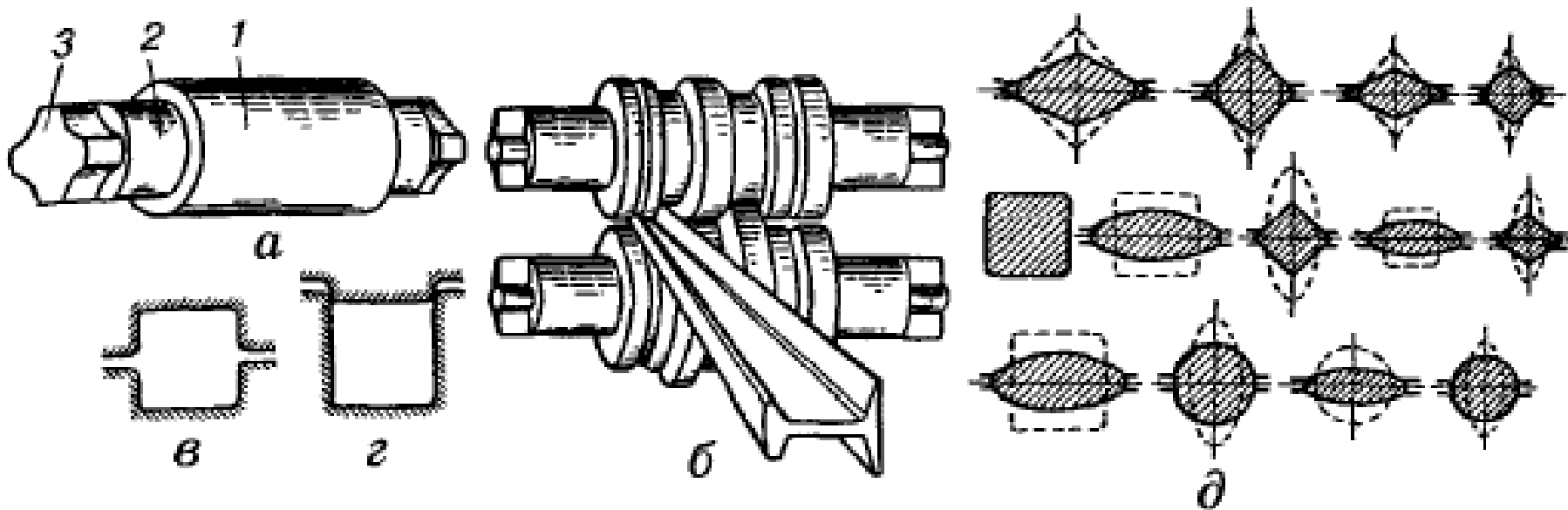

Рисунок 79 – Прокатні валки і схеми калібрування

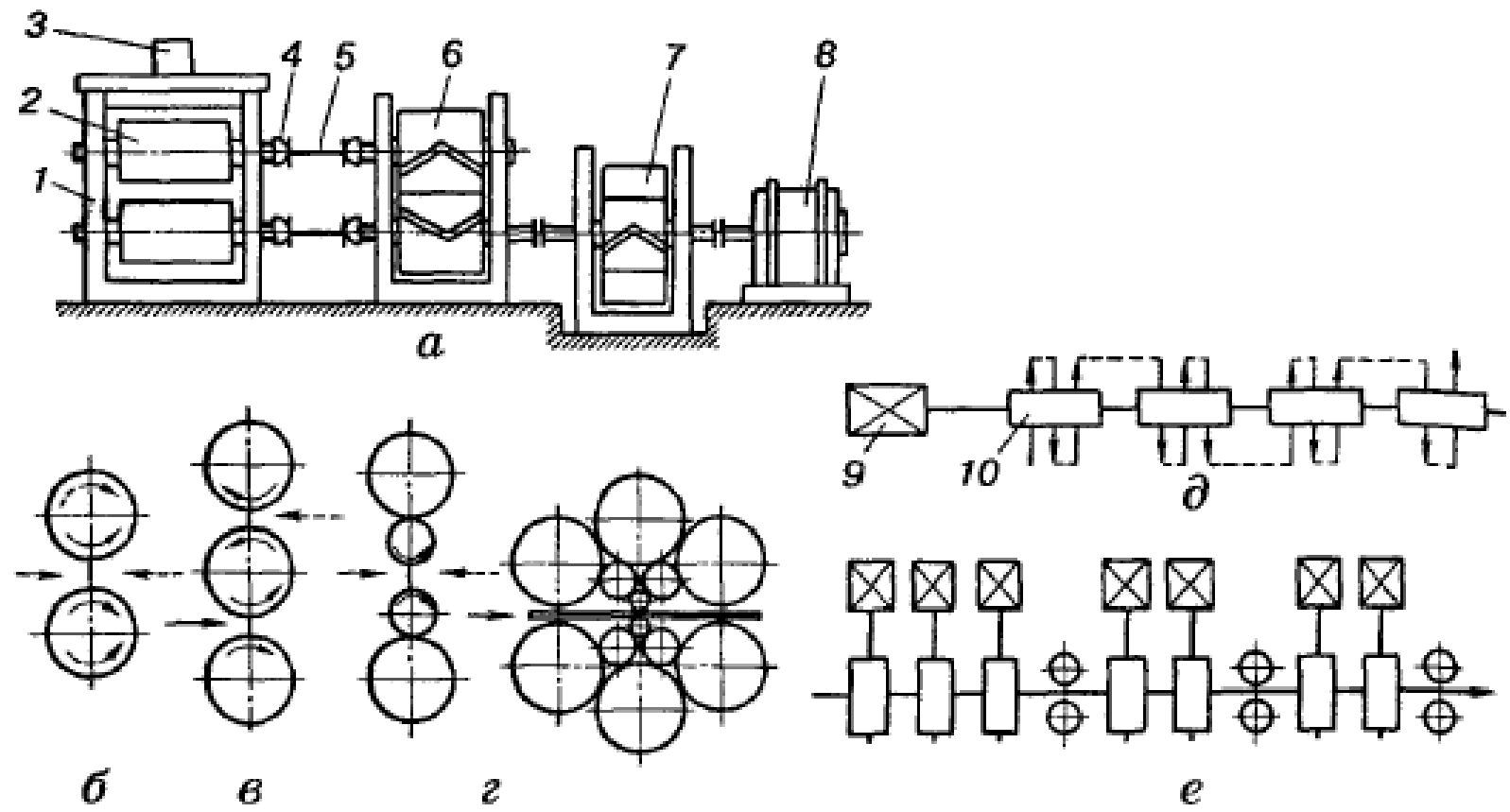

Рисунок 80 – Схеми прокатного стану, розташування валків і робочих клітей

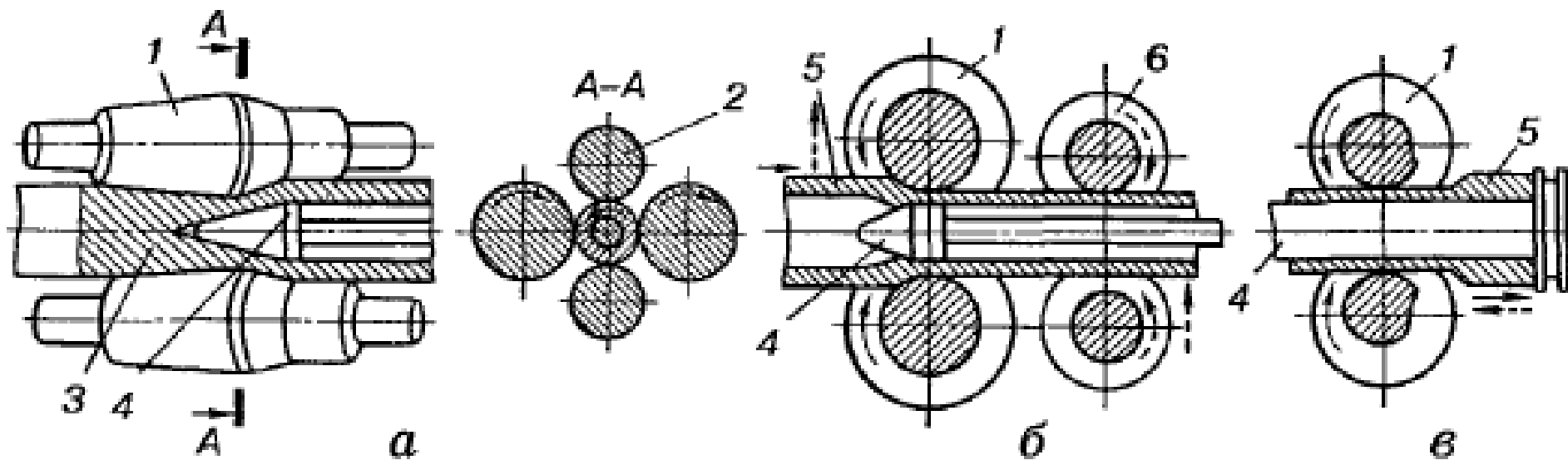

Рисунок 81 – Прокатування безшовних труб

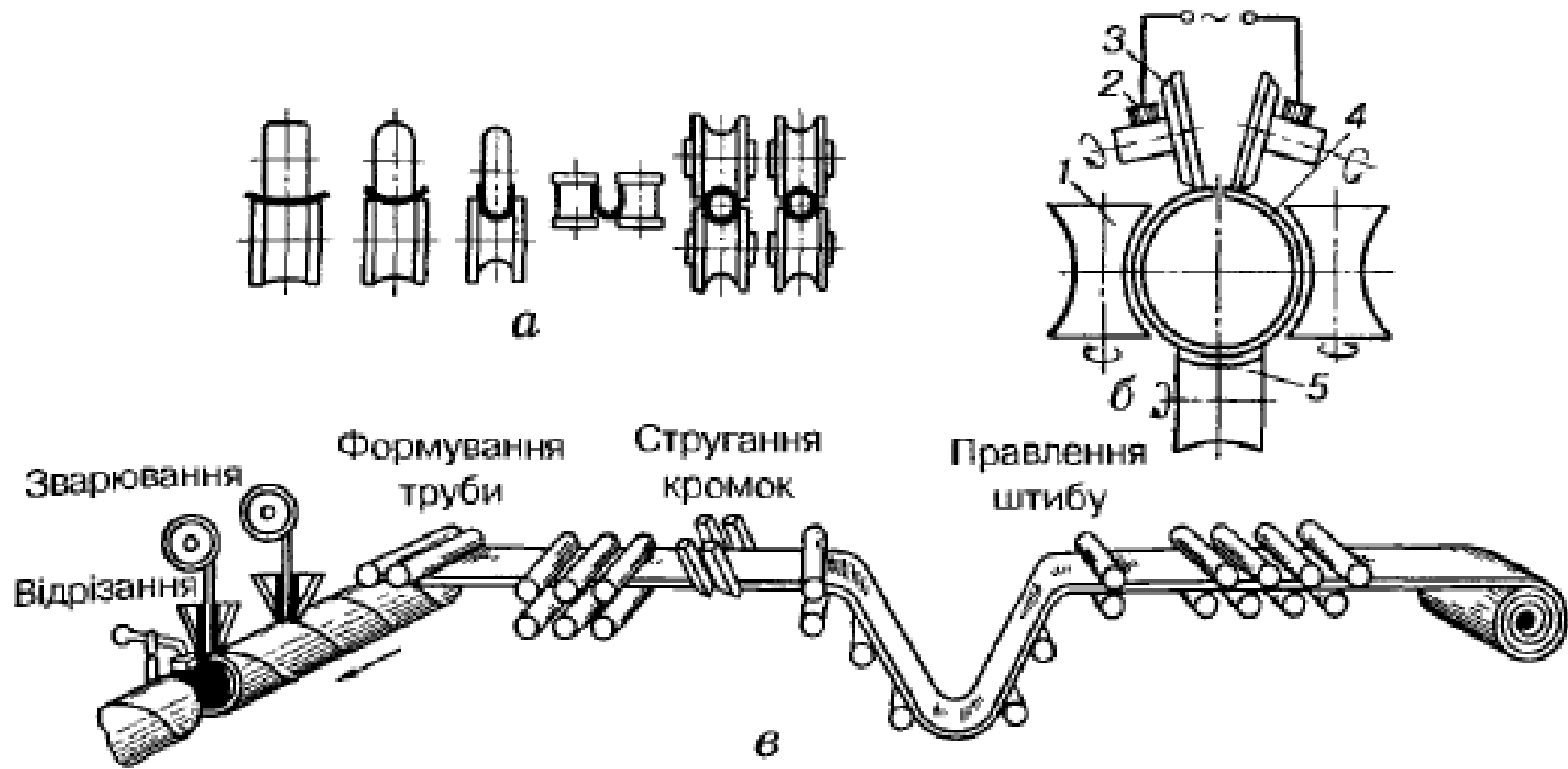

Рисунок 82 – Схеми виготовлення зварних труб

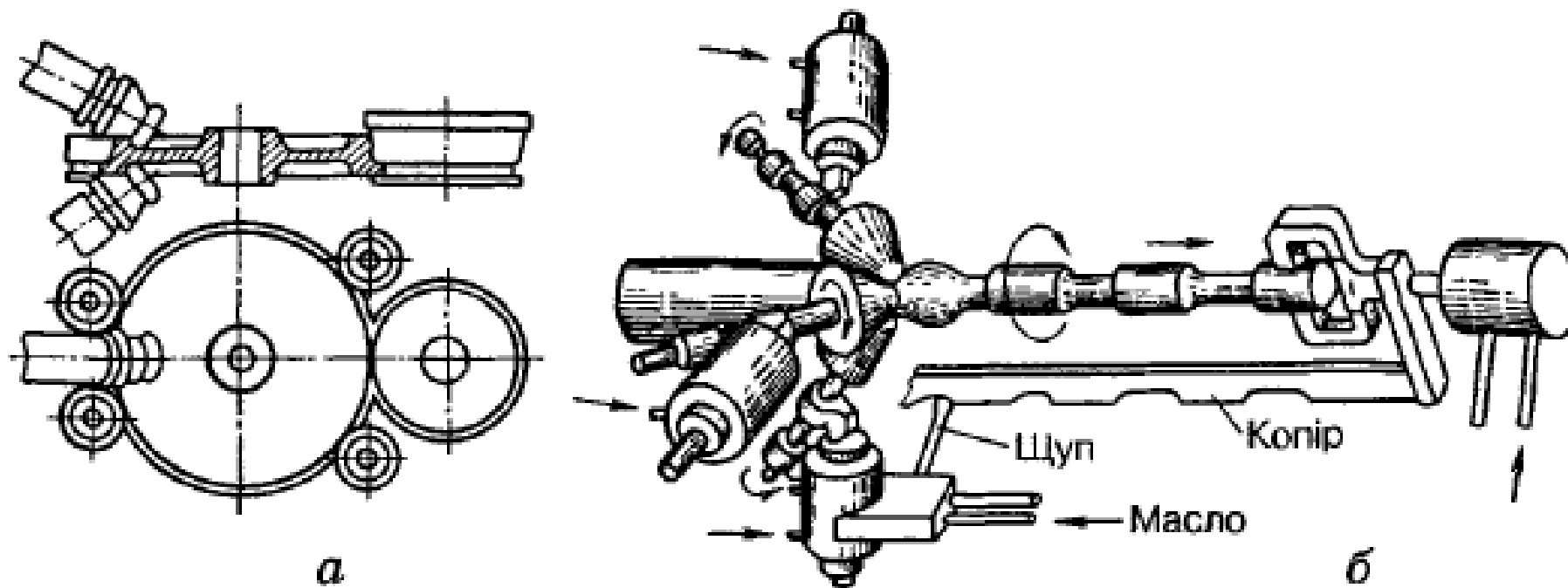

Рисунок 83 – Схеми виготовлення деяких спеціальних видів прокату

ПРЕСУВАННЯ І ВОЛОЧІННЯ

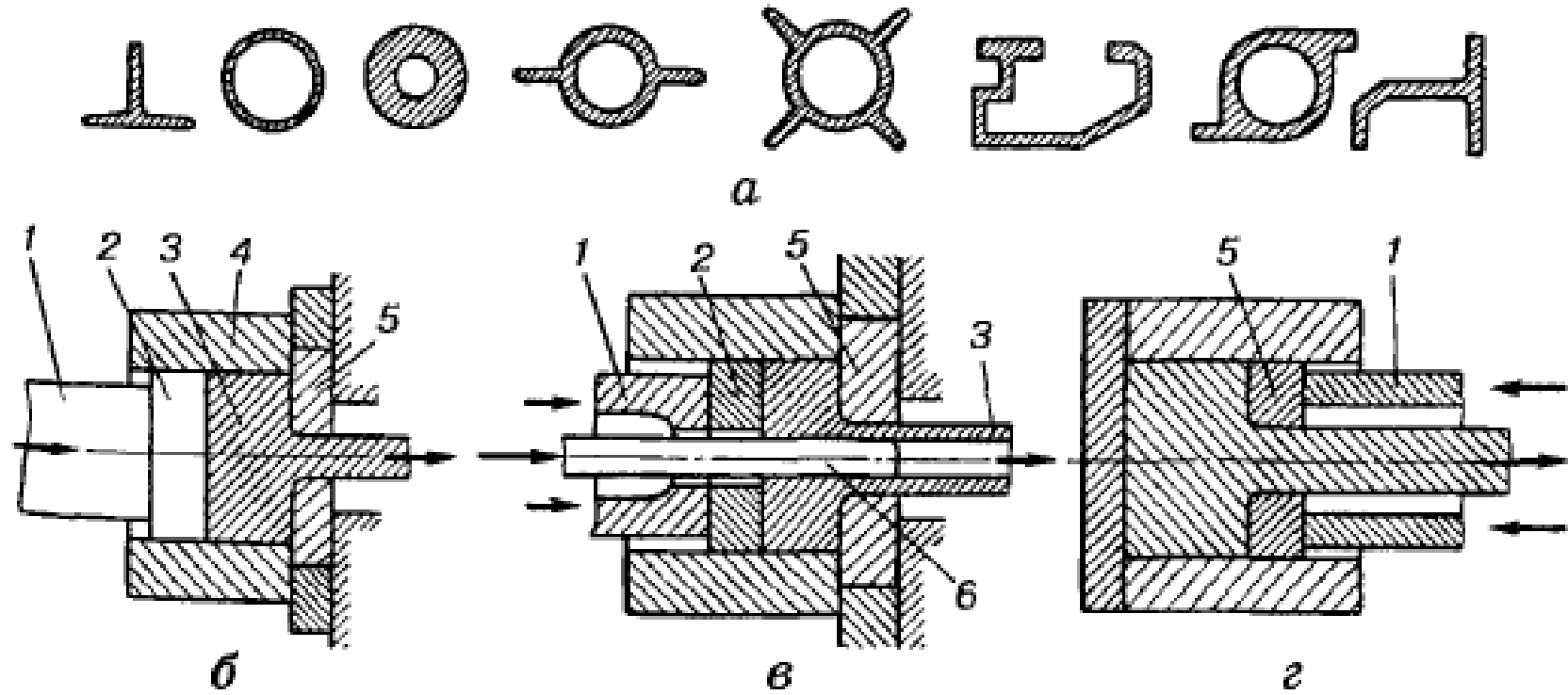

Рисунок 84 – Пресовані профілі та схеми пресування

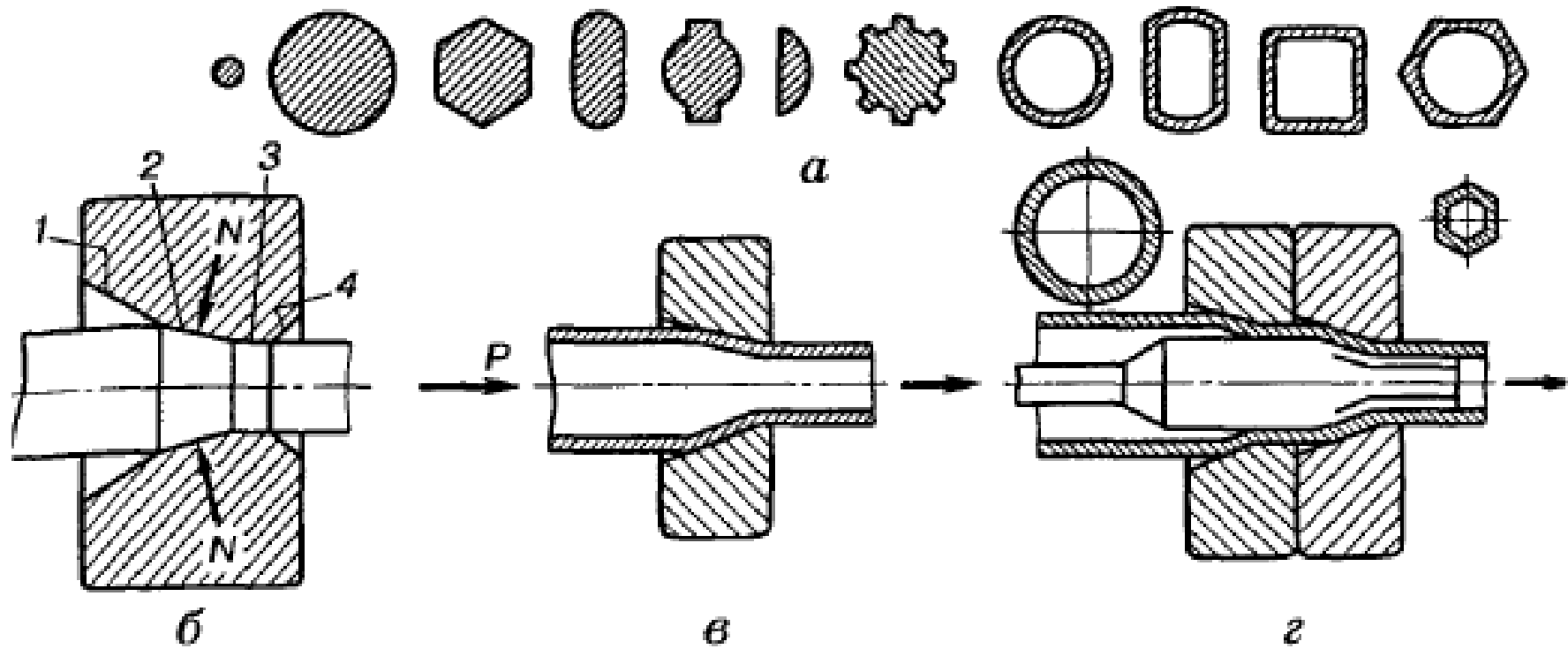

Рисунок 85 – Схеми волочіння і приклади виробів

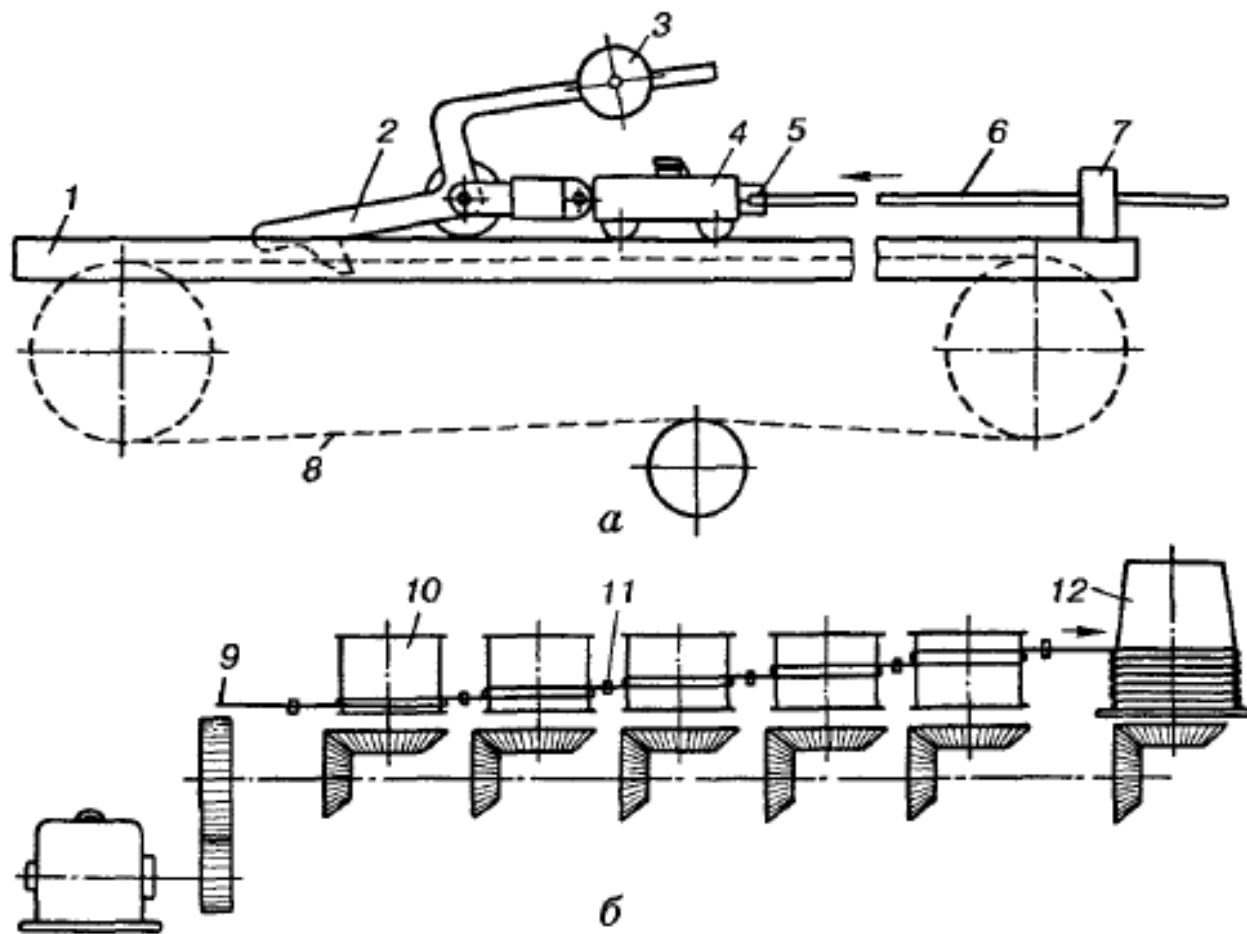

Рисунок 86– Волочільні стани

КУВАННЯ

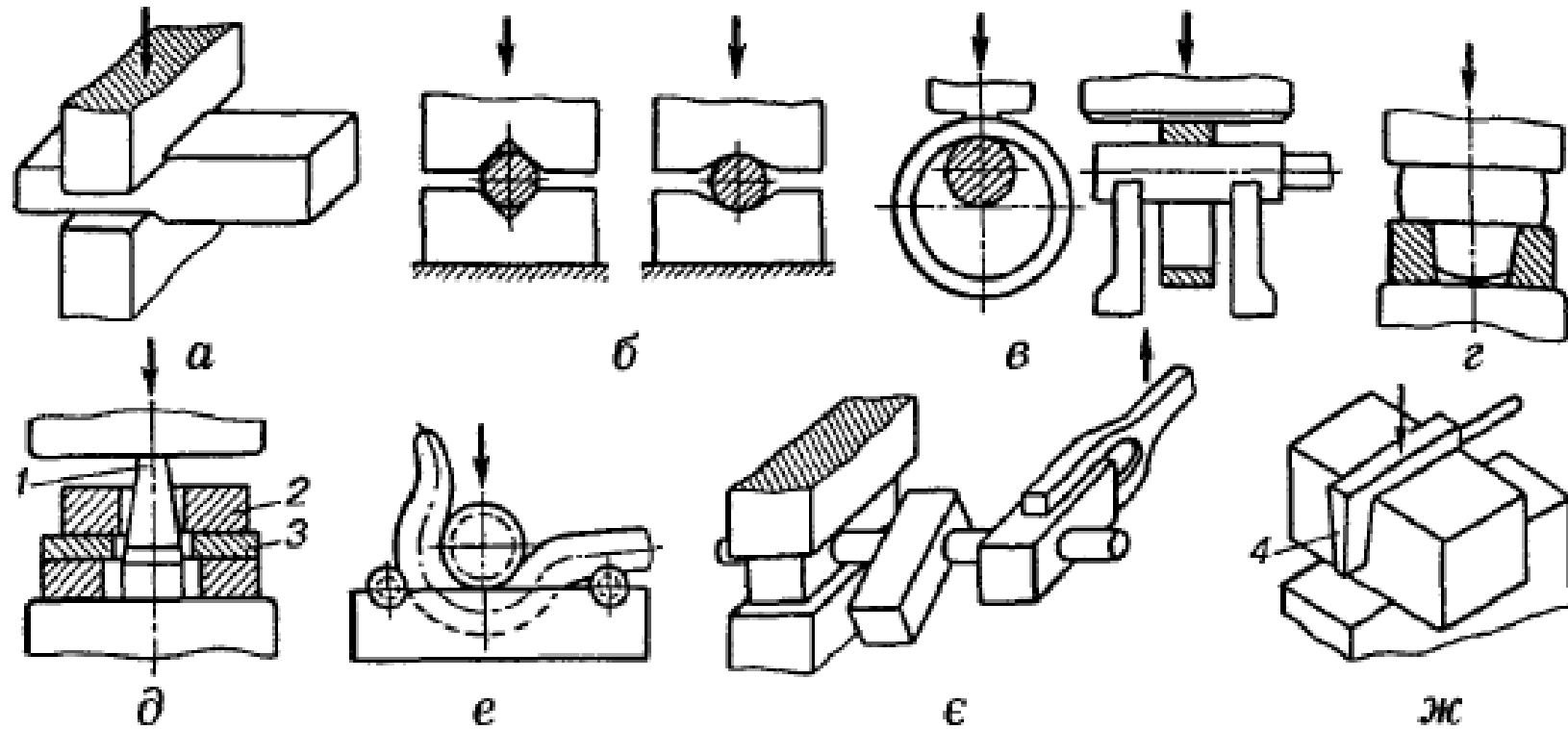

Рисунок 87 – Основні технологічні операції кування

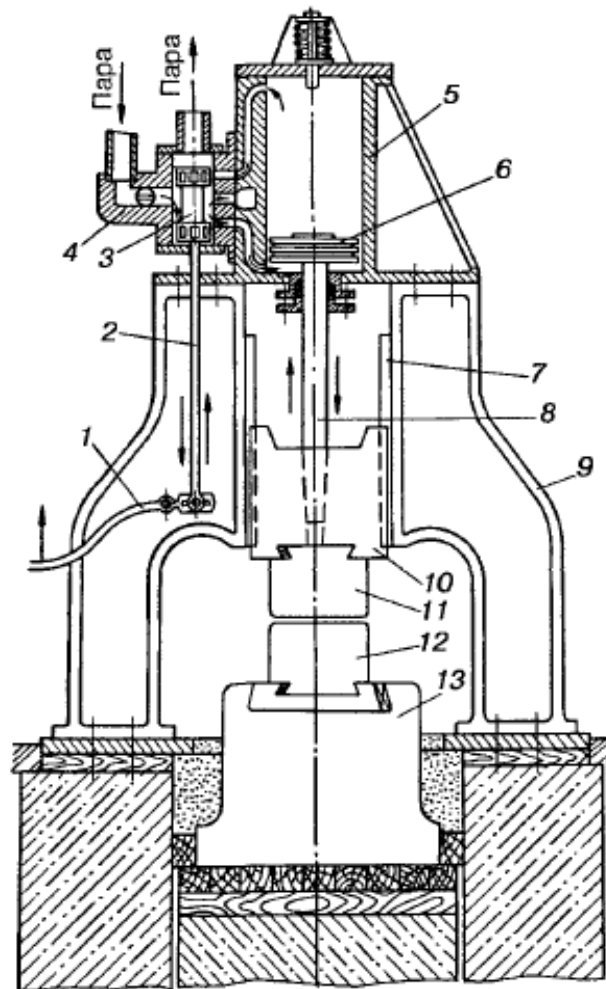

Рисунок 88 – Пароповітряний кувальний молот

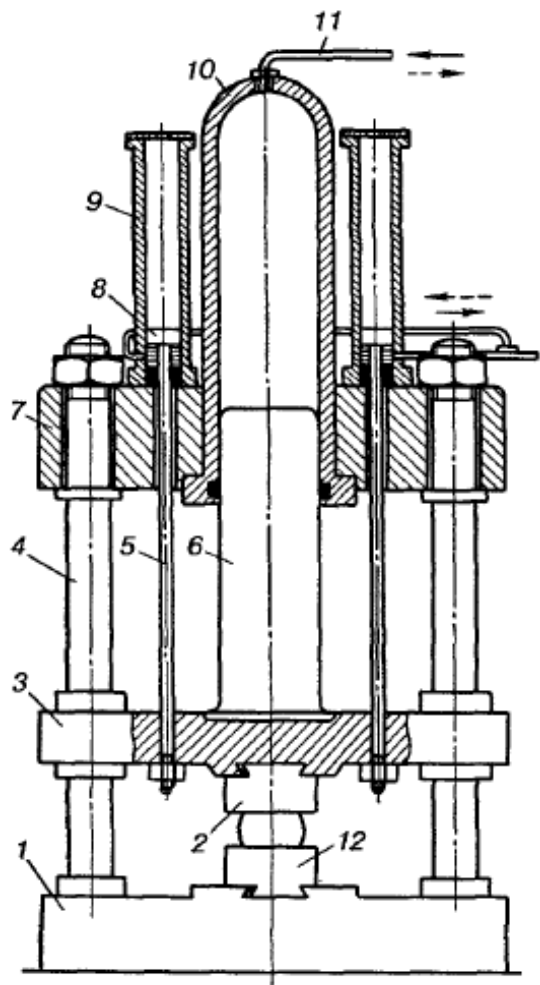

Рисунок 89– Гідравлічний кувальний прес

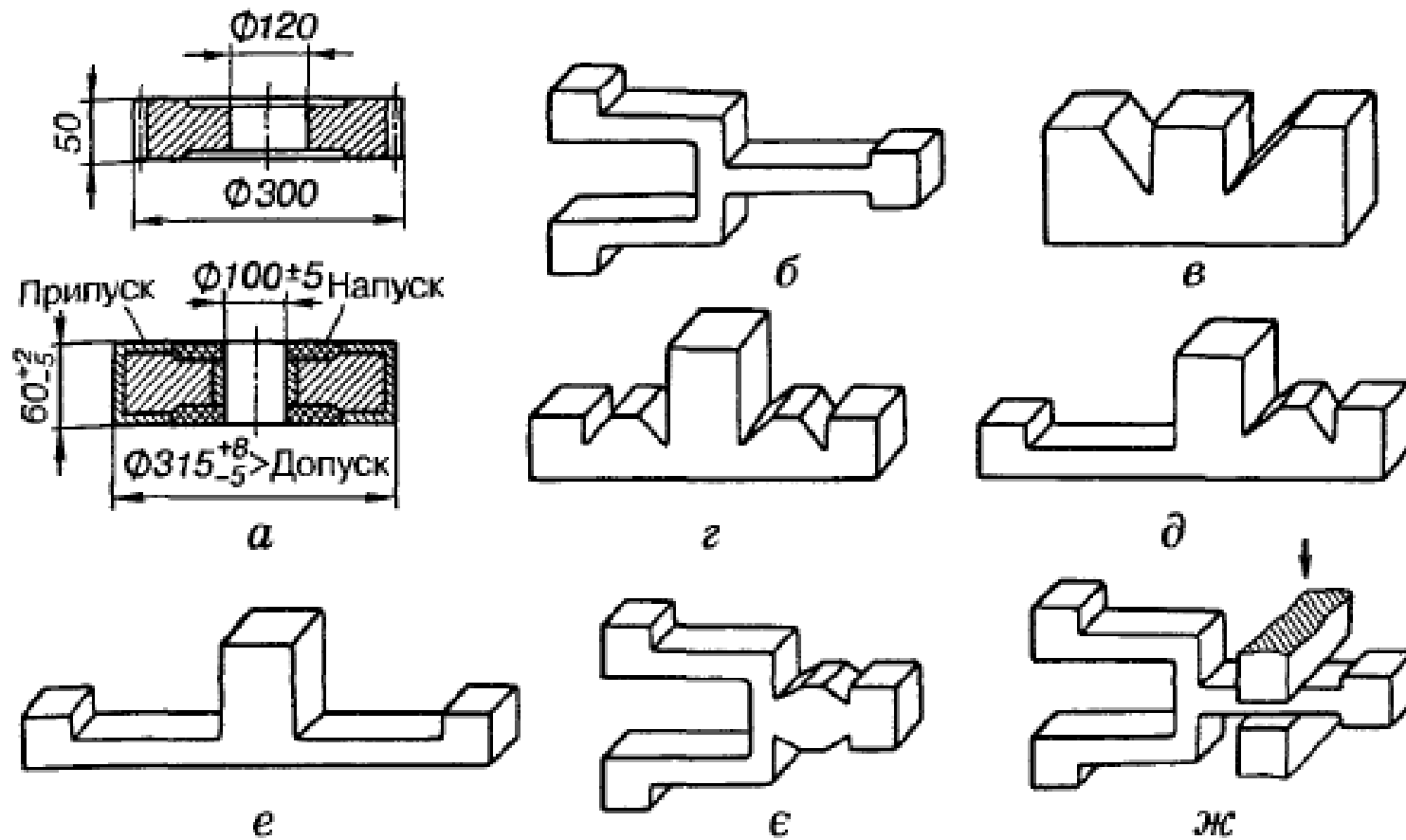

Рисунок 90 – Креслення поковки шестерні і схеми технологічного процесу кування важеля з вилкою

ГАРЯЧЕ ОБ'ЄМНЕ ШТАМПУВАННЯ

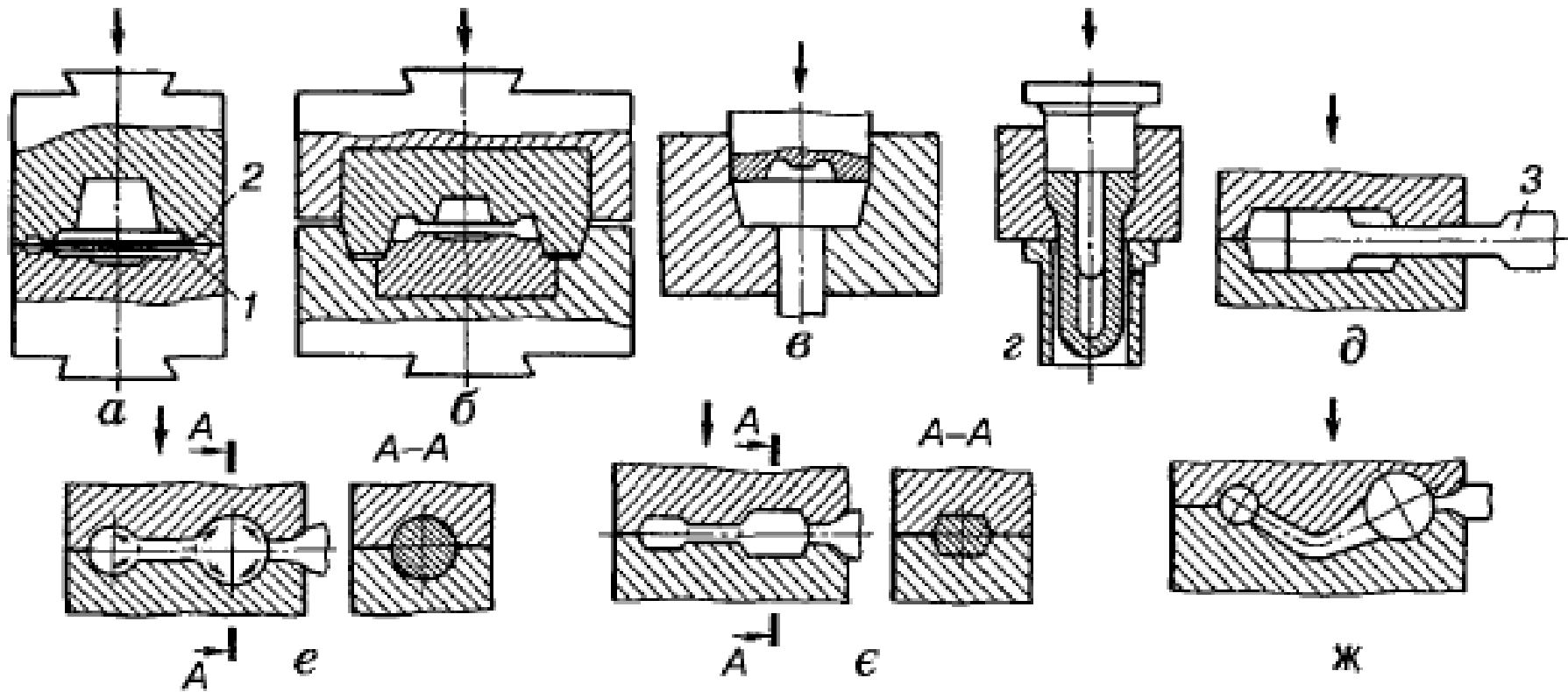

Рисунок 91 – Схеми гарячого об'ємного штампування і заготівельних ривчаків

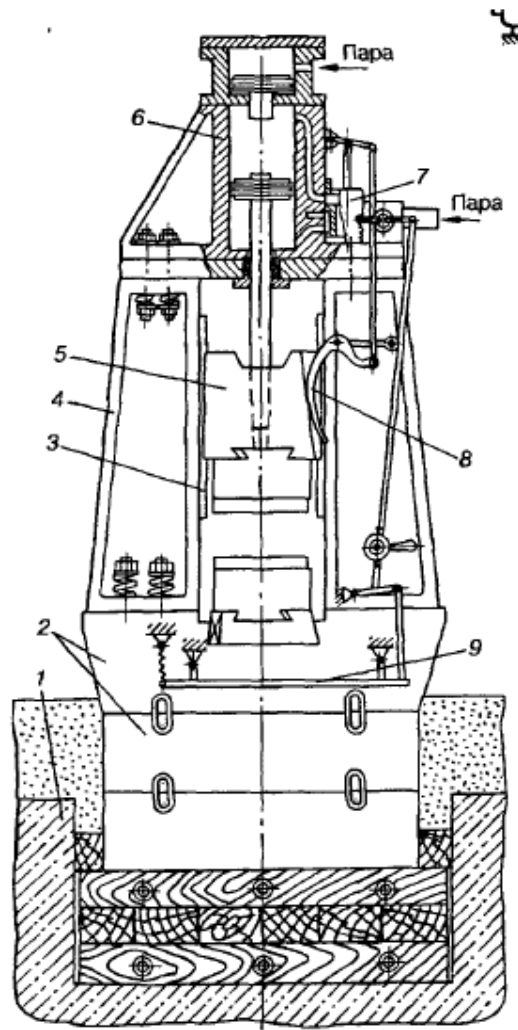

Рисунок 92 – Пароповітряний штампувальний молот

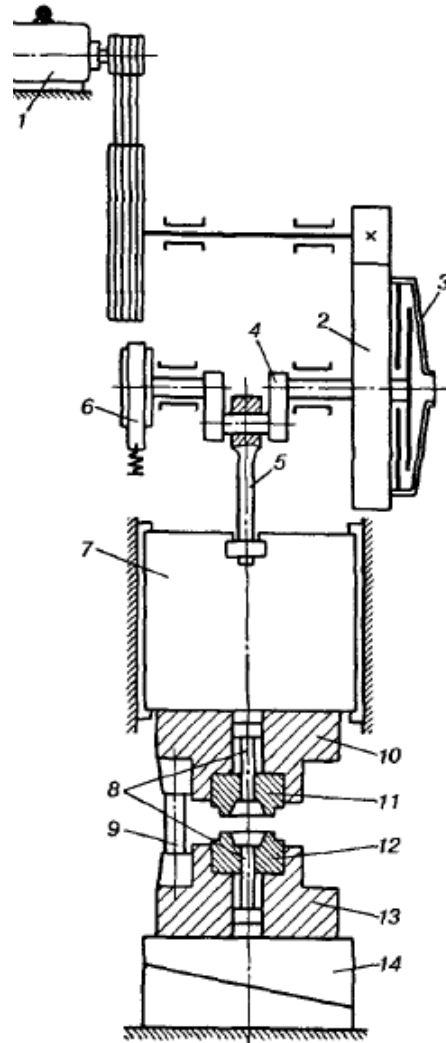

Рисунок 93 – Схема кривошипного горяче штампувального преса

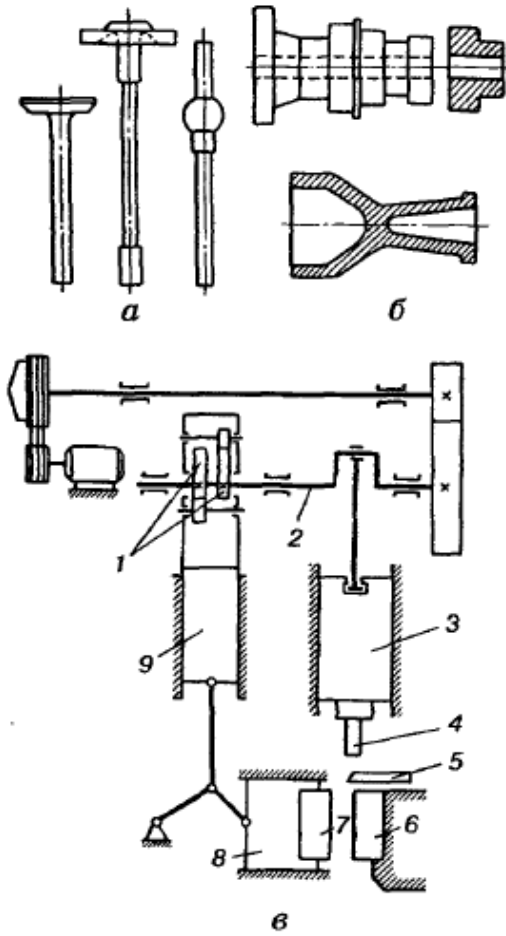

Рисунок 94 – Штампування поковок на горизонтально-кувальній машині

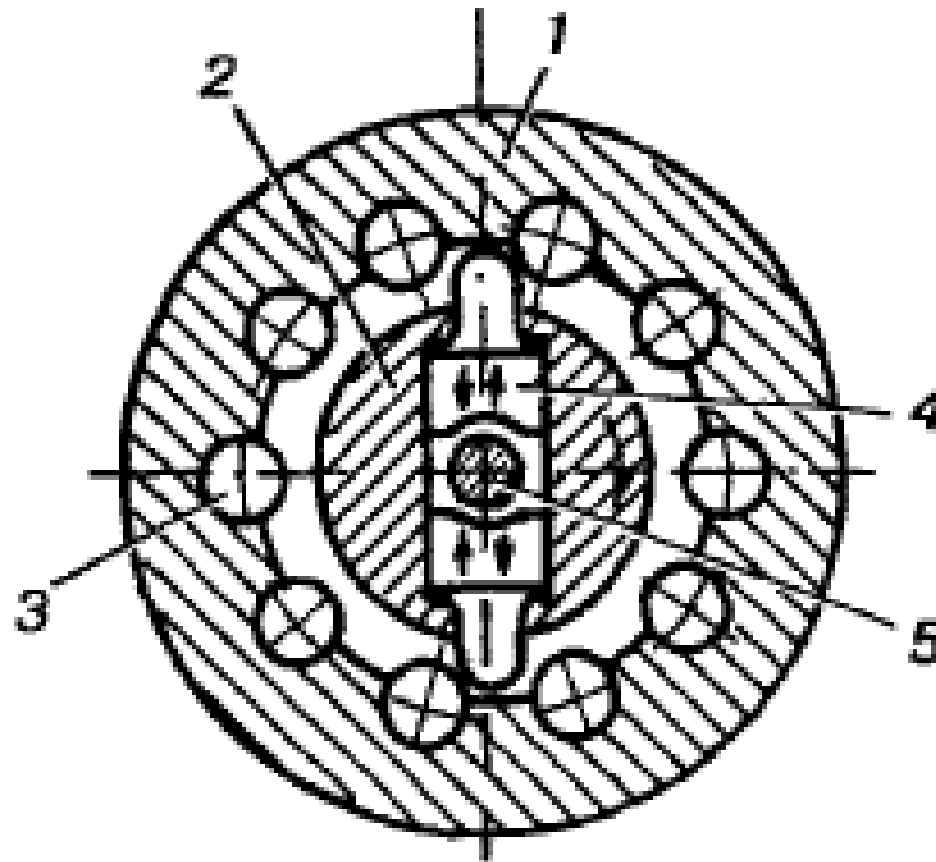

Рисунок 95 – Схема штампування на ротаційно-кувальній машині

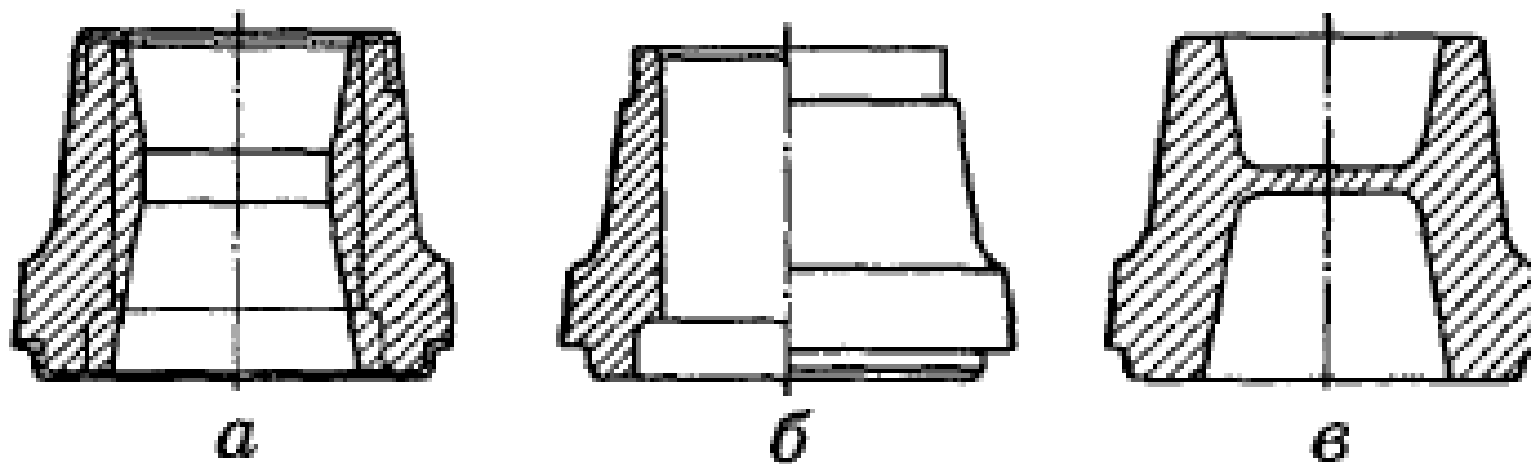

Рисунок 96 – Креслення деталі і поковки для неї

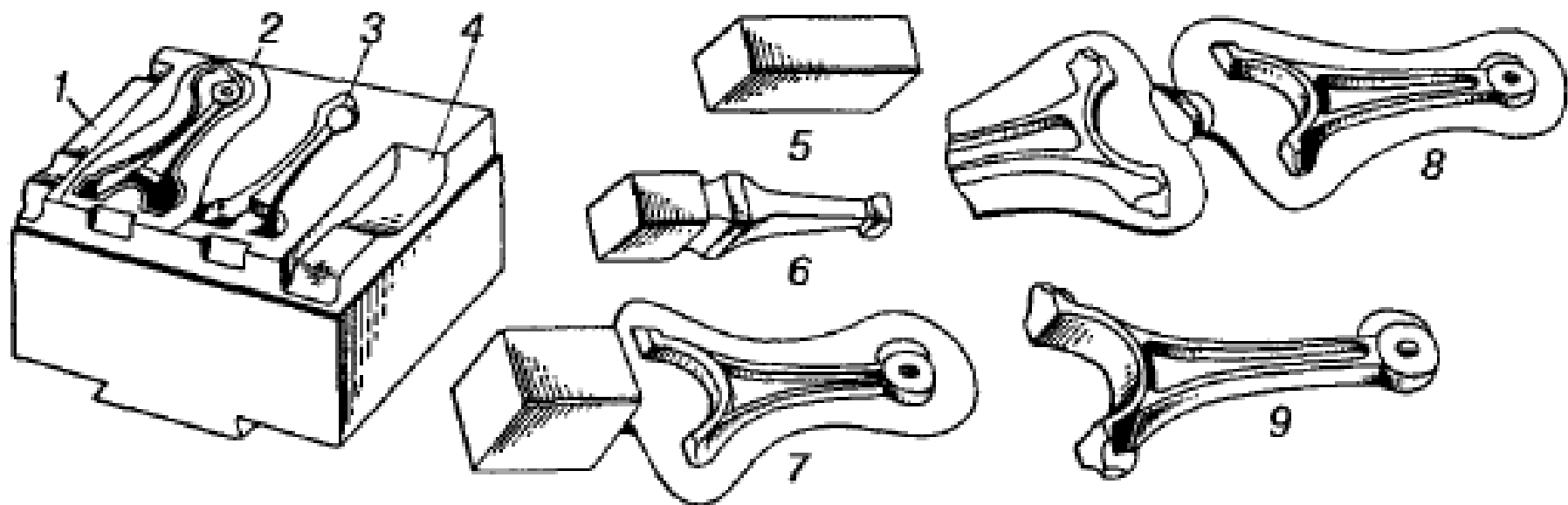

Рисунок 97 – Штампування шатуна в багаторівчачковому молотовому штампі

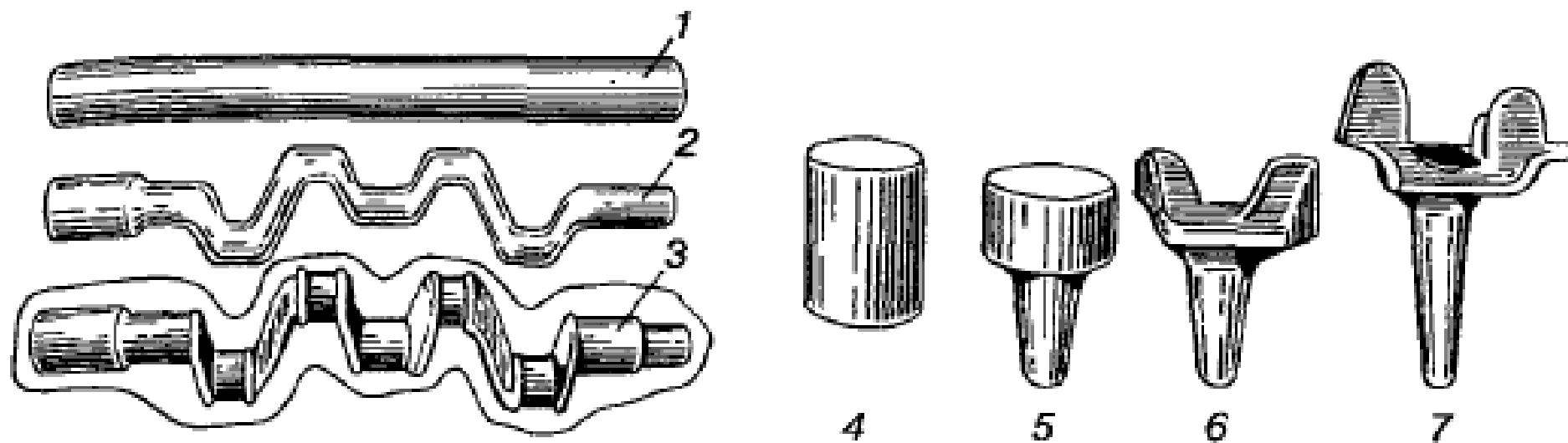

Рисунок 98 – Послідовність переходів при штампуванні на пресі

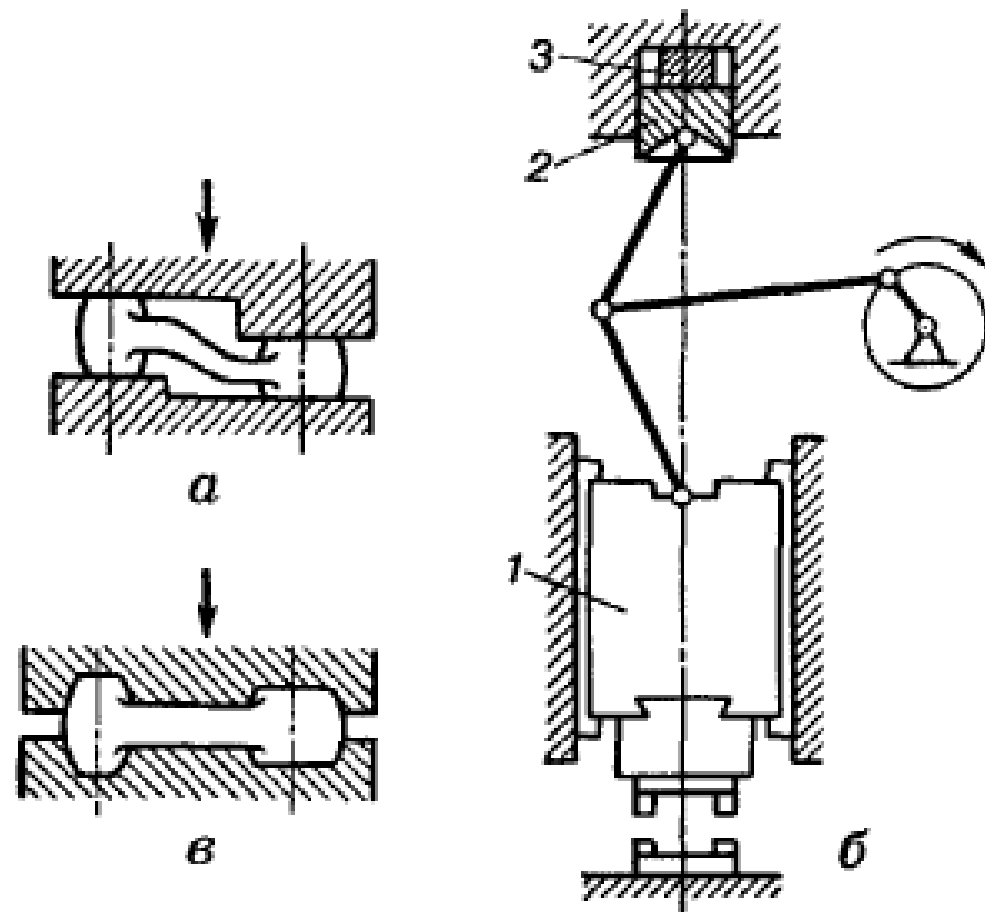

Рисунок 99 – Схеми калібрування і кривошипно-колінного преса

ХОЛОДНЕ ШТАМПУВАННЯ

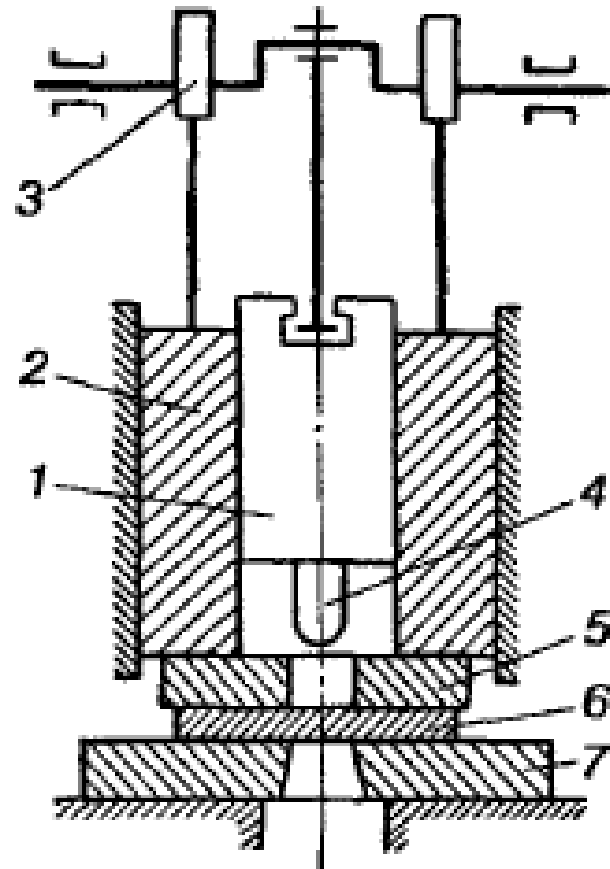

Рисунок 100 – Схема кривошипного преса подвійної дії

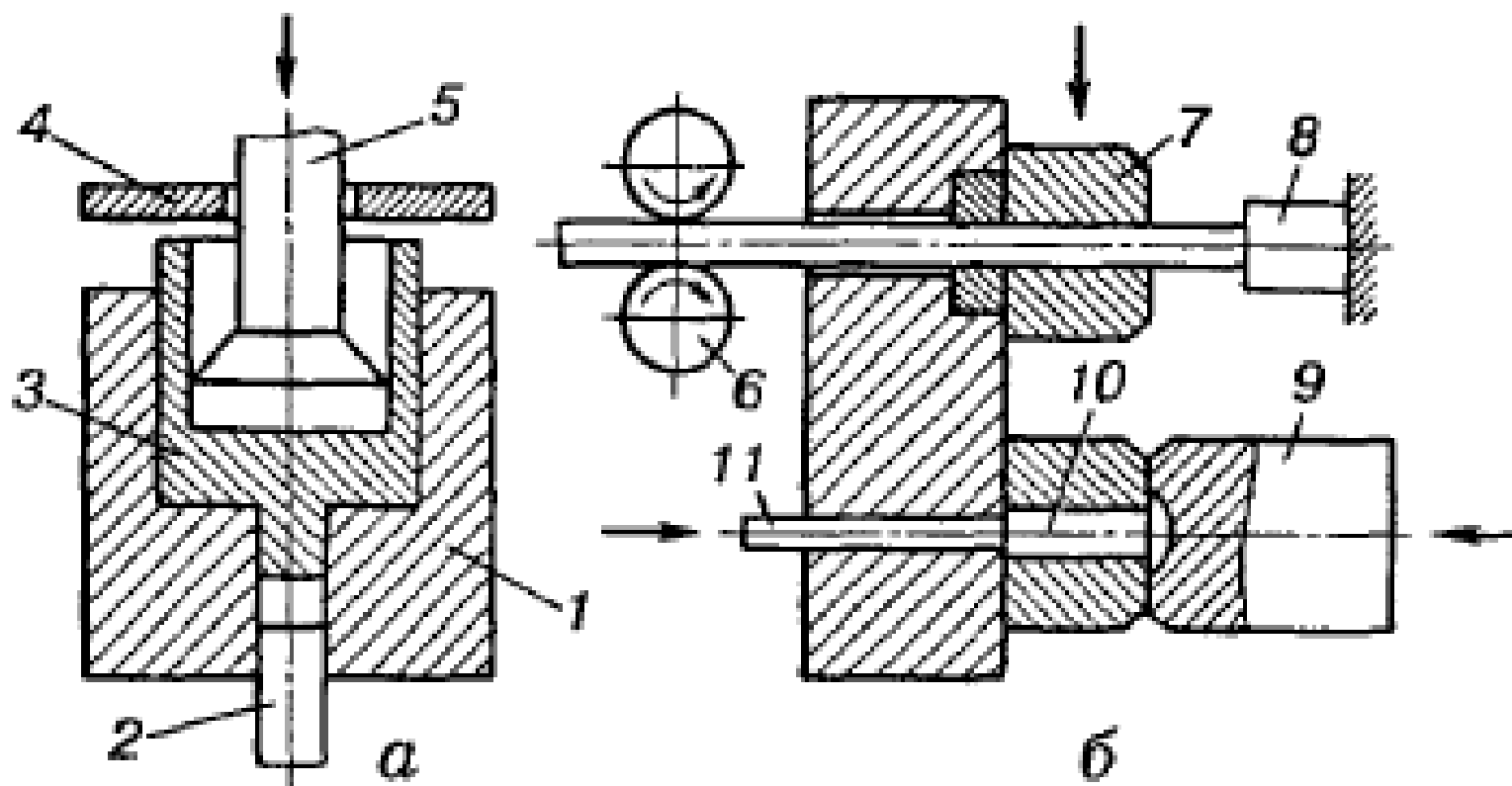

Рисунок 101 – Холодне об'ємне штампування

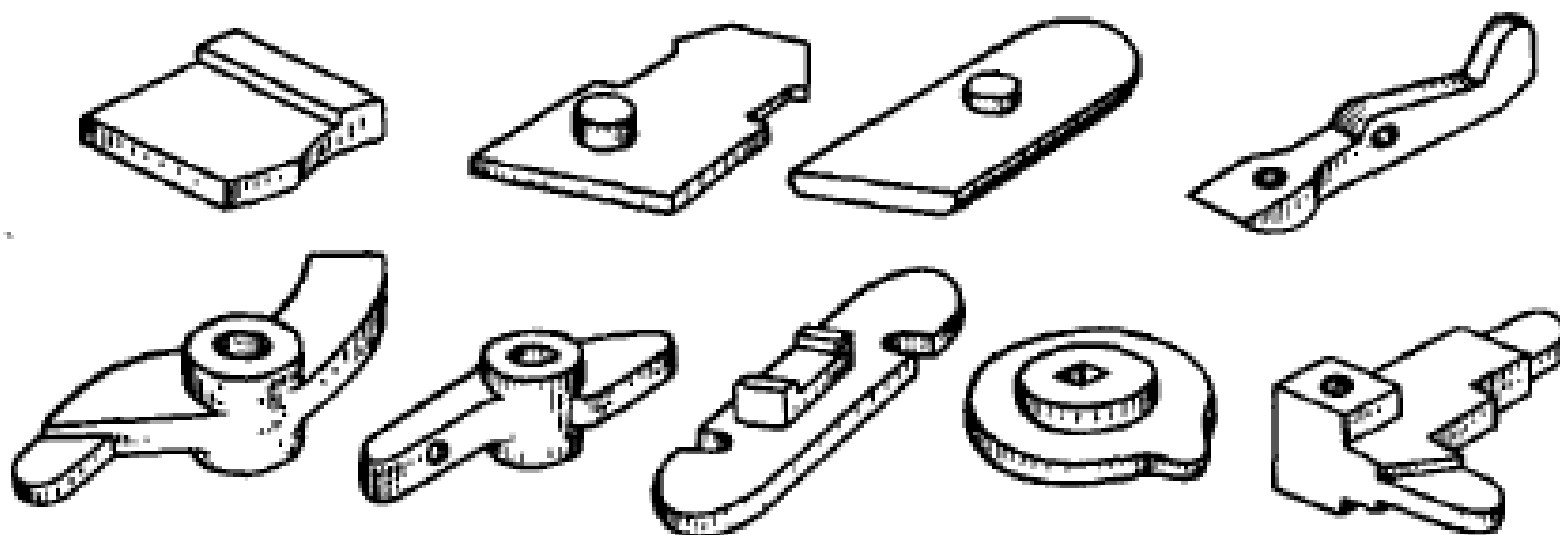

Рисунок 102 – Деталі, які виготовляють холодним формуванням

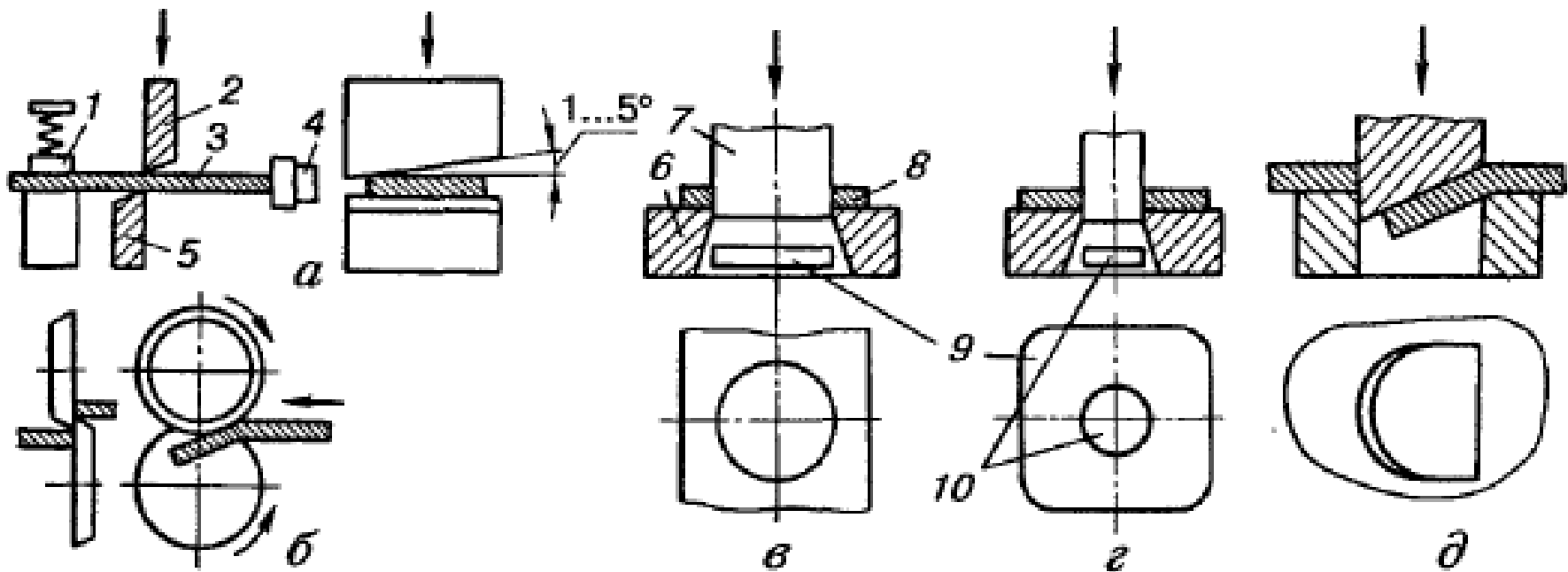

Рисунок 103 – Родільні операції листового штампування

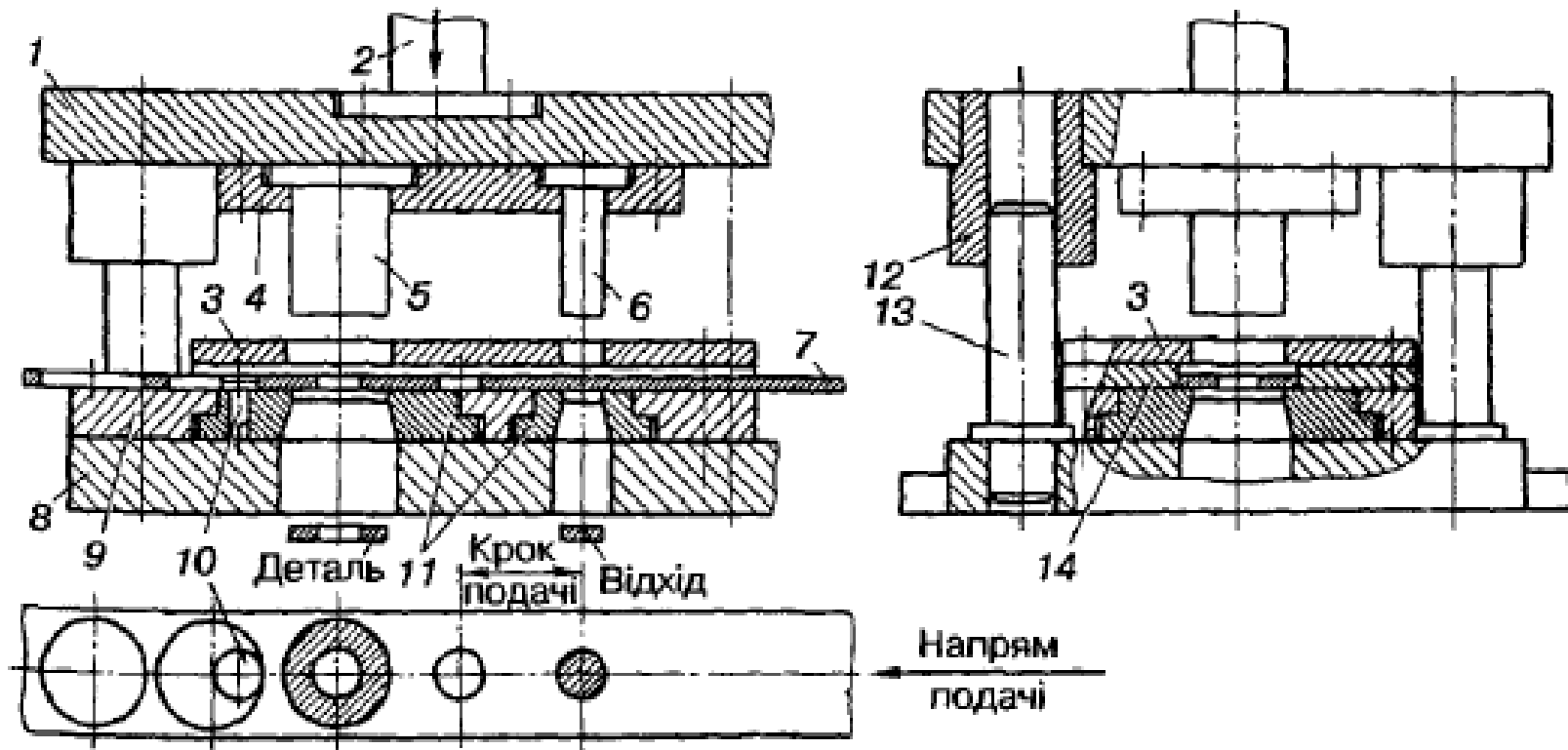

Рисунок 104 – Штaмп послідовної дії для пробивання і вирізування

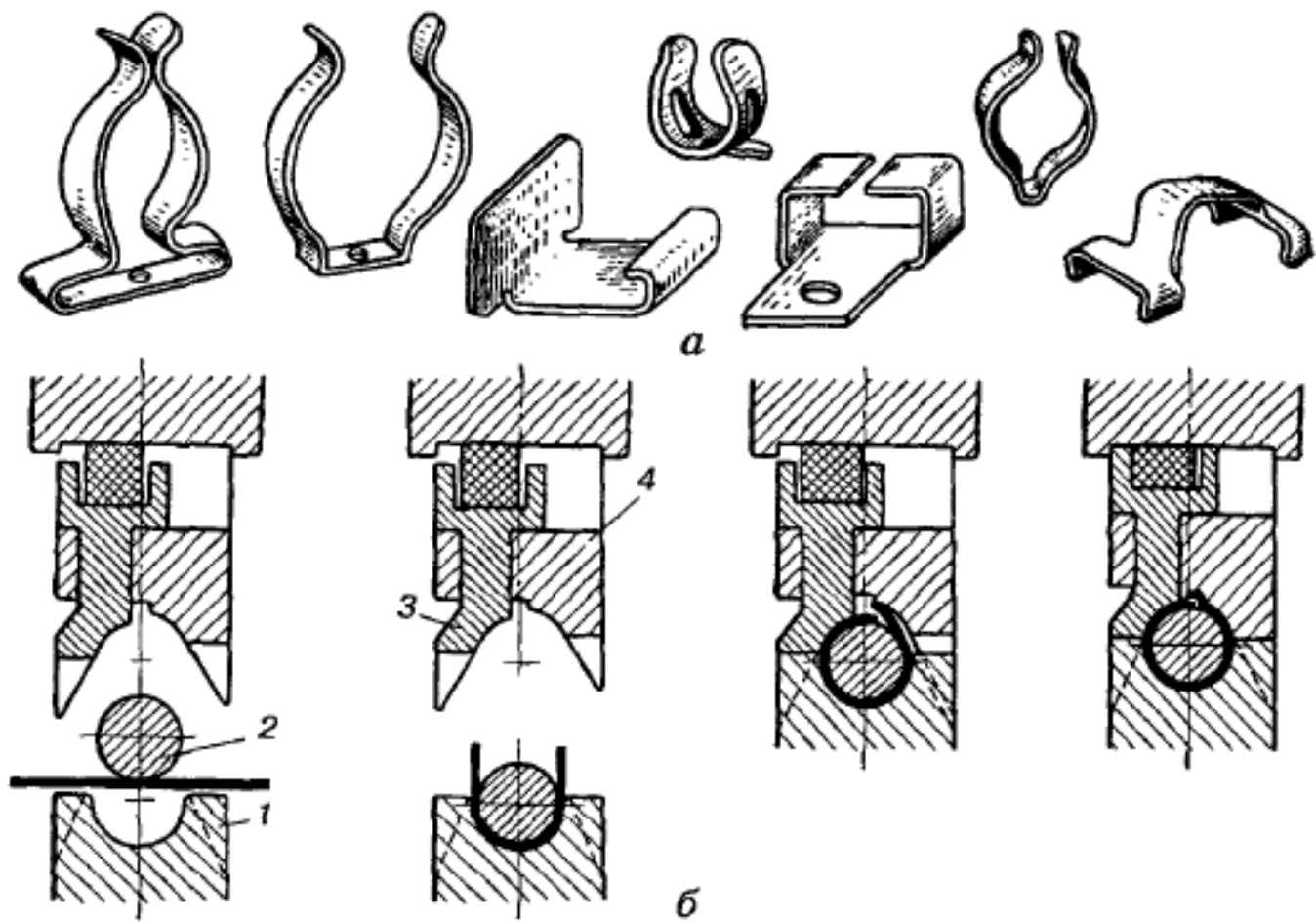

Рисунок 105 – Листове штампування згинанням

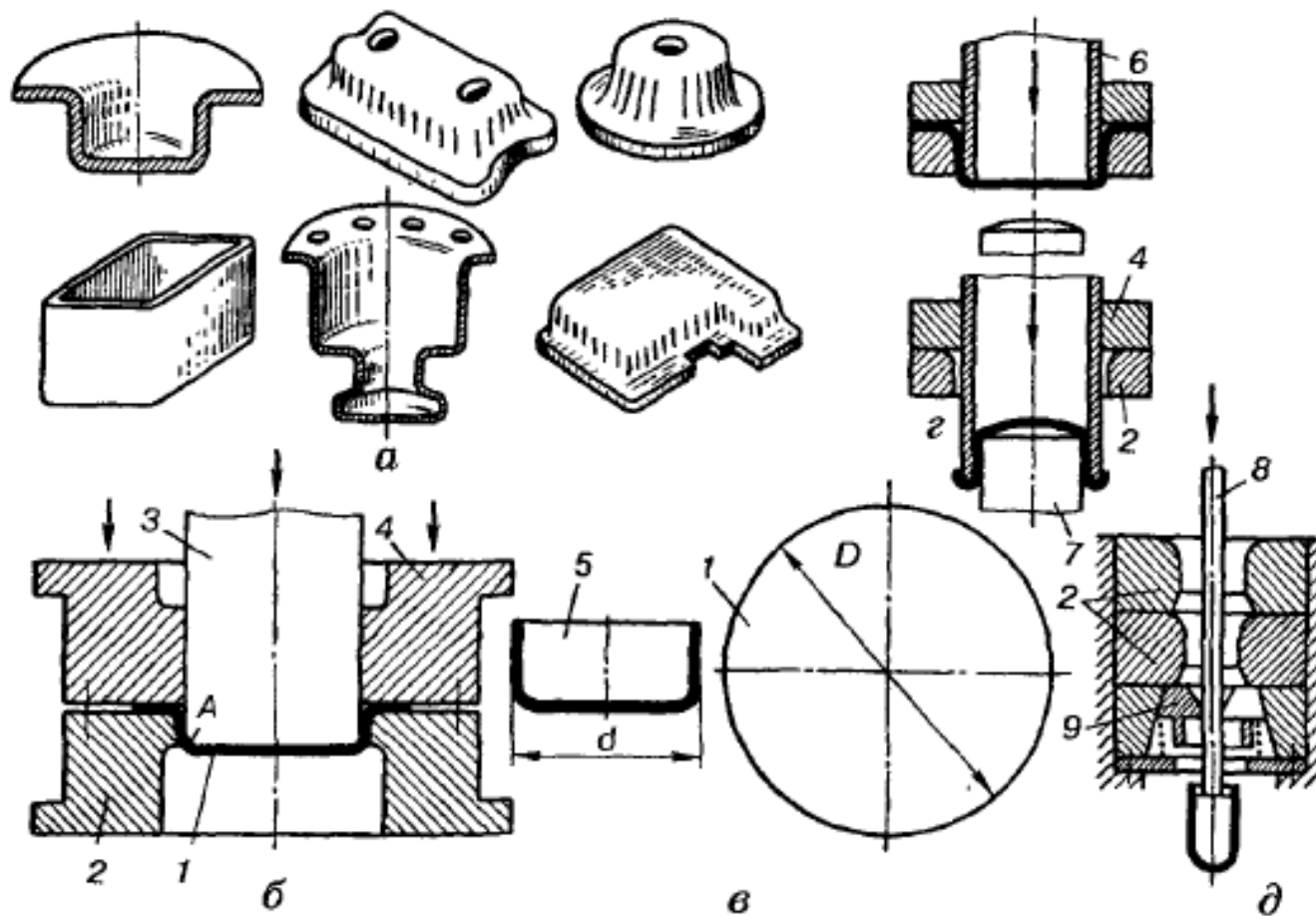

Рисунок 106 – Листове штампування витяганням

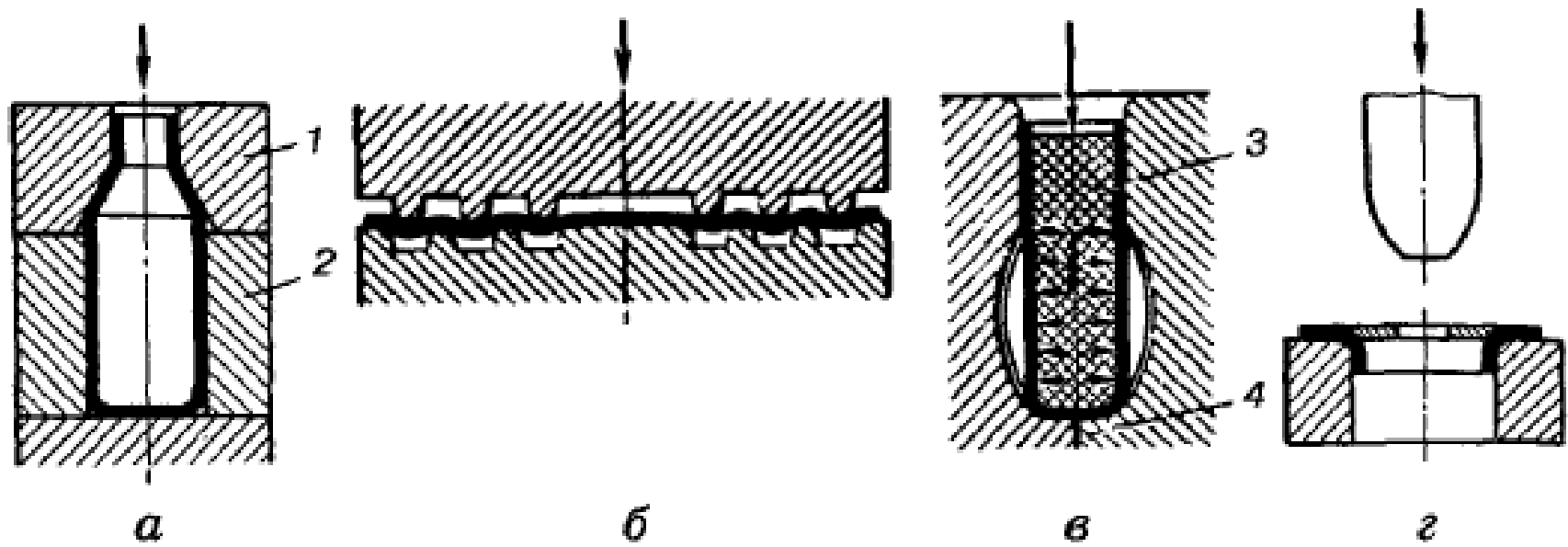

Рисунок 107 – Формування деталей з листа

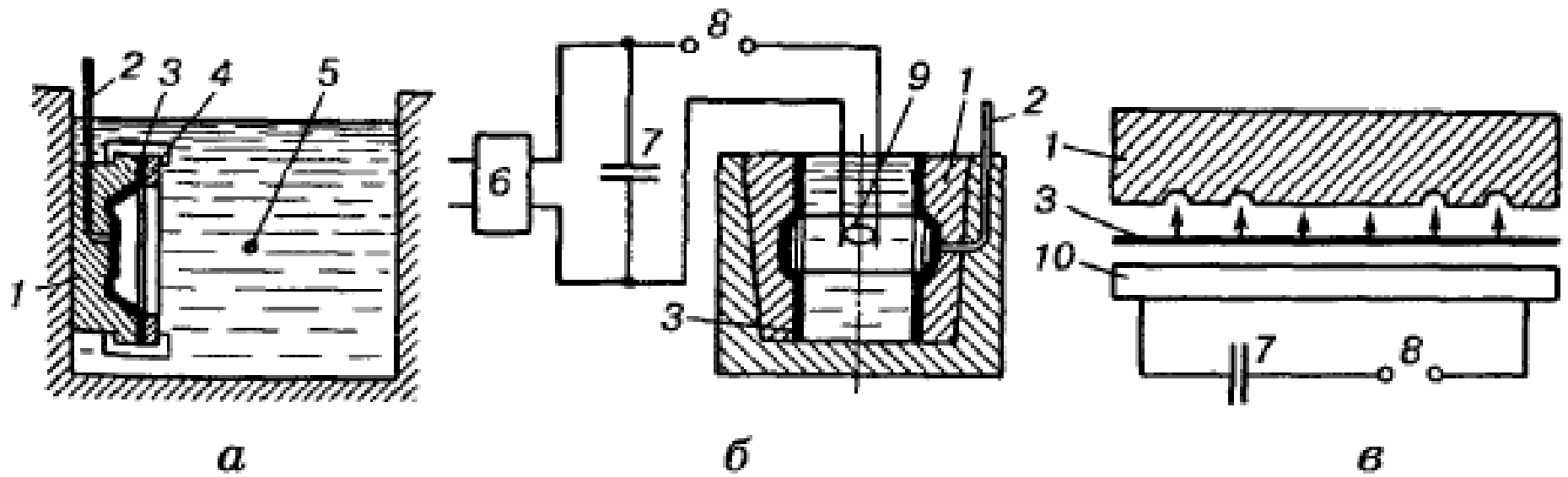

Рисунок 108 – Особливі методи листового штампування

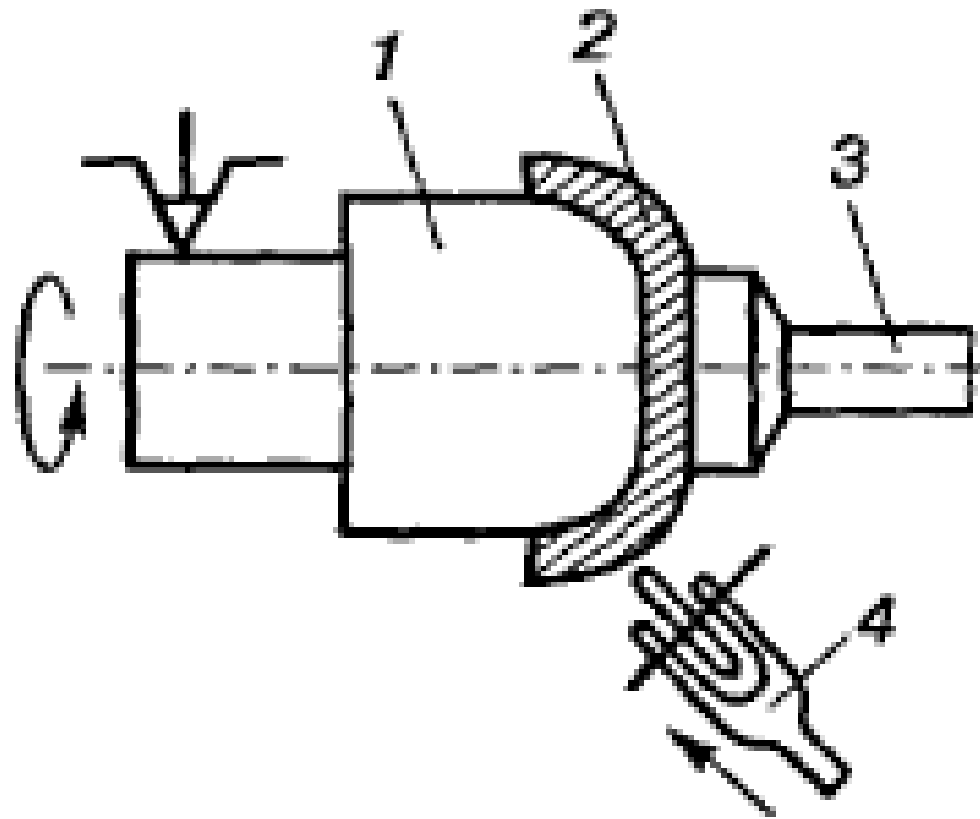

Рисунок 109 – Схема ротаційного видавлювання

ЗМІСТ

Стор.

ВИРОБНИЦТВО ЧОРНИХ І КОЛЬОРОВИХ МЕТАЛІВ	3
ВИРОБНИЦТВО ЧАВУНУ	3
Рисунок 1 – Схема магнітного сепаратора шкірного типу	3
Рисунок 2 – Схема агломераційної машини	4
Рисунок 3 – Схема роботи доменної печі	5
Рисунок 4 – Хімічні реакції отримання чавуну	6
ВИРОБНИЦТВО СТАЛІ	7
Рисунок 5 – Схема будови конвертера і зміна складу металу при пробуванні киснем	7
Рисунок 6 – Схема роботи енергетичного оптимізованої печі	8
Рисунок 7 – Схема роботи мартенівської печі	9
Рисунок 8 – Хімічні реакції виробництва сталі	10
Рисунок 9 – Схема роботи двованної сталеплавильної печі	11
Рисунок 10 – Схема будови електродугової та електроіндукційної печей	12
Рисунок 11 – Хімічні реакції виробництва сталі в електропечах	12
Рисунок 12 – Схема розливання сталі зверху (а) та сифоном у виливниці	13

Рисунок 13 – Схема машини безперервного лиття заготовок горизонтального типу	14
Рисунок 14 – Схема будови сталевих зливків	15
Рисунок 15 – Схема установок для вакуумування сталі	16
Рисунок 16 – Схема рафінувальних переплавок	17
Рисунок 17 – Світове виробництво сталі	18
Рисунок 18 – Схема процесу бездоменного виробництва сталі	18
Рисунок 19 – Схема високотемпературного процесу добування заліза	19
ВИРОБНИЦТВО КОЛЬОРОВИХ МЕТАЛІВ	20
Рисунок 20 – Хімічні реакції виробництва алюмінію	20
Рисунок 21 – Схема електролізера для добування алюмінію	21
Рисунок 22 – Схема електролізера для добування магнію	22
Рисунок 23 – Схема установки для рафінування магнію сублімацією	23
Рисунок 24 – Схема виробництва титану	24
Рисунок 25 – Хімічні реакції виробництва титану	25
Рисунок 26 – Схема печі для обпалювання концентрату в “киплячому” шару	26
Рисунок 27 – Хімічні реакції виробництва міді	27
Рисунок 28 – Схема полуменевої відбивної печі для плавлення мідних концентратів	28
Рисунок 29 – Схема конвертера для одержання чорнової міді	29

Рисунок 30 – Хімічні реакції виробництва нікелю	29
ОСНОВИ ПОРОШКОВОЇ МЕТАЛУРГІЇ	30
Рисунок 31 – Узагальнена технологічна схема виробництва сталевих порошків напівфабрикатів і виробів	30
Рисунок 32 – Схема роботи вихрового млина	31
Рисунок 33 – Схема одержання порошку розпиленням металу	32
Рисунок 34 – Схема холодного пресування	33
Рисунок 35 – Схема установки для гідростатичного пресування порошків	34
Рисунок 36 – Схема формування порошків екструзією	35
Рисунок 37 – Схема листового прокатування порошків	36
Рисунок 38 – Схема калібрування втулки	37
ТЕХНОЛОГІЯ ЛИВАРНОГО ВИРОБНИЦТВА	38
ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЛИВАРНОГО ВИРОБНИЦТВА	38
Рисунок 39 – Технологічна схема виготовлення виливка	38
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИРОБНИЦТВА ВИЛИВКІВ	39
Рисунок 40 – Технологічна проба для визначення рідко текучості сплаву	39
Рисунок 41 – Схема встановлення додатків та холодильників	40

Рисунок 42 – Внутрішні та зовнішні холодильники	41
Рисунок 43 – Різностінна рамка та тріщини у швах і маховиках	42
Рисунок 44 – Формувальні уклони та спряження стінок виливка	43
СПОСОБИ ВИГОТОВЛЕННЯ ВИЛИВКІВ	44
Рисунок 45 – Виливок і складена форма	44
Рисунок 46 – Варіанти ливникової системи	45
Рисунок 47 – Варіанти ливникової системи	46
Рисунок 48 – Виливок, рознімна модель і стрижневий ящик із стрижнем	47
Рисунок 49 – Модельна плита	48
Рисунок 50 – Устаткування землі підготовчого відділення	49
Рисунок 51 – Формування у двох опоках за рознімною моделлю	50
Рисунок 52 – Формування за моделлю з відокремлюваними частинами	51
Рисунок 53 – Формування за шаблонами	52
Рисунок 54 – Формування за скелетними моделями	53
Рисунок 55 – Виготовлення стрижнів за шаблонами	54
Рисунок 56 – Схема пресової машини	55
Рисунок 57 – Схеми струшу вальної машини	56
Рисунок 58 – Схеми видалення моделей з форми	57

Рисунок 59 – Схеми піскомета	58
Рисунок 60 – Схеми машинного виготовлення стрижнів	59
ЗАЛИВАННЯ, ВИБИВАННЯ ФОРМ І СТРИЖНІВ, ОЧИЩЕННЯ І ОБРУБУВАННЯ ВИЛИВКІВ	60
Рисунок 61 – Ковші для заливання форм	60
Рисунок 62 – Схеми пристроїв для вибивання форм і стрижнів	61
СПЕЦІАЛЬНІ СПОСОБИ ВИГОТОВЛЕННЯ ВИЛИВКІВ	62
Рисунок 63 – Кокілі	62
Рисунок 64 – Схеми поршневих машин для виливання під тиском	63
Рисунок 65 – Схеми виготовлення форми за витоплюваними моделями	64
Рисунок 66 – Схеми виготовлення форми за випалюваними моделями	65
Рисунок 67 – Схеми виготовлення оболонкової форми	66
Рисунок 68 – Схеми відцентрового виливання	67
Рисунок 69 – Схеми виготовлення вилівка прокатного валка електрошлаковим виливанням	68
ТЕХНОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИГОТОВЛЕННЯ ВИЛИВКІВ ІЗ РІЗНИХ СПЛАВІВ	69
Рисунок 70 – Сумісний вплив вуглецю, силіцію та товщини стінки вилівка на структуру чавуну	69

Рисунок 71 – Схема вагранки	70
ОБРОБКА МЕТАЛІВ ТИСКОМ	71
ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ	71
Рисунок 72– Схеми ковзання і зміни макроструктури металу при його деформуванні	71
Рисунок 73 – Схеми основних видів обробки металів тиском	72
Рисунок 74 – Схеми головних напружень і деформацій	73
Рисунок 75 – Механічна схема деформації	74
НАГРІВАННЯ МЕТАЛІВ ПЕРЕД ОБРОБКОЮ ТИСКОМ	75
Рисунок 76 – Полуменеві печі для нагрівання заготовок	75
ПРОКАТНЕ ВИРОБНИЦТВО	76
Рисунок 77 – Основні схеми прокатування	76
Рисунок 78 – Основні профілі прокату	77
Рисунок 79 – Прокатні валки і схеми калібрування	78
Рисунок 80 – Схеми прокатного стану, розташування валків і робочих клітей	79
Рисунок 81 – Прокатування безшовних труб	80
Рисунок 82 – Схеми виготовлення зварних труб	81
Рисунок 83 – Схеми виготовлення деяких спеціальних видів прокату	82

ПРЕСУВАННЯ І ВОЛОЧІННЯ	83
Рисунок 84 – Пресовані профілі та схеми пресування	83
Рисунок 85 – Схеми волочіння і приклади виробів	84
Рисунок 86– Волочільні стани	85
КУВАННЯ	86
Рисунок 87 – Основні технологічні операції кування	86
Рисунок 88 – Пароповітряний кувальний молот	87
Рисунок 89– Гідравлічний кувальний прес	88
Рисунок 90 – Креслення поковки шестерні і схеми технологічного процесу кування важеля з вилкою	89
ГАРЯЧЕ ОБ’ЄМНЕ ШТАМПУВАННЯ	90
Рисунок 91 – Схеми гарячого об’ємного штампування і заготівельних рівчаків	90
Рисунок 92 – Пароповітряний штампувальний молот	91
Рисунок 93 – Схема кривошипного гаряче штампувального преса	92
Рисунок 94 – Штампування поковок на горизонтально-кувальній машині	93
Рисунок 95 – Схема штампування на ротаційно-кувальній машині	94
Рисунок 96 – Креслення деталі і поковки для неї	95

Рисунок 97 – Штампування шатуна в багаторівчаковому молотовому штампі	96
Рисунок 98 – Послідовність переходів при штампуванні на пресі	97
Рисунок 99 – Схеми калібрування і кривошипно-колінного преса	98
ХОЛОДНЕ ШТАМПУВАННЯ	99
Рисунок 100 – Схема кривошипного преса подвійної дії	99
Рисунок 101 – Холодне об’ємне штампування	100
Рисунок 102 – Деталі, які виготовляють холодним формуванням	101
Рисунок 103 – Родільні операції листового штампування	102
Рисунок 104 – Штамп послідовної дії для пробивання і вирізування	103
Рисунок 105 – Листове штампування згинанням	104
Рисунок 106 – Листове штампування витяганням	105
Рисунок 107 – Формування деталей з листа	106
Рисунок 108 – Особливі методи листового штампування	107
Рисунок 109 – Схема ротаційного видавлювання	108